

Avhandlingsserie för
Gymnastik- och idrottshögskolan

Nr 37

UNGA RYTTARES RÄTT TILL DELAKTIGHET
– EN VILLKORAD RÄTTIGHET?

Unga ryttares rätt till delaktighet

– En villkorad rättighet?

Thérèse Waerner

©Therese Waerner
Gymnastik- och idrottshögskolan 2025
ISBN 978-91-988127-8-7

Illustrationer: Susanne von Ajkay
Tryckeri: US-AB, Stockholm 2025
Distributör: Gymnastik- och idrottshögskolan

*Till min älskade familj Arthur, Bernhard och Jonas
och min mamma Anita och pappa Jompa*

Abstract

The overall aim of this thesis is to analyse the conditions for young equestrians (aged 15-17) to exercise their right to have a voice. The thesis is grounded in Article 12 of the United Nations Convention on the Rights of the Child (1989). The article states that ‘every child has the right to express their views in all matters affecting them, and to have their views given due weight’ (UNCRC, 1989).

Equestrianism is one of the largest youth sports in Sweden in terms of the number of participants. The Swedish Equestrian federation states that the federation works to include young equestrians so that their voices are heard. Moreover, equestrian sport is known for developing young people in leadership and responsibility. However, despite this, there is anecdotal evidence from the #MeToo movement (#visparkarbakut) that reveals a culture in which young equestrians are silenced and vulnerable.

Taking a sociocultural perspective, the study examines the conditions for young equestrians to have a voice, and how they want to be involved. It further examines how social and political participation is shaped by norms and hierarchies. A combination of methods has been applied to address these objectives, including a widespread online survey and ethnographic fieldwork that was conducted at two Swedish riding schools.

The findings identify a culture where young equestrians appear content within their sporting context while simultaneously adapting to hierarchical structures. The thesis underscores the importance of creating an inclusive culture in which young equestrians feel respected. This, in turn, may contribute to a safer and more engaged sporting context. The study also emphasizes the role of riding instructors in facilitating participation, suggesting that conscious efforts to engage young people in dialogue can enhance their sense of inclusion. Additionally, the horse is identified as a part of creating meaningful participation, contributing both to social and political participation. This thesis empirically contributes to the understanding of youth participation in sport, especially offering insights for enhancing the involvement of young equestrians’.

Artiklar

Waerner, T., Thedin Jakobsson, B., Morgan, K., & Redelius, K. (2024). Participation Rights in Youth Sport: Voices of Young Swedish Equestrians. *YOUNG*, 32(4), 378-396. <https://doi.org/10.1177/11033088231218855>

Waerner, T., Thedin Jakobsson, B., Morgan, K., & Redelius, K. (inskickat manuskript juni, 2024). Respect me and Recognise my Ability – Young Equestrians on How to Have a Voice in Sport. *In review*.

Waerner, T., Thedin Jakobsson, B., Morgan, K., & Redelius, K. (2024). Giving orders or facilitating voices – Coaches' constructions of youth in equestrian sport. *Sports Coaching Review*. Förhandspublicering online: <https://doi.org/10.1080/21640629.2024.2443721>

Waerner, T (inskickat manuskript, feb 2025). Horses and hierarchies: A story of young equestrians' participation rights through a cultural hegemonic lens. *In review*.

Innehåll

Prolog.....	1
Inledning.....	3
Syfte och frågeställningar	8
Avhandlingens disposition.....	8
Bakgrund och tidigare forskning.....	10
Barnkonventionen och Artikel 12	10
Begreppet delaktighet	13
Unga idrottares delaktighet	14
Ledarperspektivet.....	16
Ridsporten i Sverige.....	17
Unga ryttares delaktighet	19
Teoretiskt ramverk.....	22
Det sociokulturella sammanhanget	23
Teorier för att undersöka delaktighet	24
Delaktighetsstegen	24
The Lundy model.....	25
Teorier för att analysera villkor för delaktighet.....	26
Vuxnas konstruktioner av unga.....	26
Kulturell hegemoni	27
Ridsportens sociokulturella sammanhang	28
Det pedagogiska perspektivet.....	30
Metod.....	32
Metodval.....	32
Delstudie 1: Forskningsfråga 1 och 2.....	34
Analysverktyg delstudie 1.....	35
Reflexiv tematisk analys	36
Delstudie 2: Forskningsfråga 3 och 4.....	37
Analysverktyg delstudie 2.....	41
Kvalitativ innehållsanalys.....	41
Etnografisk kreativ non-fiction	41
Metodens styrkor och svagheter.....	42
Begränsningar i Delaktighetsstegen	44
Avhandlingens styrkor och svagheter	45

Reflektioner kring vägval i artiklarna.....	46
Vetenskapsteoretiska reflektioner	47
Reflexivitet; jag själv i fältet	48
Etiska överväganden	49
Summering av artiklarna.....	51
Artikel I: Participation Rights in Youth Sport: Voices of Young Swedish Equestrians	51
Artikel II: Respect me and Recognise my Ability	56
Artikel III: Giving orders or facilitating voices	59
Artikel IV: Horses and hierarchies	62
Diskussion.....	66
Unga ryttares delaktighet	66
Paradoxen.....	68
Den hästcentrerade delaktigheten.....	69
Hästen – en tillgång och ett hinder.....	71
De unga ryttarna och ridläraren.....	73
Ridlärarens perspektiv.....	76
Delaktighetens villkor	78
Gamla strukturer i en ny värld.....	82
Det manliga arvet och det kvinnliga nuet.....	83
Fostrar stallet fortfarande framtidens ledare?	84
Förslag till framtida studier.....	85
Slutsatser.....	87
Praktiska implikationer	89
Summary in English.....	90
Författarens tack!	99
Referenser	104
Bilaga 1 – Enkät.....	115
Bilaga 2 – Intervjuguide ridlärare	121
Bilaga 3 – intervjuguide unga ryttare.....	123
Artiklarna i sin helhet	125

Prolog

År 1991. Den första hästen jag fick sköta om hette Chess. En brun och vit ridskoleponny som la sin mule på min axel och tog djupa varma andetag. Jag minns känslan av att borra in näsan i den mjuka pälsen och känna doften. Det var en trygghet att vara med Chess, att stå där i timtal och borsta, sköta och pyssla. Jag fick tillgång till Chess och möjlighet att ta hand om honom som om han var min egen. De andra hästarna i stallet hade också skötare. Tillsammans hittade vi på många roliga saker i en social samvaro både med och utan hästarna. Vi fick hjälpa personalen i stallet att sopa, fodra och fixa. Mitt intresse för stall och hästar växte. Jag älskade att vara i stallet. Där kunde jag vara mig själv. Visst hade jag respekt för de stora djuren och för personalen i stallet. Jag ville göra rätt, annars kunde det kanske drabba hästar och människor i form av någon olycka. Jag lärde mig ta ansvar, ta initiativ och att samarbeta. Jag var dock ett ynka kommunalt beslut ifrån att mannen i Sveriges Radios dokumentär "Hästgården" (senare även bok och tv-serie) blev chef på ridskolan där jag växte upp. Om det hade blivit så, hade jag kunnat vara en av dem som farit illa. I stället växte jag upp på en ridskola där jag kände mig delaktig och sedd, där Chess var den allra viktigaste. Jag var trygg i mitt idrottande.

År 2021. Jag har jobbat som ridlärare i nästan 15 år och är nu också doktorand. Jag frågar några av mina nya elever, de är 7 år gamla, varför de vill lära sig rida. En vill bli cirkusartist, en annan rida som en cowboy, en tredje vill rida ut i skogen och en fjärde vill bara krama hästen för att den är så varm och mjuk. Ingen svarar att den vill lära sig ridvägar, rida från punkt till punkt efter kommando eller tillsägelse. Men det är oftast så en ridlektion ser ut.

Jag funderar på vad delaktighet är.

Jag funderar på vad jag som ridlärare gör.

Jag funderar på vad stallet och hästarna kan betyda för barnen.

När jag precis börjat arbetet med den här avhandlingen, 2021, vann artisten Tusse den svenska melodifestivalen, och i låten sjunger han:

*” Can you hear the million voices... You know we got a million choices...
...Can you hear them? Can you hear them?”*

Jag är inte särskilt insatt i melodifestivalen och hörde inga andra bidrag. Jag kan inte heller uttala mig om kvalitet i sång och musik. Men texten i låten berör. Det är viktigt att kunna göra sin röst hörd. Fokus riktas här mot ridsportens unga och de sammanhang de befinner sig i. Kan de göra sin röst hörd? Lyssnar någon?

SVA

Inledning

Titeln på den här avhandlingen är ”Unga ryttares rätt till delaktighet – en villkorad rättighet?”, och inledningsvis är det passande att reda ut vad som menas med titeln. Genom att göra det, introduceras också de(t) forskningsfält där avhandlingen hör hemma och varför unga ryttares delaktighet är viktigt att studera. Vad menas med ”unga ryttare”, ”rätt till delaktighet” och ”en villkorad rättighet”?

Låt mig börja med **unga ryttare**. Varför är just ridsportens unga intressanta? Ridsport är en av de största idrotterna i Sverige sett till antalet utövare och den sjunde största barn- och ungdomsidrotten (Norberg et al., 2024). Enligt Svenska Ridsportförbundet (2020) är mer än hälften av medlemmarna i landets ridklubbar under 26 år. På Svenska Ridsportförbundets hemsida tydliggörs att förbundet arbetar aktivt med att inkludera barn och ungdomar i styrelser och ungdomssektioner, på såväl lokal som central nivå. Svenska Ridsportförbundet framhåller att deras struktur för ungdomsinflytande är något som kan vara värdefullt även för andra idrottsförbund att ta efter, vilket bland annat lyftes i motionen ”Förslag om ungas inkludering i idrottsrörelsens demokratiska process” till Riksidrottsförbundets årsstämma 2023 (Motion 2023/11.3). Där framgår att ridsportförbundet anpassar sina aktiviteter efter barn och ungas behov och förutsättningar samt att ungdomsinflytande är något som de värnar mycket om.

Ridsport kan utövas på olika sätt och i olika typer av stallverksamheter. Det finns de som har en egen häst, de som tar hand om en privatägd häst (som sin egen) i privatägda (privata) stall och de som rider på ridskola. I dessa sammanhang råder olika förutsättningar. I privata stall, behöver ryttaren oftast på egen hand sköta om hästen och utföra omkringliggande sysslor som att mocka och utfodra. I privata stall finns regler och rutiner för stallet, men ridning och skötsel sker när ryttaren själv önskar. Till ridskolor kommer ryttare någon/några gånger i veckan och blir tilldelad en häst för ridlektionen. Ryttaren förväntas ta hand om hästen före och efter ridlektionen (borsta av), men har inga åtaganden eller ”måsten” på samma vis som ryttare med egen häst. Ridskolan behöver tydliga rutiner och säkerhetsregler, eftersom det är ryttare med olika

kunskapsnivåer som vistas i dessa sammanhang. På ridskolor arbetar anställd personal med att ta hand om hästarna i stallet och att hålla ridlektioner. Sveriges ridskolor är både privatägda och föreningsdrivna, och för att tillhöra Svenska Ridsportförbundet behöver ridskolan vara ansluten till en förening. Svenska Ridsportförbundet tillhör Riksidrottsförbundet och är således en del av idrottsrörelsen. Ridsport kan utövas både organiserat och oorganiserat, det vill säga som utövare behöver du nödvändigtvis inte tillhöra en idrottsförening utan du kan rida ändå. I den här avhandlingen inkluderar delstudie ett unga ryttnare – organiserade och oorganiserade, på ridskolor och i privata stallar. I avhandlingens andra delstudie fokuseras på ridskolor anslutna till Svenska Ridsportförbundet. Merparten av de unga ryttnarna i den här avhandlingen är medlemmar i en ridklubb, det vill säga de är ungdomar som deltar i en verksamhet som tillhör Svenska Ridsportförbundet och som således är en del av idrottsrörelsen.

En stor majoritet av ridsportens utövare är flickor och kvinnor (Norberg & Wahlgren, 2023), och så är fallet även bland de som medverkar i den här avhandlingen. De unga ryttnarna i avhandlingens olika delstudier är i åldern 15-17 år. Varför denna åldersgrupp valdes redogör jag för i metodkapitlet, men den främsta anledningen till det är att mina studier har grund i barnkonventionen (United Nations, 1989). I barnkonventionen räknas alla som barn upp till 18 års ålder. Således betraktas de unga ryttnarna som barn i sina ungdomsår, varför begreppen barn, ungdomar och unga används i avhandlingen.

Nästa klagörande är vad **rätt till delaktighet innebär**. Barnkonventionen är lagstadgad i Sverige sedan 2020 och all verksamhet som rör barn ska således bedrivas utifrån barnkonventionen, idrotten inkluderad. En av grundprinciperna i barnkonventionen är Artikel 12 som fastställer att barn som är i stånd att bilda egna åsikter har rätt att fritt uttrycka dessa i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikter ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad (United Nations, 1989). Artikel 12 gör gällande att barn är aktiva aktörer och att de har rätt att påverka sitt eget liv. Därmed ska barn inte bara ha möjlighet att yttra sig och göra sin röst hörd, utan också bli lyssnade på och ha inflytande i frågor som rör dem. Att barnkonventionen är lagstadgad ger en tydlig signal om att barn och unga har värdefulla åsikter som ska beaktas. Idrottsrörelsen i Sverige är en omfattande barn- och ungdomsrörelse, men studier visar att barnen och ungdomarna har lite att säga till om i sin idrott (se till exempel Redelius & Eliasson, 2022).

Hur görs då barn delaktiga? Enligt Lansdown (2011) kan delaktighet (*participation*) definieras som en pågående process i hur barn och unga lär sig att uttrycka sig och

medverka i beslutande på olika nivåer. För att delaktighet ska bli till krävs att vuxna och barn har en dialog som präglas av respekt. Delaktighet kan definieras på olika sätt och i en översikt av begreppet diskuterar Thomas (2007) två olika betydelser: delaktighet i beslutsfattande och delaktighet (deltagande) i aktiviteter. Elvstrand (2009, se även Redelius & Eliasson, 2022), tar fasta på att delaktighet är en del av demokratibegreppet med två dimensioner. Den ena dimensionen handlar om inkludering och "att vara en del av", och den andra handlar om att påverka och ha inflytande. För att skilja de två åt kan begreppen social delaktighet och politisk delaktighet användas. Social delaktighet handlar om känslan av att tillhöra en grupp, där tonvikten ligger på de inkluderande aspekterna och de sociala fördelar som uppnås genom delaktighet. Politisk delaktighet handlar om att ha möjlighet att ta initiativ, påverka och att involveras i beslutsprocesser (Thomas, 2007; Elvstrand, 2009; Redelius & Eliasson, 2022). I den här avhandlingen tar jag fasta på dessa två betydelser, och definierar delaktighet dels som social delaktighet, i bemärkelse att vara inkluderad och att vara en del av, dels som politisk delaktighet, i bemärkelse att ha en påverkansmöjlighet och inflytande.

Båda dessa dimensioner av delaktighet framkommer som tydliga mål för idrotten i den Svenska idrottsrörelsens idéprogram *Idrotten Vill* (Riksidrottsförbundet, 2019). Där benämns demokrati och delaktighet som en av fyra grundpelare som utgör idrottens värdegrund, och därmed något som idrottsförbund och idrottsföreningar knutna till Riksidrottsförbundet (RF) förväntas arbeta utifrån. Genom att skapa en idrott med möjlighet till delaktighet främjas också barn- och ungas långsiktiga utveckling och välbefinnande (Norberg, 2013). Av 1999 års idrottspolitiska proposition, så väl som i statens offentliga utredning gällande utvärdering av statens stöd till idrotten, framgår tydligt att det statsbidrag idrottsrörelsen får, ska leda till en verksamhet som arbetar för att öka barn och ungdomars inflytande över sitt idrottande (Proposition 1998/99:107; SOU 2008:59). I propositionen framhålls demokratiska värderingar och delaktighet inom idrottsrörelsen som centrala delar i utvecklingen av svensk idrott. Att idrottsrörelsen arbetar i enlighet med propositionen är ett villkor för att idrottsföreningar ska få sina statliga medel.

Det råder ingen tvekan om att barn och ungas delaktighet är viktig. Att barnkonventionen är lagstadgad ger en tydlig signal om att barn och unga har mycket att komma med och därför ska deras åsikter bli lyssnade på och tas i beaktning. Möjligheten att påverka, bli hörd och känna sig inkluderad har också visat sig vara betydelsefullt för att fortsätta inom idrotten (Trondman, 2011; Thedin Jakobsson et al., 2018). Att barn och

unga har möjlighet att vara delaktiga och göra sin röst hörd kan dessutom vara en avgörande faktor för att förhindra övergrepp och trakasserier (Hong, 2006; Wessensteiner, 2015). När barn inte känner att de kan yttra sig inom idrotten kan det, i värsta fall, leda till att de far illa på olika vis. Sådana förhållanden har på senare år uppmärksammats inom idrotten. Idrottare har, ofta efter karriären, vittnat om exempelvis övergrepp och fysisk och psykisk misshandel som skett när de varit yngre (Rudolfs et al., 2019; Barker Ruchti & Varea, 2023; Eliasson, 2024). Unga idrottares rädsla för att fråga eller yttra sig tyder på att det finns en tystnadskultur. Inom ridsporten uppmärksammas också sådana missförhållanden. Sedan #MeToo går det att i artiklar, dokumentärer, serier och rapporter ta del av unga ryttares berättelser om hur de farit illa på olika vis, exempelvis under hashtaggen #visparkarbakut (se exempelvis Tidningen Ridsport, 2022). Än idag, flera år senare, framkommer retrospektiva vittnesmål från (unga) ryttare som inte vågat träda fram tidigare på grund av risk för konsekvenser (se exempelvis Aftonbladet, 2022; Sveriges Television, 2023). Det verkar således finnas unga ryttare som känner sig maktlösa, sårbara och tystade trots att:

Ridsporten är känd för att ha många engagerade unga ledare, långt fler än många andra idrotter. I ridsporten formar ungdomssektionen själv sin verksamhet så att den passar för medlemmarna.

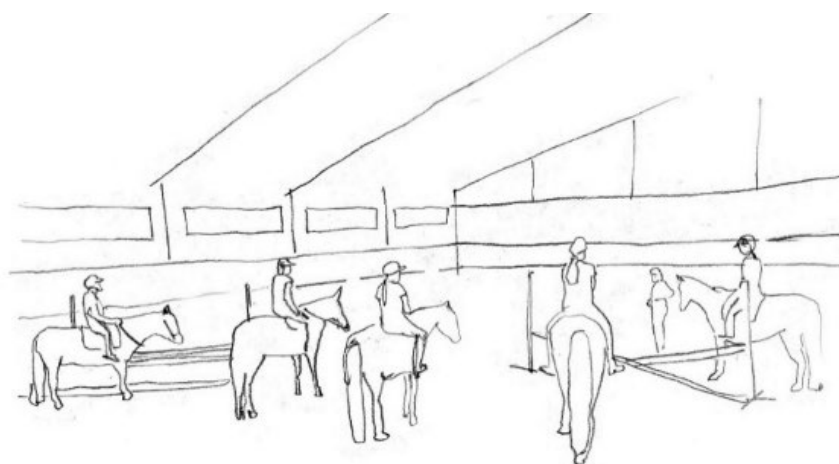
(Svenska Ridsportförbundet, 2024b)

Att ridsporten fostrar unga tjejer till att bli ledare är något som belysts av Forsberg (2007) och Forsberg och Tebelius (2011). De framhåller stallet och ridsporten som en plats där unga flickor utvecklar ledaregenskaper och lär sig ta ansvar och initiativ (Forsberg, 2007; Forsberg & Tebelius, 2011). Att så kan vara fallet, återkommer i media exempelvis i rubriker som ”Stallet fostrar framtidens ledare” (se exempelvis Saldert, 2008; Hadjipetri Glantz, 2022). Det tycks finnas en paradox inom ridsporten; en plats där unga flickor utvecklar sitt ledarskap, där de verkar kunna påverka och bli lyssnade på, samtidigt som unga ryttare också far illa, känner sig maktlösa och blir tystade. Paradoxen som framträder blir ett viktigt incitament för att rikta fokus mot unga ryttares möjligheter till delaktighet.

Den sista raden i avhandlingens titel lyder en **villkorad rättighet?** Att barnkonventionen är lagstadgad understryker vikten av att barn och ungas rättigheter tillgodoses, i det här fallet att de har möjlighet att vara delaktiga och att deras åsikter blir beaktade.

Men det är inte alltid ”bara att” vara delaktig och uttrycka sin åsikt, utan det kan finnas sådant som påverkar den möjligheten. Alltså, finns det villkor som möjliggör eller försvårar huruvida det är möjligt att vara delaktig eller inte? Den frågan söker sitt svar i den här avhandlingen. Villkor ska förstås mot bakgrund av definitionen i Svenska Akademiens Ordlista där villkor handlar om de förutsättningar som finns för att något ska ske (SO, 2021; SAOL, 2024). Quennerstedt med kollegor (2023) beskriver att villkor för delaktighet ofta handlar om ungas uppförande eller kompetens, att de ska förtjäna att få göra sin röst hörd. Att villkora rättigheter går däremot helt emot antagandet av mänskliga rättigheter, eftersom villkoret för rättigheten är att vara människa, och inget annat (Quennerstedt et. al., 2023). Just att vara delaktig verkar dock ofta bli villkorat på olika vis, och mycket handlar om att vuxna gör bedömningar om vad barn och unga behöver.

Artikel 12 utmanar traditionella sätt att se barn, där vuxna ”vet bäst” eller agerar ur eget intresse, eftersom barnets åsikt står i centrum (Lansdown, 2011). Flera forskare menar att vuxna behöver ta ansvar för att skapa möjligheter för barn att vara delaktiga och göra sin röst hörd (Lundy, 2007; Lansdown, 2011; Horgan & Kennan, 2022) och inte bestämma vad de tror är bäst för barnen utan att fråga dem (Redelius, 2002; David, 2005; Eliasson, 2015; Lang, 2022). Vuxnas makt innebär att deras åsikter ges företräde, vilket gör att barn uppfattar att de inte får eller ska ifrågasätta (Lansdown, 2001; Grenfell & Reinhart, 2003; Eliasson, 2017). Villkor för delaktighet handlar således om de förutsättningar som finns, där tidigare forskning visar att vuxnas agerande spelar roll.

SVR

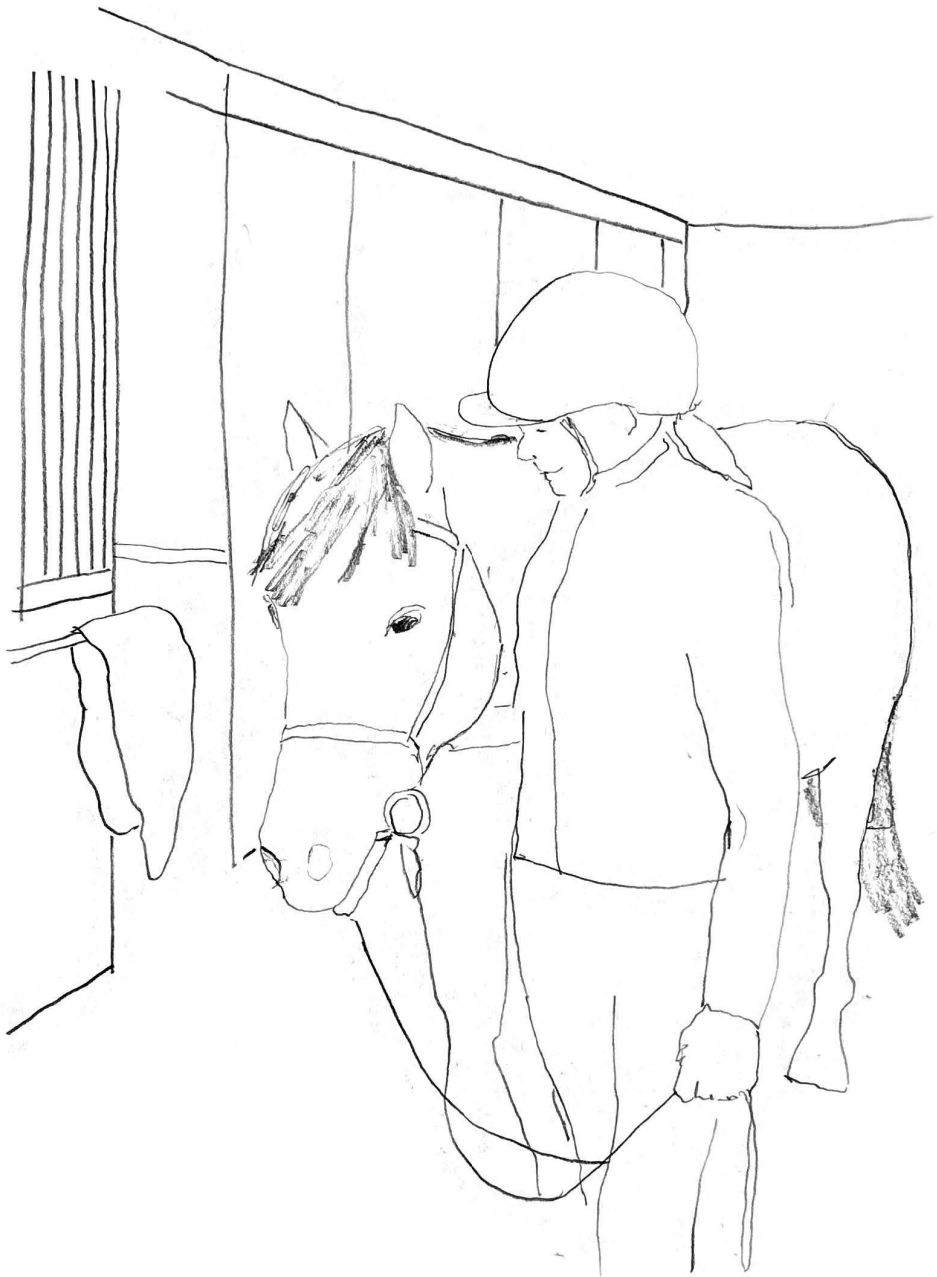
Syfte och frågeställningar

Kunskap saknas om, och på vilka sätt, unga ryttare känner att de kan vara delaktiga, samt vad de vill vara delaktiga i. Kunskap saknas även om, och i så fall hur, ridsportens ledare arbetar med att skapa möjligheter för delaktighet i olika sammanhang. Mot den bakgrunden är syftet med avhandlingen att undersöka och analysera villkoren för unga ryttare att utöva sina rättigheter att vara delaktiga. Fyra frågeställningar är centrala i studien och har undersökts genom två delstudier. Frågeställningarna är vägledande i avhandlingens fyra delarbeten (artiklar) och handlar om unga ryttare, ledare och de sammanhang de befinner sig i.

- U Vilka möjligheter har unga ryttare att vara delaktiga i utformningen av sin idrott?
- U På vilka sätt uttrycker de unga ryttarna att de vill vara delaktiga?
- U Hur påverkar ridlärares konstruktioner av unga deras sätt att möjliggöra (eller inte) för unga ryttare att vara delaktiga?
- U Vad kännetecknar sammanhang där unga ryttare har möjlighet (eller inte) att vara delaktiga?

Avhandlingens disposition

Avhandlingen består av sju kapitel och är disponerad på följande sätt: i avhandlingens första kapitel har jag givit en inledning till de(t) forskningsfält avhandlingen rör sig inom, vilket lett fram till avhandlingens syfte och frågeställningar. I kapitel två ges en bakgrund kring tidigare forskning, där tydliggörs också vissa centrala begrepp. I det tredje kapitlet presenterar jag avhandlingens teoretiska ramverk. Därefter, i kapitel fyra, redogör jag för metodologiska ansatser, metodens styrkor och svagheter, etiska överväganden och hur min egen förförståelse kan ha påverkat studierna. Resultatet av avhandlingen presenteras i kapitel fem där sammanfattningar av de fyra artiklarna görs. I kapitel sex diskuterar jag resultatet i förhållande till avhandlingens syfte och forskningsfrågor samt reflekterar över framtida forskning. Slutligen, i kapitel sju drar jag slutsatser och lyfter praktiska implikationer.

SVK

Bakgrund och tidigare forskning

Forskningsfältet rörande barnrättsfrågor med fokus på delaktighet uppmärksammas inom områden som utbildning, välfärd, demokrati och hälsa (Bessant, 2004; Sinclair, 2004; Biesta et al., 2009; Horgan & Kennan, 2022). Barns rättigheter i allmänhet är ett växande område inom idrotten, exempelvis vad gäller träning, selektering och trygga idrottsmiljöer (David, 2005; Donnelly, 2008; Sinohara, 2020; Pavlogiannis et al., 2024). Trots detta påpekar Lang (2022) att lite är känt om barnkonventionens Artikel 12 och huruvida unga idrottare verkligen kan uttrycka sin åsikt i frågor som rör dem.

Inom svensk barn- och ungdomsidrottsforskning är området kring delaktighet belyst bland annat av Eliasson (2009; 2015; 2017; 2017 et al.; 2022) och Redelius (2002; 2012; 2015; 2016 et al.; 2022). De konstaterar att vuxna till stor del styr om och hur unga idrottare är delaktiga eller inte.

Nedan riktas blicken mot den bakgrund och tidigare forskning som mina studier tar avstamp i. Inledningsvis ges en överblick kring barnkonventionen och vad Artikel 12 innebär. Därefter gör jag vissa klagöranden kopplat till delaktighet och att göra sin röst hörd. Vidare följer en överblick i hur frågor om unga idrottares delaktighet är belysta inom idrotten. Därefter riktas fokus mot ledarnas roll i en delaktighetsgörande idrott. Slutligen ges en bakgrund till ridsporten i Sverige och unga ryttares delaktighet.

Barnkonventionen och Artikel 12

Barnkonventionen antogs 1989 av FN och alla länder i världen utom USA har åtagit sig att följa den. Sverige är alltså en av dessa länder. Konventionen utvecklades som ett erkännande av barns rättigheter, och innebär att barn skall ses som subjekt som har rättigheter och inte bara är mottagare av vuxnas skydd (Lansdown, 2001). Barnkonventionen består av 54 artiklar och delas upp i två delar, varav artikel 1-41 handlar om barnets rättigheter och artikel 42-54 handlar om sådant som implementering, efterlevnad, ändringar och ikraftträdande. Fyra av konventionens artiklar kallas för barnkonventionens

grundprinciper (UNICEF, 2024). De fyra grundprinciperna är:

- ❖ Artikel 2: Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.
- ❖ Artikel 3: Vid alla beslut som rör barn ska det i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.
- ❖ Artikel 6: Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.
- ❖ Artikel 12: Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.

(UNICEF, 2024)

Barnkonventionen delas ibland in i tre områden: *protection rights*, *provision rights* och *participation rights*. Quennerstedt (2010) menar att denna uppdelning av barnkonventionen har ursprung i Hammarbergs (1990) artikel “*The UN Convention on the Rights of the Child – and How to Make It Work*” där han diskuterar hur denna uppdelning av barnkonventionen kan användas som ett pedagogiskt sätt att tänka kring konventionens artiklar. Genom att dela upp barnkonventionen i dessa övergripande områden kan förståelsen av artiklarna underlättas.

I den här avhandlingen ligger fokus på det tredje P’t – participation (delaktighet), som framhålls i Artikel 12. Delaktighet understryks i Artikel 12 på så vis att barnet ska bli lyssnad på och få uttrycka sin åsikt i frågor som rör barnet, och att åsikten ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad. Att fokus i den här avhandlingen ligger på delaktighet betyder inte att de andra delarna av konventionen inte är viktiga. De tre är tätt sammankopplade, något som Mitchell med kollegor (2023) poängterar: barn kan inte skyddas om de inte blir lyssnade på, och för att kunna lyssna på barn behöver de känna sig trygga. För att skapa förutsättningar för att de ska kunna göra sin röst hörd, måste vuxna lyssna på vad barnen behöver för att känna sig trygga. Konstateras kan att barn och unga behöver ses som kompetenta, växande individer för att kunna utöva sina rättigheter (Quennerstedt et al., 2023).

Det finns olika perspektiv att utgå från vid forskning om barn: barnrättsperspektivet, ett barnperspektiv eller ett barns perspektiv. Ett barnrättsperspektiv handlar om att barnens rättigheter står i fokus och att alla beslut och handlingar som rör barn ska utgå från barnkonventionen. I ett barnperspektiv handlar det om att vuxna försöker sätta sig in i barnets perspektiv och när man pratar om ett barns perspektiv, handlar det om att fråga

barn om deras perspektiv (Hedenborg & Norberg, 2019). I den här avhandlingen utgår jag från barnkonventionens Artikel 12 och således ett barnrättsperspektiv. Artikel 12 i sin helhet lyder:

1. States Parties shall assure to the child who is capable of forming his or her own views the right to express those views freely in all matters affecting the child, the views of the child being given due weight in accordance with the age and maturity of the child.

2. For this purpose, the child shall in particular be provided the opportunity to be heard in any judicial and administrative proceedings affecting the child, either directly, or through a representative or an appropriate body, in a manner consistent with the procedural rules of national law. (United Nations, 1989, p.5)

FN's kommitté för barnets rättighet tolkar Artikel 12 på följande sätt:

To speak, to participate, to have their views taken into account: these three phases describe the sequence of the enjoyment of the right to participate from a functional point of view. The new and deeper meaning of this right is that it should establish a new social contract. One by which children are fully recognized as rights-holders who are not only entitled to receive protection but also have the right to participate in all matters affecting them, a right which can be considered as the symbol for their recognition as rights holders. This implies, in the long term, changes in political, social, institutional and cultural structures.

(UNICEF 2007, sid. 150)

I Artikel 12 ligger fokus på att skapa möjligheter för delaktighet och att se barn som aktiva aktörer som har idéer om sina liv med åsikter och tankar i olika frågor. Varje barn är unikt och bör betraktas som en social aktör som formar sitt eget liv snarare än ett objekt som växer upp och lär sig att bli vuxen (se exempelvis Mayall, 2000; Lansdown, 2011), vilket jag också utgår från. Tidigare forskning betonar utökad kunskap om hur man hör och förstår de ungas röster så att de kan vara delaktiga på ett sätt som passar dem (se till exempel Archard & Skivenes, 2009; Horgan & Kennan, 2022).

Vuxna behöver således se och lyssna på barnen, vilket det inte alltid finns utrymme för (Lansdown, 2001). I tidigare forskning kring utbildning och skola diskuteras en obalans i makten, eftersom strukturer för utbildning ofta är hierarkiska och sättet att se på barn blir som passiva mottagare av vuxen kunskap. Aspekter som ålder, mognad,

utbildningsstrukturer och hierarkier kan identifieras som utmaningar i arbetet med Artikel 12 (Quennerstedt et al., 2023).

Ordet delaktighet används inte uttryckligen i Artikel 12 men det blir ändå viktigt att förstå vad delaktighet innebär (Lansdown, 2011). Därför ägnar jag följande stycke åt just begreppet delaktighet.

Begreppet delaktighet

Begreppet delaktighet är komplext. I svensk ordbok (2021) beskrivs delaktighet som ”aktiv medverkan”. Nationalencyklopedins (2020) synonymer till att ”vara delaktig i” lyder bland annat:

få del av, njuta av, åtnjuta, (få)vara med om, ha [an]del i, ta verksam del i (ha att) göra med, ha [med]ansvar för, ligga bakom/under, bidra till.

I ovanstående beskrivning handlar delaktighet om en aktiv medverkan och att få ta del av något. Enligt Lansdown (2011) kan delaktighet definieras som en pågående process i hur barn och unga lär sig att uttrycka sig och medverka i beslutsfattning på olika nivåer, att de har en reell påverkansmöjlighet. Delaktighet kan ses som ett värde i sig och som en pedagogisk fråga. Delaktighet som pedagogik handlar om att arbeta för att fånga upp, och vilja fånga upp, hur erfarenheter och uppfattningar ser ut. Delaktighet handlar inte enbart om att fråga och lyssna utan måste också ”göras” (Pramling Samuelsson & Sheridan, 2003; Elvstrand, 2009). Att vuxna ger pedagogiska förutsättningar för barn och ungas delaktighet kan vara en svårighet, något som Aspán (2009, s.72) uttrycker:

Delaktighet som värde innebär att barn har rätt att yttra sig, medan delaktighet som pedagogik innefattar handlingar som möjliggör yttranderätten. Risker finns ständigt att delaktigheten stannar vid att ses som ett värde, och att den reella delaktigheten kommer i skymundan.

En utmaning med att vuxna ska möjliggöra delaktighet för barn är att det även då blir de vuxna som bestämmer hur det ska ske. I stället borde barn och unga tillfrågas om hur de önskar komma till tals och få inflytande (McMellon & Tisdall, 2020). Barn och unga

behöver få tillgång till tillräckligt med information, tid att reflektera och kännedom om mål och syften för att ha möjlighet att vara delaktiga (Aspán, 2009).

Frågan är om det räcker med att ”bara” göra sin röst hörd. Lundy (2007) menar att det krävs mer än så för att delaktighet ska komma till stånd. I ”*The Lundy model*” poängteras att barn inte bara ska ha en röst (*voice*), de ska också bli lyssnade på (*audience*) och deras röst ska innebära att de faktiskt får inflytande (*influence*). Det handlar också om att erbjuda utrymme och möjligheter (*space*) för inflytande (Lundy, 2007; Archard & Skivenes, 2009). För att skapa möjligheter för barn och ungas delaktighet är det därför viktigt att förstå *på vilka sätt* de vill vara delaktiga, så att detta inte bygger på hur vuxna *tror* att unga vill uttrycka sina åsikter (Head, 2011; Welty & Lundy, 2013; Purdy & Lang, 2024). Jag återkommer till The Lundy model i kapitlet om avhandlingens teoretiska ramverk.

Unga idrottares delaktighet

Det finns utmaningar med att implementera Artikel 12, inte minst inom idrotten (David, 2005; Lang, 2022). En möjlig orsak är att det inom idrotten råder ett fokus på att barn och unga ska utvecklas rent fysiskt och bli ”duktiga” idrottare. Träningarna blir målinriktade utan en tanke på att barnen ska komma till tals (Eliasson, 2009). Således uppfattar många unga idrottare att det inte är meningen att de ska göra sin röst hörd eller komma med idéer (Grenfell & Reinhart, 2003; McMellon & Tisdall, 2020; Lang, 2022).

Barnkonventionen ska användas och genomsyra all verksamhet i Sverige, vilket inkluderar idrotten. Detta förtydligades i en utredning som Barnombudsmannen involverades i, där kopplingen mellan barnkonventionen och statens stöd till idrotten tydliggjordes (SOU 2008:59, Norberg & Pihlblad, 2011). I utredningen framkom att, precis som offentlig verksamhet bedrivs utifrån barnkonventionens principer, ska dessa utgångspunkter gälla även för ideell fritidsverksamhet för barn och unga. Elvin (2011, s. 151) skriver om hur verksamheter behöver arbeta aktivt med att implementera barnkonventionen i den idrottsliga praktiken:

Varje verksamhet måste hitta sitt sätt att genomföra barnkonventionen i praktiken... Ett bra sätt att starta detta arbete inom idrotten är att ställa den enkla grundläggande frågan: För vem finns vi till? Den frågan kan ställas inom ett förbund, i en förening eller till och med i en

träningsgrupp eller ett lag. För vem bedriver vi vår verksamhet? När man på allvar diskuterar den frågan är det svårt att komma till något annat svar än – utövaren. Och inom idrottsrörelsen är de allra flesta utövare barn och ungdomar.

Ett barnrättsperspektiv speglas i idrottsrörelsens gemensamma värdegrund där demokrati och delaktighet är en del. Ledare inom föreningsidrotten ska därmed erbjuda unga idrottare att vara delaktiga och på så vis öka den demokratiska kompetensen i samhället (Hedenborg & Norberg, 2019). Att idrottsverksamheter ska utgå från barnkonventionen och fostra unga idrottare i bland annat demokrati, framgår i Idrotten Vill (Riksidrottsförbundet, 2019, s. 11):

Idrottsrörelsen kan och vill göra en stor insats för människors upplevelse av och förståelse för demokrati. Idrottsrörelsen vill att barn och unga ges mycket stora möjligheter att både göra sin röst hörd och att påverka den verksamhet de är del av. Barnkonventionen säger att barn ska ges möjligheten att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. I omklädningsrummet såväl som på idrottsarenan bygger det goda ledarskapet på involvering, medbestämmande och människors rätt att utvecklas.

Alla sociala sammanhang, idrott inkluderat, innebär att unga människor lär sig, exempelvis vilka normer och regler som gäller, och hur demokrati fungerar. Ofta blir denna typ av kunskap inom idrotten implicit snarare än explicit då den grundas på idrottsföreningens värderingar och normer och på så vis präglar sammanhang där den unga befinner sig (se till exempel Biesta et al., 2001). Hur delaktighet upplevs varierar också från person till person. Begreppen ”upplevd delaktighet” och ”efterfrågad delaktighet” (Trondman, 2011) kan ge en hjälp i att förstå hur delaktighet kan uppfattas. Den upplevda delaktigheten hos unga föreningsidrottare i Sverige tenderar att vara svag och det kan vara svårt att veta hur delaktiga de unga önskar vara. Trondman (2011) menar dock att de som upplever att de har hög grad av delaktighet också har en stor efterfrågan på delaktighet. Det vill säga om den unga idrottaren möjliggörs att vara delaktig kan det skapa ett intresse för att vara mer delaktig. Hur den unga idrottaren identifierar sig med sin idrott (idrottsidentiteten) kan också ha betydelse för hur delaktig hen önskar vara. Unga med en stark idrottsidentitet efterfrågar delaktighet i betydligt större utsträckning

än unga med svag idrottsidentitet (Trondman, 2011). Att vara delaktig verkar också höra samman med hur ungdomar ser på sitt idrottande i förhållande till sitt övriga liv och vad de vill göra vidare i livet, alltså inte enbart den idrottsliga identiteten. Därför kan också intresset för delaktighet variera över tid beroende på hur unga uppfattar sig själva (Coakley & White, 1999).

Delaktighet inom idrott kan komma till stånd på olika sätt. Ett exempel är genom ungdomsstyrelser och ungdomssektioner där unga idrottare formellt är med och fattar beslut som rör idrottsföreningen. Unga idrottare kan också göras delaktiga genom att de får vara med och bestämma över träningen (Hedenborg & Norberg, 2019; Redelius & Eliasson, 2022). För att möjliggöra inflytande behöver idrottsledare arbeta med delaktighetsfrågor varför jag nu riktar blicken mot ledarperspektivet.

Ledarperspektivet

Tidigare forskning visar att det inom idrotten finns en tendens hos tränare, föräldrar och ledare att bestämma mycket och lämna lite utrymme kvar för de unga att själva uttrycka sina åsikter (Grenfell & Reinhart, 2003; Eliasson, 2015; McMellon & Tisdall, 2020; Lang, 2022). Vidare har forskning visat att tränare och idrottsledare har begränsad kunskap om barns rättigheter och vad det innebär att utgå från ett barnrättsperspektiv (Kidd & Donnelly, 2000; Redelius, 2002; Eliasson et al., 2017). Tränare tycks i viss mån vara ovana att tänka i termer av idrottande barns rättigheter, men däremot ha lättare att beskriva idrottande barns skyldigheter, som till exempel att komma i tid, ha rätt utrustning med sig och vara tysta när ledaren instruerar (Redelius, 2015). Enligt Lansdown (2011) och Lang (2022) är det sällan vuxna efterfrågar ungas åsikter, snarare anpassar sig de unga idrottarna efter det som vuxna bestämmer. Idrotten präglas alltså av ett tydligt vuxenperspektiv, där ledare sätter agendan för vad som ska uppnås och där barn och unga anpassar sig för att "få vara med" (David, 2005; Eliasson, 2015; Turkeri-Bozkurt & Bulgu, 2020). David (2005) understryker att ur ett barnrättsperspektiv är idrottsledare skyldiga att rådfråga barn om deras åsikter i beslut som påverkar dem. För att höra barns autentiska röster måste vuxna ge barnen information som kan vara relevant för dem för att kunna medverka i beslut (Archard & Skivenes, 2009; Redelius, 2015).

Hur ledare betar sig har betydelse för hur barn uppfattar sin idrott; barn anpassar sig snarare än uttrycker sina åsikter om sin idrottsutövning (Walters et al., 2012; Øydna &

Bjørndal, 2023). Som tränare kan vuxna behöva ifrågasätta hur de gör när de lyssnar på ungdomars röster inom idrotten: sker det på ett sätt som de unga idrottarna själva vill? När ledare lyssnar på unga idrottares åsikter bör de också reflektera över vad som kommer att hända efteråt – vilka förändringar vuxna är redo att göra (MacPhail, 2011).

Att barn ska få komma till tals är en absolut rätt de har enligt barnkonventionen. Genom att arbeta på ett sätt som ger möjlighet till delaktighet utifrån barnkonventionen blir fokuset barns långsiktiga utveckling och välbefinnande, snarare än kortsiktiga idrottsliga segrar (Norberg, 2013). Det innebär att barn inte bara ska bli lyssnade på när det passar tränare utan att de har rätt till inflytande i alla frågor som rör dem. Således behöver tränare hitta sätt att lyssna på de unga idrottarna och göra dem delaktiga på det vis som fungerar för dem (Redelius, 2015). Omfattande forskning visar tydligt att förutsättningar för delaktighet medvetet måste möjliggöras av vuxna (Shier 2001; David, 2005; Thomas, 2007; Elvstrand, 2009; Aspán, 2009; Lansdown, 2011; Eliasson, 2017). Vuxna spelar således en central roll för att möjliggöra delaktighet, liksom idrottens struktur och kultur. Därför riktas nu blicken mot ridsporten i Sverige.

Ridsporten i Sverige

Svenska Ridsportförbundet har 826 föreningar, varav ca 425 bedriver ridskolor (Svenska Ridsportförbundet, 2023a). Ridsporten är en av de största barn- och ungdomsidrotterna i Sverige (Norberg et al., 2024). Historiskt sett har ridsporten inte alltid varit en del av idrottsrörelsen, då hästar framför allt användes inom kavalleriet, och det var i huvudsak män som lärde sig rida.

År 1912 bildades Svenska Ridsportens Centralförbund (SRC) i samband med OS. Vid den tiden var det främst militära män som utövade sporten. På 1940-talet diskuterades frågan om ungdomsverksamhet, men då ansågs ungdomar inte vara viktigare än någon annan åldersgrupp (Hedenborg, 2013). Lite senare, 1948, bildades Ridfrämjandet, en organisation som skulle arbeta med ridsport som fritidssysselsättning. När Ridfrämjandet hade bildats kom det att påverka barn och ungas möjlighet att rida och efter kriget lånades arméns hästar ut till ridskolor. De ungdomar som inte hade ekonomiska förutsättningar att rida så mycket som de ville, kunde arbeta extra i stallet för att få rida lite mer. I detta arbete stod hästens välmående i centrum, vilket ledde till att ungdomar fostrades i omsorg kring hästen (Hedenborg, 2016). Från 1950-talet genomgick ridsporten

en förändring, från att ha varit en del i det militära till att bli en del av idrottsrörelsen och 1962 antogs SRC som medlem i Riksidrottsförbundet. När barn- och ungdomsverksamheten utvecklades ytterligare under 1970- och 1980-talet låg fokus främst på hästkunskap och hästskötsel (Hedenborg, 2009).

Även om de militära anorna sträcker sig långt tillbaka i tiden så syns de än idag. Ridsporten kritiserar ibland för att vara ”konservativ” både vad gäller sätt att undervisa (Lundesjö-Kvart, 2013) och vad gäller kulturen i stallet (Thorell et al., 2017). En del barn och ungdomar uppfattar att det inte är ”meningen” att man ska påverka ridundervisningen utan att man blir tillsagd hur saker ska göras och försöker göra på det viset (Eliasson, 2017). Det finns också en begränsad tid i själva ridundervisningsmomentet. En lektion kan pågå 60 minuter och enligt en studie av Eliasson (2017) menar ridlärarna att den tiden ska användas till ridning och inte till ”prat”. Ridsportens ledare, liksom många andra idrottsledare, har inte alltid reflekterat kring barnkonventionen. Eliasson lyfter ett exempel (2017, s. 480):

‘Human rights and such things are no big deal here.’

Equestrian coach Kate also clearly stated.

Om detta kan ha att göra med militära anor framgår inte av citatet, men det säger något om kulturen. Thorell med kollegor (2016) menar att det går att se viss förändring i stallkulturen, från det strikta militära till att ridlärare idag är mer ”kundorienterade” och välkomnar dialog. Det verkar alltså finnas en medvetenhet hos ridlärare om att den sociala aspekten också är viktig. Men mycket av det sociala samspelet sker i stallet, vilket är svårt för ridläraren att överblicka då ridläraren ofta befinner sig där själva ridaktiviteten utspelar sig, exempelvis i ridhuset (Eliasson, 2017; Thorell, 2017).

Tidigare forskning visar att det finns många aspekter som ridsportens ledare behöver ta hänsyn till, vilket gör uppdraget komplext (Waerner, 2015; Thorell, 2017). Ridlärare behöver inte bara fokusera på rideleven, utan även ta hänsyn till hästen och alltid beakta hästens välfärd i såväl ridning som i hantering och hästhållning. Därtill kan hästar ha olika temperament som behöver matchas med ryttarens/ridskoleelevens ridkunskaper, inte minst av säkerhetsmässiga skäl (Maw, 2012; Wolframm, 2014). Utöver det kräver hästar också tydliga rutiner för att kunna handhas på ett säkert sätt och för ridsportens ledare blir säkerhetsfrågor viktiga att förhålla sig till, liksom att informera om, till alla utövare oavsett ålder (Svenska Ridsportförbundet, 2023b).

Unga ryttares delaktighet

När de fyra riksorganisationerna Svenska Ridsportens Centralförbund, Ridfrämjandet, Svenska Lantliga Ryttarföreningars Centralförbund och Svenska ponnyförbundet år 1993 slogs samman till att bli ett enat förbund: Svenska Ridsportförbundet, blev ungdomsverksamhet och ungdomars rätt att påverka en av förbundets spetsfrågor (Hedenborg, 2013). Svenska Ridsportförbundet poängterade då att ungdomssektionerna skulle ha utrymme att påverka på alla nivåer, från föreningsnivå upp till centralt inom förbundet. Ungdomsinflytande är således något som Svenska Ridsportförbundet värnar mycket om och arbetar aktivt med (Hedenborg, 2013). För att öka ungdomsengagemanget menar Svenska Ridsportförbundet (2021) att det är viktigt att arbeta aktivt med delaktighet och inkludering.

Forskning visar att när unga ryttare deltar i olika typer av aktiviteter i stallet utvecklar de inte bara kunskaper om ridning och hur hästar och stall ska skötas, de utvecklas också på ett personligt plan. Ett exempel är när unga ryttare arbetar tillsammans i grupp och då utvecklar sociala förmågor i samarbetet kring hästarna (Thorell et al., 2017). En rapport från Jordbruksverket (2005) poängterar vikten av ridskoleaktiviteter – speciellt med hänsyn tagen till utvecklingen hos unga. Unga ryttares sociala utveckling är viktig att beakta och stallet kan ses som en ”social arena”. I den sociala arenan finns utöver unga ryttare också ridlärare som bör vara medvetna om det som händer i stallet och hur det kan påverka barn och unga ur ett socialt perspektiv (Thorell et al., 2017). I Svenska Ridsportförbundets riktlinjer för aktiviteter på ridskolor, tydliggörs hur barn och unga ska bemötas och vikten av att se ridskolan som en plats för alla, ålder och bakgrund spelar ingen roll. Med dessa riktlinjer får ridskolorna hjälp till struktur för sina utbildningsaktiviteter och hur de kan genomföras (Svenska Ridsportförbundet, 2017a).

Thorell med kollegor (2017) framhåller att unga ryttare engagerar sig på ridskolan för gemenskapen: ett vänskapligt, välkomnande klimat med personer på gott humör. Givetvis är intresset för häst en viktig anledning till att befinna sig på ridskolan men själva gemenskapen bidrar till umgänge även utanför själva ridaktiviteten. De sociala aspekterna behöver dock inte alltid medföra något positivt utan kan också leda till en social rangordning (Ojanen, 2012).

Att hjälpa till med stallsysslor och ”göra nytta” gör att ungdomar gärna vill vara i stallet och ”hänga” (Thorell et al., 2017). Forskning visar också att aktiviteter i stallet

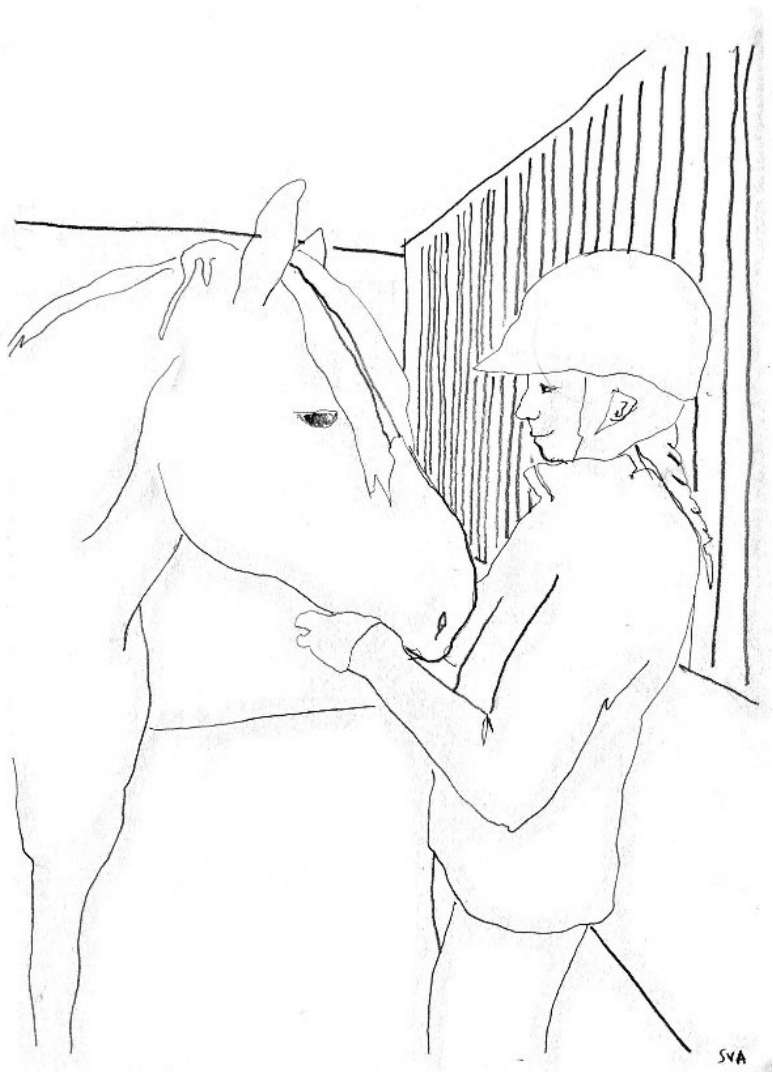

utvecklar ungdomar i att ta initiativ, lösa problem, fatta beslut och utveckla sitt självförtroende (Forsberg, 2007). I tillägg till gemenskapen kring hästarna verkar också hästarnas välmående vara ett viktigt skäl till att vara delaktig i stallsysslor, något som lyfts av Forsberg (2012, s. 15):

Ridsporten skiljer sig som fritidssysselsättning från andra sportsliga arenor. En stor del av tiden som unga tjejer i stallet spenderar timmar i tränar dem i andra färdigheter än den sportsliga. I arbetet styr de själva upp väsentliga delar i verksamheten som tränar dem att utveckla deras egna förmågor att utveckla handlingskraft.

Tidigare forskning visar således att flickor utvecklar en handlingskraft och är en del av en social samvaro i stallet. Stallet blir en plats där unga, oftast kvinnliga utövare, får möjlighet att gå utanför den traditionella ”flickigheten” genom fysiskt stallarbete, där de blir ”smutsiga” och lär sig ta ansvar (Forsberg, 2007; Gilbert, 2014). Genom sin militära historia präglas stallet fortfarande av maskulina sysslor, såsom tungt kroppsligt arbete, men det innebär också feminina sysslor som exempelvis omhändertagandet av hästen (Gilbert, 2014). Endast en liten andel av de unga ryttarna är pojkar (Norberg & Wahlgren, 2023) och enligt ridsportens ungdomsbarometer (Svenska Ridsportförbundet, 2017b) är det få av de killar som rider som kallar sig själva ”hästmänniskor”. Att göra ridsporten mer attraktiv för killar är något som identifieras som ett område för ridsporten att ta hänsyn till i utformning av aktiviteter, där avsuttna aktiviteter och den sociala samvaron blir viktigt att ta i beaktning. Det har dock visat sig att man kan vara ridsportkille på olika sätt, så vad som är attraktivt för några behöver inte vara attraktivt för andra (Linghede et al., 2015).

I statistik över idrottsrörelsen 2023 går det att utläsa att ridsporten på senare år tappat många unga utövare, från att ha varit en av de största barn- och ungdomsidrotterna ligger ridsporten nu på sjunde plats (Norberg et al., 2024). Att de unga utövarna minskar i antal kan givetvis förklaras på olika vis, men i förhållande till den här avhandlingen är det värt att notera att ungdomar som känner sig delaktiga tenderar att stanna längre i sin idrott (Thedin Jakobsson, 2015). Att arbeta med unga ryttares delaktighet kan därmed ses som en viktig framtidsfråga för ridsporten.

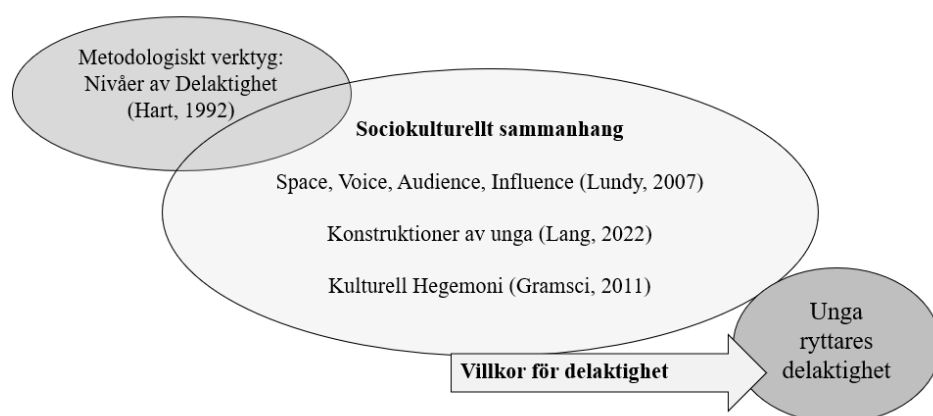
Teoretiskt ramverk

I avhandlingen utgår jag från ett sociokulturellt perspektiv för att analysera villkoren för de unga ryttarna att vara delaktiga i sitt idrottsutövande. Jag antar även ett pedagogiskt perspektiv så till vida att jag är intresserad av hur normer och kunskap överförs i ett givet sammanhang, samt hur förgivettagna normer traderas inom ridsporten. Min utgångspunkt är alltså att den här typen av överföring och påverkansprocesser sker i ett sociokulturellt sammanhang, vilket påverkar de unga ryttarnas möjligheter att vara delaktiga. Delaktigheten kan vara såväl social som politisk (Thomas, 2007; Elvstrand, 2009; Redelius & Eliasson, 2022). För att analysera delaktighet i ett sociokulturellt sammanhang har jag i de fyra olika artiklarna belyst olika perspektiv med hjälp av de teorier som redogörs för nedan. De teorier som jag använt kan delas in i *teorier för att undersöka delaktighet* och *teorier för att analysera villkor för delaktighet*.

Under hela processen med avhandlingen har Delaktighetsstegen (se Figur 2) (Hart, 1992) använts som en metodologisk utgångspunkt, vilket redogörs för i metodkapitlet. Delaktighetsstegen används också som en teoretisk ram i avhandlingens första artikel, för att belysa olika nivåer av delaktighet som de unga ryttarna uppfattade. För att vidare analysera och tolka unga ryttares egna utsagor kring hur de önskade vara delaktiga, använder jag mig av ”The Lundy-model” (Lundy, 2007).

När det kommer till ledarperspektivet resonerar Lang (2022) kring hur ledares sätt att se på (konstruktioner av) barn och unga påverkar huruvida de ges möjlighet till inflytande och delaktighet. Inspirerad av Langs (2022) teoretiska antaganden prövar jag empiriskt vad ridlärares konstruktioner av unga kan innebära för unga ryttares möjligheter till delaktighet. Slutligen, för att analysera maktrelationer i de sammanhang de unga ryttarna befinner sig i, används Gramscis begrepp kulturell hegemoni (Parry, 1983; Gramsci, 2011; Henning & Andreasson, 2022). Genom att använda kulturell hegemoni som teoretisk ram analyseras hur normer och värderingar skapas och vidmakthålls i den kultur där de unga ryttarna befinner sig. Gramscis teori har sitt ursprung i marxistiska och kapitalistiska tankar om att samhället upprätthålls genom att makt utförs på ett

sofistikerat sätt och blir vardag för människor (Andreasson & Carlsson, 2022). Teorin om kulturell hegemoni handlar om hur kulturer (och makt) påverkar individer och de sociala sammanhang de befinner sig i. Genom att använda mig av begreppet kulturell hegemoni intresserar jag mig för interaktioner och sociala processer, där normer och strukturer blir centrala och där makt och hierarkier synliggörs. I avhandlingen har således Gramscis teori varit till hjälp för att analysera villkoren för delaktighet i de unga ryttarnas sociokulturella sammanhang. Nedan ges en översikt över avhandlingens teoretiska ramverk, se Figur 1.

Figur 1. Överblick över studiens teoretiska ramverk.

I figuren visualiseras de olika teorierna i avhandlingens delarbeten som har använts i analysen av de villkor som råder för unga ryttares delaktighet. Nedan reder jag ut vad jag menar med det sociokulturella sammanhanget.

Det sociokulturella sammanhanget

I den här avhandlingen används den sociokulturella analysen med mänskligt handlande i fokus; individen och omgivningen förstås som ömsesidigt konstruerade och konstruerande. Interaktion är således ett centralt begrepp (Vygotsky, 1978). Vygotsky (1978), som utvecklade det sociokulturella perspektivet med fokus på lärande, poängterade att lärande inte sker individuellt utan i samspel med sin omgivning. Även om det sociokulturella perspektivet utvecklades för att öka kunskapen om lärande, går det att tillämpa på andra områden, vilket är min avsikt i denna avhandling. Inspirerad av det

sociokulturella perspektivet vad gäller interaktion, samspel och språk i en viss kultur, utgår jag från att de unga ryttarnas delaktighet villkoras av deras sociokulturella sammanhang på olika vis (Vygotsky, 1978; Säljö, 2014).

De mänskliga handlingar som villkorar ungas delaktighet skapas av interaktioner i kontexten där barn, unga och ledare befinner sig (Quennerstedt & Quennerstedt, 2013). Mänskliga handlingar, kommunikation och interaktion bidrar således till möjligheter (eller inte) för unga ryttare att vara delaktiga och göra sin röst hörd. Men frågan är om det räcker att bara göra sin röst hörd. Att uttrycka sin åsikt är en sak, men ett antagande är att det inte per automatik betyder att barn och unga blir lyssnade på och har inflytande. Det kan finnas villkor som möjliggör eller begränsar delaktigheten. Nedan riktas blicken mot de teorier som används för att undersöka delaktighet.

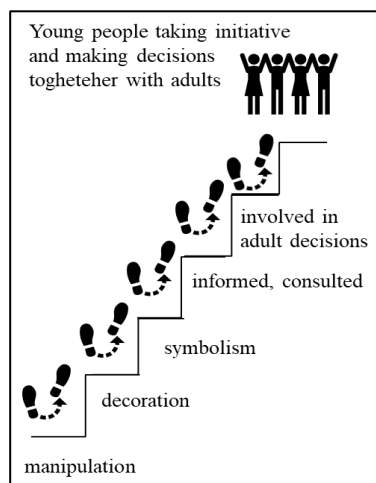
Teorier för att undersöka delaktighet

Delaktighetsstegen

”Delaktighetsstegen” (*The ladder of participation*) utvecklades av Hart (1992) utifrån Arnsteins (1969) resonemang om olika nivåer av medborgares delaktighet i planeringsprocesser i USA. Hart utvecklade stegen som metafor för att synliggöra olika nivåer av delaktighet hos barn och unga. Poängen är att delaktighet inte ska ses som en dikotom variabel. Att vara delaktig behöver alltså inte innebära antingen eller. Stegen visar på nivåer av delaktighet från icke-delaktighet till högsta nivå av delaktighet där unga själva kan ta initiativ (Hart, 1992; 2008).

Längst ner på stegen benämns delaktighet som manipulation, dekoration och symbolism, det vill säga det handlar om att barn och unga visserligen deltar men de har ingen reell påverkansmöjlighet.

Längre upp på stegen handlar det om att barn och unga är informerade, konsulterade och med i vuxnas beslut. Slutligen, när graden av delaktighet är som högst, handlar det om att barn och unga själva tar initiativ till och fattar beslut tillsammans med vuxna.

Figur 2. "The ladder of participation" (tolkning efter Hart, 1992).

I senare arbete har Hart (2008) omarbetat stegen till en plattform. Det är nämligen inte säkert att alla efterfrågar den högsta graden av delaktighet i alla frågor.

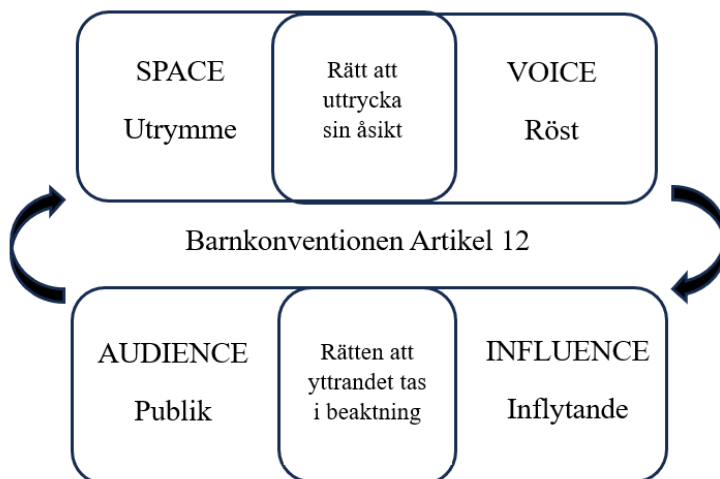
Jag utgår från, i likhet med Hart, att delaktighet inte är en dikotom variabel utan något som kan upplevas och efterfrågas på olika vis av olika personer. Delaktighet innebär som sagt inte antingen eller. Delaktighet beror på en rad olika faktorer, varför blicken nu riktas mot en modell som kan öka förståelsen för hur och om delaktighet blir till eller inte.

The Lundy model

För att förstå och praktiskt kunna arbeta med Artikel 12 har Lundy (2007) utvecklat en modell som utgör en del av studiens teoretiska ramverk. Modellen bygger på att barn och ungas röst måste ses i ett större sammanhang. Genom att ge dem utrymme och underlätta för dem att göra sin röst hörd erbjuds möjligheten att uttrycka sin åsikt. För att inflytande slutligen ska ske behöver rösterna också bli lyssnade på. Först då har barn och unga gjorts delaktiga, och deras åsikter har beaktats enligt vad som uttrycks i Artikel 12. I sin modell föreslår Lundy (2007) en kronologisk tolkning av modellen med fyra perspektiv som är relaterade till varandra:

- ❖ Utrymme (space): barn måste ges utrymme att uttrycka sin åsikt.
- ❖ Röst (voice): barn måste ha möjlighet att framföra sina synpunkter.
- ❖ Publik (audience): synpunkterna måste bli lyssnade på.
- ❖ Inflytande (influence): synpunkternas ska ageras på, och följas upp på lämpligt sätt.

Dessa processer bygger på att barn och unga informeras om modellen, som enligt Lundy (2007), behöver tolkas tillsammans med andra relevanta artiklar i barnkonventionen med Artikel 12 i centrum, se Figur 3.

Figur 3. The Lundy model (tolkning efter Lundy, 2007).

Genom de olika dimensionerna i Lundys modell är det möjligt att identifiera villkor för delaktighet och om det faktiska inflytandet verkligen kommer till stånd. Det blir även synligt vilka utrymmen som finns för delaktighet och att analysera i vilken mån barn och unga blir lyssnade på.

Teorier för att analysera villkor för delaktighet

Vuxnas konstruktioner av unga

Barnkonventionen framhåller barn och unga som kompetenta och med kapacitet att engagera sig i frågor som rör dem (Lansdown, 2001; Horgan & Kennan, 2022; Quennerstedt et al., 2023). Enligt Lang (2022) kan sättet på vilket idrottsledare interagerar med barn och unga, och därmed möjliggör delaktighet (eller inte), bero på sättet att se på (konstruera) barn och unga, det vill säga vad de tänker att unga klarar av och inte. Ridlärares synsätt på unga ryttare kan således påverka den interaktion som sker (eller inte sker) i det sammanhang de befinner sig i. Genom att analysera hur ridläraarna konstruerar de unga ryttarna är det möjligt att, utifrån ledarnas perspektiv, identifiera vilka möjligheter och hinder som finns för de unga ryttarna att vara delaktiga.

Lang (2022) diskuterar tre olika konstruktioner i idrottstränarens sätt att se på barn, vilka hon menar påverkar om och hur barnen har en möjlighet att göra sin röst hörd. För det första tar Lang (2022) upp konstruktionen *tabula rasa* där barn ses som ”oskrivna

blad” när de föds, och att de därför behöver fyllas med sådant ”de utvecklas till att bli” snarare än att de redan ”är” någon. I denna konstruktion är barn i behov av vuxna för att utvecklas (Kehily, 2008; Archard & Skivenes, 2009; Duschinsky, 2012). För det andra lyfter Lang (2022) konstruktionen av barn och unga som *sårbara*. I detta fall är de i behov av att vuxna skyddar dem och befinner sig på så vis också på ett lägre stadium. Det är i sig inte felaktigt att unga ses som sårbara, men enligt Hart (2023) blir det problematiskt när barn, på grund av att de är sårbara, nekas möjligheter att vara aktiva aktörer. För det tredje lyfter Lang (2022) konstruktionen att se barn och unga som *aktiva aktörer* och som sociala medskapare av sina egna liv. I den konstruktionen ses de som subjekt med tankar och idéer, snarare än som objekt som tränas för att bli något. Att arbeta med Artikel 12 från detta perspektiv medför att barn inte bara ska ha en röst, utan också bli lyssnade på och att vuxna ska agera därefter (Lundy, 2007). De unga ryttarnas möjligheter till inflytande kan, med utgångspunkt i Langs resonemang, därmed relateras till hur de vuxna (ridlärarna) konstruerar barn och unga.

Kulturell hegemoni

För att förstå villkoren för unga ryttares delaktighet har jag valt att använda begreppen kultur och makt. Begreppet kultur är brett och omfattar olika betydelser beroende på vilket perspektiv som tillämpas. Det finns många definitioner av kultur och historiskt sett har begreppet kultur, enkelt uttryckt, definierats som "något skapat av människor" (Fornäs, 2012, s. 12). Om man begränsar det något kan kultur ses som ett "sätt att leva" av specifika sociala grupperingar (Maher & Fitzgerald, 2020; Allen et al., 2022), vilket jag tagit fasta på i avhandlingen vid analysen av de unga ryttarnas sammanhang. All idrott genomsyras av en kulturform som har sina rötter i historiska traditioner, som i sin tur formar och påverkar idrottsorganisationer (Redelius, 2002). Inom en kultur kan vad som anses tillåtet eller otillåtet implicit förstås och reproduceras både medvetet och omedvetet, särskilt när vissa beteenden anses fördelaktiga (Engström & Redelius, 2002). I kulturer är det därför relevant att relatera det som görs och sägs till mönster av makt och inflytande.

Att hierarkier finns inom idrott är inte ovanligt, och detsamma gäller ridsporten (se till exempel Eliasson, 2017). För att analysera maktstrukturer har jag använt Gramscis (2011) begrepp kulturell hegemoni. Begreppet kulturell hegemoni utvecklades från ett

behov av att undersöka praktiker i relation till underliggande ideologier och belyses av Gramsci i boken *Prison Notebooks* (2011) (se även Parry, 1983). Även om makt och maktrelationer behandlas av forskare som Foucault, Weber med flera, kan det begrepp som Gramsci utvecklat användas för att förstå och analysera makt och dominans som blir rutin inom kulturer och därmed styr idrottspraktiker (Andreasson & Carlsson, 2022). Enligt Gramsci syftar hegemoni på den kulturella, ideologiska och politiska dominans som en härskande klass eller grupp utövar över underordnade grupper (Allen et al., 2022). Gramsci menar att makt inte bara utövas genom ekonomiska eller fysiska medel (såsom våld eller tvång) utan också genom kulturellt inflytande, där dominerande ideologier och värderingar tas för givna av samhället. Den hegemoniska makten upprätthålls av den härskande klassen genom att de får sina värderingar, normer och praktiker att framstå som universella och naturliga, och på så sätt säkerställs att underordnade grupper accepterar dem utan betydande motstånd (Andreasson & Carlsson, 2022). Idén om hegemoni innebär att de dominerande grupperna etablerar och reproducerar sina egna ideologier och värderingar så att dessa uppfattas som universellt giltiga och naturliga. Makt reproduceras alltså genom normer och regler som vidmakthålls, den ordning som råder upplevs därmed inte som märklig eller orättvis utan som en del av det ”vardagliga livet”.

Kulturell hegemoni handlar således om att forma människors medvetenhet och övertygelser så att de accepterar den rådande ordningen som legitim och naturlig. Genom att utforska idrotten i förhållande till kulturell hegemoni kan sådant som historik och strukturer belysas, vilka kan förklara hur dominansen av vissa sätt att vara inom idrott blir normen (Parry, 1983).

Ridsportens sociokulturella sammanhang

Mot bakgrund av ett sociokulturellt perspektiv utgår jag från att det samspel som sker i de unga ryttarnas sammanhang kan påverka deras villkor för delaktighet. Villkoren handlar om hur de själva upplever sin idrott, om hur ledare arbetar med dessa frågor och möjliggör (eller inte) delaktighet och om den kultur och de normer som finns i de sammanhang de befinner sig i. Unga ryttares villkor för delaktighet blir därmed avhängig den praktik de befinner sig i (Säljö, 2014).

Ridsportens sammanhang bär på traditioner från det militära och många av de aktiva ledarna idag fostrades in i ett militärt system där de inte uppmanades att ställa frågor eller komma med egna förslag eller frågor (Hedenborg, 2009; Thorell & Hedenborg, 2015; Thorell et al., 2016). De militära traditionerna går att se till exempel i det språk som används kring hästarna och i undervisning, där det ofta handlar om att ge kommandon (Ridsportförbundet, 2005). Det pågår dock ett skifte i hur ridsportens ledare ser på sin roll och sitt sätt att kommunicera. Forskning visar att ridlärare idag framhåller vikten av att ha en dialog med sina elever på ett annat sätt än tidigare (Thorell et al., 2016; Lundesjö Kwart, 2020).

En annan aspekt som präglar ridsportens sociokulturella sammanhang är att det finns ett levande djur, hästen, med i bilden. Att hålla och hantera hästar kräver såväl kunskaper om djurens välfärd som fasta och tydliga rutiner, inte minst ur ett säkerhetsperspektiv (Svenska Ridsportförbundet, 2023b). Inom ridsporten ägnas mycket tid åt hästen även avsuttet och för många utövare blir ridsporten en livsstil oavsett vilken nivå de befinner sig på (Hedenborg, 2009). Ett sätt att benämna ridsportens kultur och på så vis förstå dess historia, är genom begreppet ”stallbackskultur” som diskuteras i en artikel med fokus på ridsporten ur ett historiskt perspektiv där militära anor framträder (Thorell & Hedenborg, 2015). Thorell (2017) använder sig sedan av detta begrepp då hon i sin avhandling analyserar ridsportens dåtid med fokus på framtid. Här konstateras, med fokus på ridlärarrollen, att det pedagogiska förhållningssättet har förändrats från ett auktoritärt ledarskap med en hierarkisk struktur (obefintligt barnperspektiv) till ett demokratiskt ledarskap med individen i fokus. En förändring har skett i stallbackskulturen, där kommunikativa processer i det sociala samspelet ligger till grund för lärande och utveckling, vilket Thorell (2017) poängterar är en viktig fråga för ridsporten att arbeta vidare med. Det finns annat som påverkar hur ridläraren interagerar med sina elever, till exempel ekonomi, insikt i ridsportens styrdokument och typ av anläggning (Thorell et al., 2016). Som nämndes i avhandlingens inledning finns olika typer av stallverksamheter, privatägda stall och ridskolor. I dessa verksamheter råder skillnader i hur ryttaren självständigt kan ha tillgång till hästen samt i hur regler är utformade i stall och vid ridning. I enlighet med det sociokulturella perspektivet kan det således råda olika förutsättningar i de olika typerna av stall.

Det pedagogiska perspektivet

I avhandlingen definieras pedagogik som processer för hur förutsättningar och villkor skapas för unga ryttare att vara delaktiga i de sammanhang de befinner sig i. Pedagogik är således en påverkansprocess som möjliggör delaktighet (eller inte) för unga ryttare. Engström (2002) skriver om pedagogiska perspektiv inom idrott där påverkan och kommunikation är centrala begrepp, vilket jag har tagit fasta på i den här avhandlingen. Jag intresserar mig således för hur de unga ryttarna påverkas av strukturer och värderingar i de sammanhang de befinner sig i (Engström, 2002). De unga ryttarna lär sig något av allt som händer i de sammanhang de befinner sig i. De lär sig normer, värderingar och hur saker ”ska vara”. De lär sig hur de ska rida och de lär sig hur de ska bete sig för att passa in i ridsporten. Hur den pedagogiska miljön konstrueras för de unga ryttarna får således konsekvenser för vad de lär sig. Att skapa möjligheter och lära sig att vara delaktig är en del av det sociokulturella sammanhanget, där människan och de sammanhang som människan befinner sig i, ömsesidigt påverkar varandra (Säljö, 2014). De pedagogiska processerna i det sociokulturella sammanhanget påverkas av sådant som exempelvis historik, ekonomi, normer och regler samt erfarenheter som de personer som befinner sig i dessa sammanhang har. Den sociala omgivning och den kultur som omger barn, unga och ledare skapar förutsättningar för lärande och utveckling (Säljö, 2014). Delaktigheten blir villkorad av de situationer som uppstår där människor har olika möjlighet att ta till sig kunskaper i interaktion med varandra (Säljö, 2014).

Pedagogiska processer innebär således i denna avhandling den interaktion och kommunikation som sker i de sammanhang som de unga ryttarna befinner sig i. De pedagogiska processerna handlar också om hur normer och värderingar upprätthålls och överförs till de unga ryttarna, vad som är acceptabelt och inte, samt vad som förväntas av dem. I de unga ryttarnas sociokulturella sammanhang påverkas de således av handlingar som bidrar till villkor för delaktighet.

Metod

Följande avsnitt inleds med en överblick över metodval följt av de analysverktyg som använts i respektive delstudie (och artiklar). Därefter går jag igenom delstudiernas olika fokus med hänsyn till forskningsfrågor och analys. Slutligen reflekterar jag kring kvalitet, vetenskapsteoretiska utgångspunkter, min egen position i fältet samt etik.

Metodval

För att undersöka unga ryttares villkor för delaktighet har jag i den här avhandlingen använt två olika metoder: i delstudie ett en kvantitativ metod genom webbenkäter till unga ryttare och i delstudie två en kvalitativ metod med etnografiskt-inspirerade studier (observationer, intervjuer) på ridskolor. Med de metoder jag valt för de olika delstudierna vill jag skapa förståelse för människors olika uppfattningar och upplevelser i förhållande till det jag studerar. Det finns således inte en sanning, snarare kan omvärlden upplevas på olika vis av olika personer (Guba & Lincoln, 1994; Erciyes, 2020).

Delstudierna i avhandlingen bygger på de frågeställningar jag har. I delstudie ett undersöks de unga ryttarnas perspektiv och i delstudie två ledarnas perspektiv samt de unga ryttarnas sammanhang på ridskolan. Tabell 1 visar en översikt över delstudierna.

Tabell 1. Avhandlingens delstudier

	Forskningsfråga	Metod	Artiklar
<i>Delstudie 1</i>	Vilka möjligheter har unga ryttare att vara delaktiga i utformningen av sin idrott?	Webbenkät, främst kvantitativ analys av flerval-frågor.	Artikel 1 - Participation Rights in Youth Sport: Voices of Young Swedish Equestrians
	På vilka sätt uttrycker de unga ryttarna att de vill vara delaktiga?	Webbenkät, främst kvalitativ analys av fritext-frågor.	Artikel 2 – Respect me and Recognise my Ability – Young Equestrians on How to Have a Voice in Sport
<i>Delstudie 2</i>	Hur påverkar ridlärares konstruktioner av unga deras sätt att möjliggöra (eller inte) för unga ryttare att vara delaktiga?	Etnografisk-inspirerad studie med deltagande observationer och intervjuer.	Artikel 3 - Giving orders or facilitating voices – Coaches constructions of youth in equestrian sports
	Vad kännetecknar sammanhang där unga ryttare har möjlighet (eller inte) att vara delaktiga?		Artikel 4 – Horses and hierarchies: A story of young equestrians' participation rights through a cultural hegemonic lens

Genom att använda olika metoder har det varit möjligt att fånga upp olika perspektiv av det utforskade fältet. Ett sätt att beskriva användandet av olika typer av metoder nämner Bodén & Gunnarsson (2021) som metodologisk sensibilitet, att undersöka komplexitet i en specifik praktik eller i relation till specifika fenomen. I avhandlingen används både kvantitativ och kvalitativ metod och det kan därför ses som att en blandning av metoder har använts. Blandad, eller mixad, metod har dock inte använts i någon av avhandlingens fristående artiklar, det vill säga jag har inte sammanställt och analyserat både kvantitativa och kvalitativa data i relation till en specifik fråga. I hela avhandlingen däremot, diskuteras de samlade resultaten vilket skulle kunna ses som en mixad metod. Att sammanföra kvantitativa och kvalitativa data kan bidra till att ge en mer omfattande bild av det som undersöks (Bryman, 2006). Hur delstudierna utformats redogörs för nedan.

Delstudie 1: Forskningsfråga 1 och 2

Delstudie 1 genomfördes som en enkätstudie med datainsamling under hösten 2020. Valet att genomföra en webbenkät gjordes av två anledningar. För det första var en enkät ett bra sätt att nå ut till så många unga ryttare som möjligt i olika typer av stall och från olika delar av ridsporten. Dessutom var en webbenkät ett lämpligt första steg i processen för att kartlägga de unga ryttarnas delaktighet och utifrån denna kartläggning besluta fokus för delstudie två. För det andra gjorde Covid-pandemin det svårt att träffa ungdomar personligen. Enkäten bestod av 66 frågor/påståenden, med både fasta svarsalternativ och fritextsvar (se Bilaga 1). Frågorna var utformade för att identifiera om de unga ryttarna kände sig informerade, konsulterade, involverade eller hade möjlighet att ta egna initiativ.

Innan enkäten färdigställdes genomfördes en pilotdiskussion med 13 ungdomar från ridsporten för att se hur de uppfattade de olika frågorna, och därefter justerades enkäten något. Enkätverktyget Netigate användes för att konstruera enkäten. Anledningen till att Netigate användes var att jag genom min anställning vid Sveriges lantbruksuniversitet hade tillgång till det enkätverktyget och att det bedömdes som ett tillförlitligt verktyg i skapandet av en enkät. När enkäten var färdigställd i Netigate skapades en länk att distribuera, med länken följde ett informationsbrev som klargjorde att det var frivilligt att delta och vad studien handlade om. Det framgick också i informationen att enkäten genomfördes anonymt med möjlighet att avbryta när som helst samt att allt material behandlades konfidentiellt. Inga känsliga personuppgifter samlades in och deltagarna var 15 år eller äldre och således behövdes inget etiskt godkännande (SFS, 2003:460). Datainsamlingen genomfördes i enlighet med etiska riktlinjer och god forskningssed (Vetenskapsrådet, 2024).

För att sprida enkäten togs kontakt med organisationer och gymnasieskolor inom hästnäringen som vidarebefordrade informationen till ungdomar i sina nätverk. Studien uppmärksammades också genom populärvetenskapliga artiklar på kända webbsidor inom hästbranschen, såsom Hästsverige.se och Hippson.se. På sociala medier som Instagram och Facebook delades länkar till artiklarna som i sin tur ledde till själva enkäten. Genom spridningen på sociala medier kunde emellertid många unga ryttare nås av information om studien och få möjlighet att delta. När svaren inkom i enkätverktyget togs per automatik information som kunde härledas till respondenternas IP-adress bort,

svaren gick således inte att spåra. Enkätdata lagrades och arkiverades sedan enligt Vetenskapsrådet (2024) och GIH:s riktlinjer. Enkäten var öppen i 32 dagar under september och oktober 2020 och 566 unga ryttare i åldern 15–17 år svarade på enkäten. I tabellen nedan redovisas kortfattat bakgrundsinformation om respondenterna.

Tabell 2. Bakgrundsinformation unga ryttare (n=566)

Bakgrundsinformation	Svarsalternativ	Andel (%)
<i>Ålder</i>	15 år	27
	16 år	34
	17 år	39
<i>Kön</i>	Flicka	97
	Pojke	2
	Vill ej uppge	1
<i>Medlem i ridklubb</i>	Ja	88
	Nej	12
<i>Typ av stall</i>	Privatägt stall	50
	Ridskola	50

Noterbart i tabellen ovan är att majoriteten av de som svarat på enkäten är flickor. Andelen svarande flickor ligger dock i linje med könsfördelningen inom ridsporten (Norberg & Wahlgren, 2023). En större del av respondenterna var medlemmar i en ridklubb som i sin tur verkar under Svenska Ridsportförbundets ”flagg”. Respondenterna var relativt jämnt fördelade geografiskt med bostadsort i allt från större städer till landsbygd. Två ridsportsammanhang identifierades i bearbetningen av resultatet: ridskolor och privatägda stall, och de unga ryttarna var jämnt fördelade på respektive stall.

Analysverktyg delstudie 1

Vid bearbetningen av enkätsvaren användes deskriptiv statistik, eftersom det handlade om att kartlägga de unga ryttarnas nivåer av delaktighet. Data från enkäten hanterades i IBM SPSS Statistics ver. 27 (2020) där det också var möjligt att sortera grupperna ridskola (50%) och privatägda (privata) stallar (50%), för att vidare i analysen kartlägga om unga ryttare i dessa olika sammanhang verkade uppleva olika nivåer av delaktighet. Eftersom grupperna var jämnt fördelade, kunde viss jämförelse mellan dessa grupper

göras. En del av analysen var att i spindeldiagram visualisera nivåer av delaktighet med svarsalternativet ”stämmer helt”. I diagrammet gick att utläsa att de unga ryttarna på ridskolan till lägre grad svarade ”stämmer helt” på samtliga nivåer av delaktighet. Denna åtskillnad gjorde att den fortsatta analysen i artikeln fokuserar på gruppen ridskola och motiverade att fokusera på ridskolor i delstudie två.

I artikel två hanterades enkätdata kvalitativt, då fokus låg på fritextsvar och en reflexiv tematisk analys gjordes. Genom att analysera fritextsvar var det möjligt att belysa hur de unga ryttarna själva önskade vara delaktiga.

Reflexiv tematisk analys

För att undersöka hur de unga ryttarna själva uttryckte att de ville vara delaktiga analyserades fritextsvar från enkäten. Många unga ryttare hade tagit sig tid att skriva fritextsvar, vilket visar att de ville göra sin röst hörd i dessa frågor. I bearbetningen av fritextsvar valdes ett antal frågor ut för att analysera hur de unga ryttarna upplevde sin idrottskontext, hur de upplevde möjligheter till inflytande och delaktighet samt på vilka sätt de själva önskade vara mer delaktiga. Totalt analyserades 301 fritextsvar om hur de unga ryttarna önskade vara mer delaktiga. Därtill bearbetades 920 fritextsvar som handlade om sådant som var positivt och negativt i deras idrottskontext samt möjligheter till inflytande.

För att kunna identifiera mönster och djup i fritextsvaren genomförde jag en reflexiv tematisk analys (Smith & Sparkes, 2017; Braun & Clarke, 2022). Analysen följde de sex faserna av reflexiv tematisk analys enligt Braun och Clarke (2022). De första stegen i analysen: att bekanta mig med materialet, hitta koder och söka efter teman, följde en procedur i tre steg:

1. Med hjälp av frågan vad som är "det bästa i stallet" studerade jag inledningsvis de unga ryttarnas incitament för att hålla på med ridsport. Den kunskapen var värdefull i den fortsatta bearbetningen i steg två av analysen.
2. Nästa steg i analysen var de unga ryttarnas svar på hur de ville vara mer delaktiga. I detta steg av analysen hade jag bakgrundsinformation om vad som var "bäst" i stallet, vilket gav en förståelse för deras svar kring mer delaktighet.
3. För att utforska vilka förhållanden som hindrade dem att vara delaktig användes frågorna: "Vad tror du behövs för att ge ungdomarna mer inflytande?" och

"Vad är det sämsta med att vara i stallet?" Dessa frågor använde jag för att förstå de rådande förhållandena som kan påverka möjligheten till delaktighet. Analysen fortsatte sedan enligt de efterföljande faserna som beskrivs av Braun och Clarke (2022), där teman utarbetades och följande analysfrågor användes: Vad vill de? Vad krävs? Hur kan det göras? Därefter definierades teman i förhållande till studiens forskningsfråga: På vilka sätt uttrycker de unga ryttarna att de vill vara delaktiga? Analysen kan initialt ses som deduktiv då Delaktighetsstegen låg till grund för enkätfrågorna samt att den analytiska processen hämtade inspiration från begreppen social och politisk delaktighet (Thomas, 2007; Elvstrand, 2009; Redelius & Eliasson, 2022). Dessa begrepp användes för att analysera på vilka sätt de unga ryttarna uttryckte att de önskade vara mer delaktiga. Utarbetandet av teman skedde i en mer induktiv process i förhållande till fritextsvaren och hur analysen beskrivits ovan.

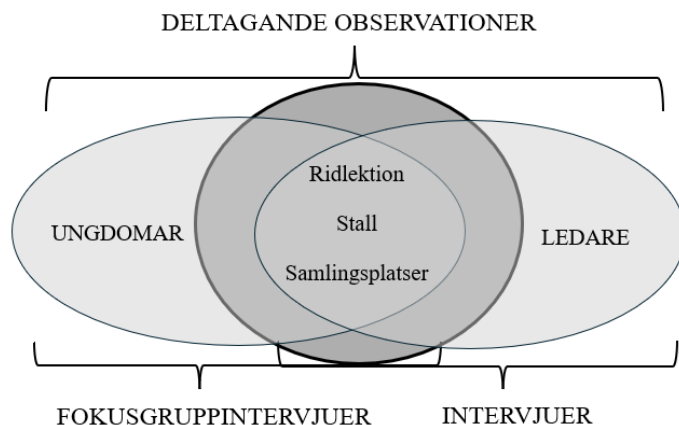
Delstudie 2: Forskningsfråga 3 och 4

När tiden kom för att genomföra delstudie 2 i mitt avhandlingsprojekt så var pandemin över. Det gjorde det möjligt att vara ute i fält och metoden blev en etnografisk-inspire-rad studie innehållande: deltagande observationer, intervjuer och fokusgruppsintervjuer. Avsikten med att använda en etnografisk metod var att komma nära fältet och studera de sociala interaktionerna och det samspel som sker på ridskolorna (Hammersley & Atkinson, 2019). Eftersom svaren från enkäten visade att unga ryttare på ridskolor verkade uppleva något lägre grad av delaktighet än de i privata stallen, var fokus i delstudie två på ridskolor. Inledningsvis gjordes en ansökan till Etikprövningsmyndigheten i december 2022, som godkändes (Dnr 2022-07043-01). Därefter, under vår och höst 2023, genomfördes datainsamlingen. Urvalskriterier framgår av Tabell 3.

Tabell 3. Urvalskriterier delstudie två

<i>Ridskola</i>	Ansluten till förening som är medlem i Svenska Ridsportförbundet, lokaliserad i Stockholmsområdet. Unga ryttare i åldern 15–17 år rider på ridskolan.
<i>Observationer</i>	Ungdomar 15–17 år. Ridlärare. Stall, samlingsplatser, ridhus/ridbana, uteritt.
<i>Intervjuer</i>	Ridlärare som undervisar unga ryttare i ridning och/eller i stallet.
<i>Fokusgruppsintervjuer</i>	Ungdomar 15–17 år, rider minst en gång i veckan, både aktiva i föreningen och icke aktiva i föreningen.

För urval av ridskolor gjorde jag en genomgång av hemsidor för att få en uppfattning om hur ridskolans verksamhet bedrevs och för att säkerställa att ungdomsgrupper fanns. Dessutom gjordes en översikt över hur många lektioner per vecka som gavs, antal ridande på ridskolan och antal ridskolehästar. Här framgick också att de ridskolor som i översikten verkade mest lämpade att tillfråga inte hade någon anställd fritidsledare. Utifrån denna översikt kontaktade jag ridskolechefer på två lämpliga ridskolor. De informerades om projektet och tillfrågades om att medverka i studien. Ridskolecheferna informerades i sin tur styrelse och personal och båda ridskolorna ställde sig positiva till att delta i studien. Ett inledande möte gjordes på respektive ridskola där jag fick möjlighet att samtala med ridskolechefen om projektet. Vid detta tillfälle fanns också möjlighet att sätta upp lappar med information till personal och ridande på ridskolan. Ridskolecheferna hjälpte till att identifiera lämpliga dagar (grupper) och tider att vara på ridskolan, då det var störst möjlighet att träffa de unga ryttarna i 15–17 års ålder. De ridlärare som medverkade i studien var i olika åldrar, från cirka 30 år till cirka 70 år, och hade olika utbildningsbakgrund och arbetslivserfarenhet. En översikt över de olika delarna i delstudie två framgår av Figur 4.

Figur 4. Översikt delstudie två.

Datainsamlingen följde översikten ovan och skedde på en ridskola i taget. Kronologiskt gick insamlingen av data till på följande vis:

Deltagande observationer genomfördes för att undersöka och skapa förståelse för de unga ryttarnas sammanhang. Dessa observationer pågick cirka fyra till fem timmar per tillfälle. Tidpunkt för observationerna var eftermiddagar och kvällar då unga ryttare i åldern 15–17 år befann sig på ridskolan. Observationerna skedde samma dagar i veckan och det var således möjligt att följa samma ungdomar under samtliga veckor. Observationerna gjordes från att ungdomarna samlades och ”hängde” i ridskolans lokaler, till hästutdelning, förbereda hästar för ridlektionen i stallet, ridlektionen, ta hand om hästar efter ridlektioner och eventuellt umgänge efter ridlektionen. Det var också möjligt att följa ungdomssektionens möte på en av ridskolorna. Fältanteckningar togs kontinuerligt under pågående observation och anteckningarna skrevs rent i anslutning till observationstillfället, och fylldes då på med detaljer och beskrivningar. Fältanteckningarna gjordes utifrån studiens fokusområden och handlade således om möjligheter och hinder för delaktighet samt hur det sociala samspelet mellan unga ryttare, ridlärare och hästar kunde ha betydelse för delaktigheten.

Intervjuer med ridlärare genomfördes för att fånga upp hur de resonerade och reflekterade kring unga ryttares delaktighet. Dessa intervjuer genomfördes i slutet av datainsamlingen på respektive ridskola. Intervjuerna följde en intervjuguide (se Bilaga 2) och tio ridlärare intervjuades (fem per ridskola). Intervjuerna spelades in och transkriberades ordagrant.

Fokusgruppsintervjuer med unga ryttare genomfördes för att fånga upp de unga ryttarnas reflektioner kring att vara delaktiga i sin idrott. Dessa intervjuer utfördes efter observationerna, vilket gjorde det möjligt att följa upp situationer som uppstått under de veckor som datainsamlingen pågick. Fokusgruppsintervjuer genomfördes med de unga ryttarna för att de skulle känna sig bekväma att prata när de var i en grupp, och för att främja ungdomarnas egna diskussioner (Yin, 2011). Vid intervjun, som följde en intervjuguide (Bilaga 3) fick de unga ryttarna möjlighet att diskutera, samtala och resonera kring olika områden kopplade till delaktighet. Datainsamlingen genomfördes främst av mig, men delvis också av min ena handledare (Britta Thedin Jakobsson). All data hantearades sedan i enlighet med GIH:s riktlinjer för lagring av forskningsdata. Ridskolor, intervjupersoner och hästar avidentifierades och pseudonymiserades. Tabell 4 visar en översikt över datainsamlingen.

Tabell 4. Översikt av datainsamling delstudie två visar medverkande ridskolor, antal observationstillfällen, antal intervjuade, antal timmar och forskare på plats (TW resp. BTJ)

Ridskola X	Antal tillfällen	Antal intervjuade	Antal timmar
<i>Observationer</i>	15 (TW) 7 (BTJ)		Ca 75 tim
<i>Intervjuer med unga ryttare</i>	3 (TW) 2 (BTJ)	12 (TW) 4 (BTJ)	Ca 20 tim
<i>Intervjuer med ledare</i>	4 (TW) 1 (BTJ)	4 (TW) 1 (BTJ)	Ca 8 tim
Ridskola Y	Antal tillfällen	Antal intervjuade	Antal timmar
<i>Observationer</i>	15 (TW) 7 (BTJ)		Ca 75 tim
<i>Intervjuer med unga ryttare</i>	3 (TW) 2 (BTJ)	10 (TW) 4 (BTJ)	Ca 18 tim
<i>Intervjuer med ledare</i>	4 (TW) 1 (BTJ)	4 (TW) 1 (BTJ)	Ca 7 tim
Totalt	Observationer 44 Intervjuer 20	40 personer	Ca 203 timmar

I Tabell 4 går att utläsa att studien genomfördes på två ridskolor och totalt omfattade drygt 200 timmar i fält vilka var jämnt fördelade på de två ridskolorna. Totalt genomfördes 44 observationer och 20 intervjuer. Av intervjuerna var 10 fokusgruppintervjuer med unga ryttare (totalt 30 unga ryttare) och 10 intervjuer genomfördes med ridlärare.

Analysverktyg delstudie 2

Kvalitativ innehållsanalys

Avhandlingens tredje frågeställning: Hur påverkar ridlärares konstruktioner av unga deras sätt att möjliggöra (eller inte) för unga ryttare att vara delaktiga? innebar att fokus riktades mot ridlärarna. Materialet som analyserades var fältanteckningar samt ledarintervjuer. I analysens första steg transkriberades intervjuer och fältanteckningar och dessa lästes igenom upprepade gånger. Därefter skapades teman i förhållande till de innehåll som kunde urskiljas. I nästa fas lästes utskrifterna upprepade gånger för att skapa en djupgående förståelse i förhållande till artikelns syfte och forskningsfrågor (Hammersley & Atkinson, 2019). Det tredje steget i analysen var att ställa den analytiska frågan: Varför bör eller bör inte unga ges möjlighet till inflytande? Langs (2022) perspektiv på konstruktionen av barn och unga användes därefter för att fördjupa analysen genom att ställa frågan: Hur konstrueras ungdom av ridlärarna? Genom att använda den första analytiska frågeställningen identifierades möjligheter och hinder för unga ryttares delaktighet i hur ridlärarna resonerade och agerade. Dessa möjligheter och hinder relaterades sedan till hur ridlärarna konstruerade ungdom på olika sätt. Utifrån detta skrevs synteser för att förstå ridlärarnas konstruktioner av de unga ryttarna. Synteserna representerade inte var och en av ridlärarna utan olika typer av förhållningssätt i ridlärarnas utsagor och agerande. Avsikten med synteserna är att beskriva hur ridlärares konstruktioner av unga påverkar unga ryttares möjlighet till delaktighet.

Etnografisk kreativ non-fiction

Avhandlingens fjärde frågeställning löd: Vad kännetecknar sammanhang där unga ryttare har möjlighet (eller inte) att vara delaktiga? och innebar att fokus riktades mot de värderingar, normer och regler som tycks råda i de sammanhang de unga ryttarna befinner sig i. Analysen gjordes med framställandet av en etnografisk kreativ non-fiction. Den etnografiska non-fictionberättelsen skrevs med utgångspunkt i fältanteckningar och

fokusgruppsintervjuer. I framställandet av berättelsen sker analysen genom skrivprocessen (Smith et al., 2016). Med syftet att undersöka hur maktstrukturer och hierarkier påverkade de ungas villkor att göra sin röst hörd, skrevs "Dianas berättelse". Avsikten med detta analytiska tillvägagångssätt var att observera sociala mönster och konstruktioner i de unga ryttarnas kontext (Hammersley & Atkinson, 2019). Denna typ av analys lyfts fram av Smith & Sparkes (2009) som något värdefullt eftersom det utforskar båda sidor av berättandet: det individuella och det sociala. Berättelsen som framträder i analysen finns "där ute" i de unga ryttarnas liv, eftersom en etnografisk kreativ non-fiction är skriven "nära" datan (Smith & Sparkes, 2009; Smith et al., 2016). I skrivandet av "Dianas berättelse" var avsikten att förstå hur kulturer genererar vissa beteenden. Dessa beteenden kan vara både explicita och baserade på regler, eller bara observerbara utifrån på hur social interaktion sker. Genom att skriva berättelsen utifrån de analytiska frågeställningarna: Vilka värderingar, normer och regler påverkar unga ryttares villkor för delaktighet? och Hur skapas och upprätthålls dessa normer och värderingar? synliggjordes hur de unga ryttarna uppfattar och anpassar sig till den kultur de befinner sig i (Hammersley & Atkinson, 2019). Maktstrukturer och hierarkier kan analyseras på olika vis och det teoretiska ramverket för analysen, kulturell hegemoni, blir här viktig att notera, då den påverkade vilka delar av berättelserna som lyftes fram. Avsikten är således att förstå berättelsen utifrån studiens syfte och teoretiska ramverk (Kohler-Riessmann, 2008). Därmed har analysen genom skapande av "Dianas berättelse" använts för att förstå hur värderingar, normer och regler påverkar de sammanhang de unga ryttarna befinner sig i där delaktighet blir möjlig (eller inte).

Metodens styrkor och svagheter

Initialt var tanken att genomföra kvalitativ datainsamling men när Covid-19 pågick beslöt jag att genomföra en enkätstudie för delstudie ett. Användningen av en webbenkät för att samla in unga ryttares åsikter har både styrkor och begränsningar. En styrka med enkäten var att den nådde många unga ryttare, från olika typer av stallar. Att många nåddes gjorde också att en kartläggning av de unga ryttarnas delaktighet var möjlig att göra, vilket var betydande för kommande delstudies inriktning. Genom att svaren på webbenkäten var anonyma var en annan styrka att respondenterna kunde uppleva en större möjlighet att friare kunna skriva sin åsikt om hur de upplevde sina erfarenheter av

delaktighet. En begränsning med användandet av en webbenkät är att det inte går att ställa följdfrågor, vilket hade varit värdefullt för att få en bredare bild och en fördjupad förståelse av de unga ryttarnas upplevelser (Andrade, 2020; Denscombe, 2021). Ett exempel är påståendet ”Jag kan säga till om jag tycker att något är fel” där det inte framgår vad ”fel” betydde för dem. Som tidigare nämnts är delaktighet ett svårfångat begrepp och en utgångspunkt jag haft är att delaktighet inte är dikotomt. Användningen av Harts (1992) stegmetafor har gjort det möjligt att få inblick i vilken typ av delaktighet de unga ryttarna upplever, vilket kan ses som en styrka i studien. Det fanns i enkäten också ett antal fritextsvar som har varit värdefulla att lyfta i en kvalitativ analys, till exempel hur de unga ryttarna själva beskriver att de önskar vara delaktiga. En styrka med att använda fritextsvaren kvalitativt är att det går att få nyanser i hur de upplever möjligheter till delaktighet (eller inte). En begränsning i att använda fritextsvar kan däremot vara att de inte väljer att inte svara eller ger mycket kortfattade svar.

I delstudie två var en styrka att datainsamlingen sträckte sig över så pass lång tid att det gick att uppfatta ”vardagen” för de unga ryttarna på ridskolan. Tiden kan dock också ses som en svaghet, då etnografiska studier kan pågå under mycket längre tid och därmed ge ännu större inblick i olika sociala mönster (Molnar & Purdy, 2016). Tidsbegränsningen, att ”bara” vara ute på ridskolorna 6-8 veckor var dock nödvändig för att hinna med att vara på två ridskolor. Om mer tid hade funnits kunde det ha varit möjligt att följa andra aktiviteter, såsom till exempel tävlingar på helger eller ungdomssektionens olika arrangemang. För att få en indikation om jag hade fått en rättvis bild av ”vardagen” på ridskolan, ställde jag vid de slutliga fokusgruppsintervjuerna frågan om det hade varit ”som vanligt” på ridskolan under den period jag varit där. De allra flesta ungdomar tyckte det, med undantag från några som ansåg att ridläraren ställt fler frågor under ridlektionerna än de var vana vid.

En styrka med att använda fokusgrupper som intervjumetod med ungdomarna, var att de inte bara svarade på frågan utan också resonerade med varandra. Något som kan vara problematiskt med fokusgruppsintervjuer är att inte alla vågar prata eller har möjlighet att komma till tals (Yin, 2011). Vid det här laget kände jag ungdomarna och kunde fördela dem så att de blev intervjuade med sina kompisar. Under gruppintervjuer påverkar individerna varandra på olika vis och även om intervjusituationen var bekväm, såtillvida att den skedde med kompisar, kan ungdomarna ha påverkat varandra (Yin, 2011). Ett sådant exempel skulle kunna vara att den som ”svarade först” på de olika

frågeställningarna valde inriktning på de efterföljande resonemangen. Det kan också ha funnits relationer mellan ungdomarna som jag inte kände till och som gjorde att de anpassade sig efter vad någon annan tyckte. Att en del ridit längre på ridskolan kan också ha gjort att de kände sig ”säkrare” i sina svar och gjort att de som inte ridit lika länge inte kände att deras tankar var lika ”giltiga”. En svaghet kring den etnografisk-inspire-rade metoden är att det inte går att utesluta att min (och BTJs) närvaro påverkade såväl ridlärare som unga ryttare (Hammersley & Atkinson, 2019). Att ha en, för dem, okänd person som följer verksamheten kan påverka dem på olika sätt. Exempel på detta skulle kunna vara att de tänkte en extra gång på hur de hanterade hästar, hur de uttryckte sig när de pratade med varandra eller hur ridlärarna instruerade och agerade. Att avsluta fältarbetet med intervjuer var ett bra sätt att fånga upp händelser och beteenden som skett under fältarbetet. Däremot kunde reflektioner som gjordes under intervjuerna inte följas upp eftersom jag då avslutat fältarbetet.

Sammanfattningsvis kan sägas att en av avhandlingens styrkor är kombinationen av metoder; att inleda med enkät gjorde det möjligt att kartlägga och skapa en initial förståelse för fältet, vilket sedan bidrog till en fördjupning av studieobjektet i delstudie två.

Begränsningar i Delaktighetsstegen

Delaktighetsstegen har genom åren ifrågasatts men också utvecklats av flertalet forskare. En kritik som har diskuterats är att modellen beskriver en relativt smal bild av delaktighet som appliceras i en specifik situation snarare än vardaglig delaktighet. Carpentier (2016) poängterar att det är en svårighet att teoretisera och definiera delaktighet. Även om delaktighet inte är ett dikotomt begrepp är risken att modeller ser delaktighet som kategoriserade positioner – som ett resultat av en process snarare än att se på processen i sig. Delaktighet är mångfacetterat och komplext och kräver en analys med fler dimensioner. Detta poängteras även av Lindberg & Hedenborg (2021) som menar att Delaktighetsstegen går att använda för att förstå vad delaktighet kan vara och skapa medvetenhet om delaktighet, samtidigt som en och samma situation kan innebära olika grader av delaktighet beroende på vems perspektiv som intas. De begränsningar som beskrivs ovan är viktiga att komma ihåg, eftersom upplevelsen av delaktighet är subjektiv.

Avhandlingens styrkor och svagheter

I all forskning bör frågor som validitet, tillförlitlighet, kvalitet och trovärdighet diskuteras, vilket jag nu avser göra i förhållande till arbetet med denna avhandling. När både kvantitativ metod och kvalitativ metod används kan olika kriterier användas för att utvärdera kvaliteten i forskningen. I kvantitativ forskning är validitet och reliabilitet centrala för att bedöma hur giltiga och tillförlitliga resultaten är. I den kvalitativa forskningen är trovärdighet, överförbarhet, pålitlighet och objektivitet sådant som bör beaktas när kvalitet diskuteras (Guba & Lincoln, 1994).

I delstudie ett, användes kvantitativ metod för att samla in data. Enkäten i sig genomfördes online och en annan forskare hade kunnat utföra enkäten med hjälp av samma frågor, och såtillvida är studien replikerbar. Både validitet och reliabilitet påverkas av respondenternas subjektiva reflektioner av delaktighet. Även om studien ger insikter baserade på de unga ryttare som svarade på enkäten, är det svårt att generalisera dessa resultat till alla unga ryttare i Sverige eftersom urvalet inte representerar hela gruppen.

Delstudie två var kvalitativ i form av etnografiskt-inspirerad metod. Genom transparens och reflexivitet i forskningsprocessen, där forskaren redogör för val och metoder, kan tillförlitlighet i forskning uppnås. Forskningen bör således vara transparent, konsekvent och noggrant genomförd, där jag som forskare är medveten om min roll och hur jag kan påverka de tolkningar som görs (Erciyes, 2020). Här fungerade forskarna (jag och BTJ) som instrument för datainsamling genom att vi genomförde observationer och tog fältanteckningar, samt genomförde intervjuer och fokusgruppsintervjuer vilket gjorde studien forskarberoende. Studien genomfördes på två ridskolor och är således ett resultat av kontexten på just dessa ridskolor. Faktorer som ridskolans storlek (antal hästar och personal) geografiskt läge och ungdomsverksamhet är till exempel sådant som skulle kunna se annorlunda ut i en annan kontext och som kan spela roll för resultatet. Genom att bibehålla medvetenhet om vår egen roll som forskare och de tolkningar som gjordes, var målet att säkerställa trovärdighet och kvalitet i delstudien (Erciyes, 2020).

Trovärdigheten i avhandlingen har stärkts genom detaljerade beskrivningar av forskningsprocesserna i båda studierna, vilket gör det möjligt för läsare att förstå de val som gjorts samt kontextuell påverkan på resultaten. Detta redogörs också för i de olika artiklarnas metodavsnitt. I avhandlingens resultat, som består av data från flera datakällor, har resultaten kunnat sättas i förhållande till varandra och därmed varit ett steg i

processen med trovärdighet och kvalitet (Bryman, 2006). Ett steg i att arbeta med trovärdighet och kvalitet är dessutom att jag som forskare kan reflektera över hur mina vägval i de olika artiklarna påverkat resultatet samt mina vetenskapsteoretiska utgångspunkter. En sådan redogörelse följer nedan.

Reflektioner kring vägval i artiklarna

Alla val man gör under arbetet med en avhandling påverkar slutresultatet. Initialt i arbetet med den här avhandlingen handlade mycket om att försöka förstå vad delaktighet är, och kan vara. Ganska snart blev jag introducerad till Delaktighetsstegen (Hart, 1992) som kom att vara betydande för mitt fortsatta arbete. Stegen var lämplig att använda för att identifiera nivåer av delaktighet i de unga ryttarnas olika sammanhang och analysera vilken delaktighet de gav uttryck för i avhandlingens första delstudie. Genom att använda Delaktighetsstegen initialt valde jag i ett tidigt skede att se delaktighet som något ”bra”. Frågan om normativitet blir här viktig att adressera. Är delaktighet alltid bra? Min ståndpunkt är att delaktighet *är* bra, om delaktigheten sker så som de unga idrottarna vill. Men för att den delaktigheten ska bli till krävs kunskap om vad delaktighet *är för dem*. För att hitta nyanser i vad de unga ryttarna själva beskrev kring delaktighet, blev en utgångspunkt The Lundy model (Lundy, 2007). Dessa två val av teorier gjorde att jag riktade blicken dels mot nivåer av delaktighet, dels mot utrymmen och möjligheter till reellt inflytande. Om andra teoretiska val gjorts hade andra delar ur materialet kunnat lyftas fram, till exempel sådant som socioekonomi, genus, skolbakgrund, favoritfritidssysselsättningar och så vidare.

Vidare i min forskningsprocess läste jag en nypublicerad artikel av Lang (2022) som i artikeln fokuserar på vuxnas sätt att konstruera barn och unga. I arbetet med att bearbeta data i förhållande till avhandlingens tredje frågeställning med fokus på ridlärarnas perspektiv, blev Langs artikel därför användbar. Langs teoretiska antaganden kring vuxnas konstruktioner ställdes i förhållande till mitt material och på så vis gick det att analysera hur ridlärarnas konstruktioner av unga kunde påverka unga ryttares villkor för delaktighet. Valet att använda konstruktioner av unga som teoretisk ram har påverkat resultatet så till vida att analysen fokuserar på underliggande konstruktioner i sätt att se på barn och unga, snarare än hur delaktighet möjliggörs i specifika situationer.

I den fjärde artikeln i avhandlingen var det möjligt att använda en rad olika teorier som lyfter maktperspektivet och beroende av teorival skulle artikeln utvecklas på olika

vis. Teorin om den kulturella hegemonin påverkar resultatet så till vida att jag i den fjärde artikeln analyserar och belyser den hegemoniska ordningen.

Sammanfattningsvis kan sägas att jag genom att trampa på okänd teoretisk mark i början, hittade en stig med många vägar att välja. De vägval jag gjort har fått konsekvenser för hur jag i avhandlingen analyserar, förstår och förklarar de villkor för delaktighet som finns i de sociokulturella sammanhang de unga ryttarna befinner sig i.

Vetenskapsteoretiska reflektioner

Att vara doktorand innebär möjlighet att inte bara reflektera över det aktuella forskningsfältet, utan också att reflektera över sig själv i förhållande till fältet liksom över hur ny kunskap kan skapas. Mitt avhandlingsarbete är inom idrottsvetenskap. Men det har också kopplingar till ämnesområdet hippologi. Både idrottsvetenskap och hippologi är flervetenskapliga och kräver olika slag av reflektion av mig som forskare.

Hippologi är tvärvetenskapligt och ett huvudområde vid Sveriges lantbruksuniversitetet (Sveriges lantbruksuniversitetet, 2023). Hippologiämnet integrerar hästen som biologisk varelse med kunskaper om användningsområden knutna till hästen, såsom arbete, idrott och fritid. Inom hippologin utgör hästen det centrala och ämnet blir både djupt och brett i det flervetenskapliga perspektivet. När det gäller forskning om hästar och ridsport finns en tydlig tradition från det naturvetenskapliga fältet, då mycket handlar om hästen som biologisk varelse genom fokus på exempelvis veterinärmedicin, nutrition och biomekanik. På senare år har dock det samhällsvetenskapliga och humanistiska fältet vuxit när hästbranschen som helhet diskuteras. Pedagogik, historia, ekonomi och kommunikation är exempel på några av de områden som har belysts (se till exempel Hedenborg, 2013; Thorell, 2017; Lundesjö Kwart, 2020; Broms, 2024).

Loland och McNamee (2017) identifierar tre paradigmatiska förhållningssätt till idrottsvetenskapen; det mekanistiska, det hermeneutiska och det kritiska. Det finns en experimentell del och en ”mjukare” del där tolkning har företräde. Inom idrottsvetenskapen blir det därför viktigt att klargöra epistemologiska val som ligger till grund för den forskning som utförs (Camy et al., 2017). I den här avhandlingen är min utgångspunkt att se människan i interaktion med världen och således genomför jag min studie inom det hermeneutiska paradigmet, där fokus ligger på idrottens betydelse och värde för individ, grupp, samhälle och kultur (Loland & McNamee, 2017). I linje med

Vygotskys teorier kring det sociokulturella sammanhanget utgår jag från att kunskap om verkligheten inte existerar objektivt, utan att kunskapen är beroende av subjektiv tolkning och sociala interaktioner. Jag har därmed antagit ett socialkonstruktivistiskt angreppssätt (Guba & Lincoln, 1994). Forskare är således alltid en del av det som utforskas (Larsson, 2002), varför jag nedan redogör för hur mitt eget ”jag” kan ha påverkat min forskning.

Reflexivitet; jag själv i fältet

All forskning präglas av forskarens perspektiv och värderingar, och det går aldrig att förhålla sig objektiv till verkligheten, varför det är viktigt att resonera kring sitt eget ”jag” i forskningsprocessen (Erciyas, 2020). Att vara bekant med det område jag utforskat upplever jag i arbetet med avhandlingen mestadels har varit en tillgång. Dock har jag behövt vara medveten om min egen roll i utformandet av studien och i de analyser jag gjort av materialet. Jag har försökt att vara transparent i hur min egen verklighet är socialt konstruerad och hur det kan ha påverkat forskningsprocessen, vilket jag beskriver nedan. En självreflektion bör inte bara handla om den förförståelse som finns utan även upplevelsen av den kontext där forskning utförs och förhållningsättet till den (Söderberg, 2018; Fejes & Thornberg, 2019; Erciyas, 2020).

Min förförståelse består i att jag själv är mer eller mindre uppvuxen i stallet och där efter har ägnat mig åt hästar och ridning såväl som hobby, som student och i yrkeslivet. Detta leder till att jag, till viss del, kan ana hur kontexten för såväl unga ryttare som ridlärare kan se ut. Det är nu många år sedan jag var en ung ryttare vilket gjort att jag har viss distans till unga ryttares kontext och således haft möjlighet att utforska fältet med ”nya ögon”. Något som vidgat perspektiven i förhållande till min förförståelse är att villkoren för såväl ryttare som ridlärare kan se olika ut i olika stall/på olika ridskolor och att jag, eftersom jag varit i för mig obekanta miljöer, tagit del av ”nya” sammanhang både i enkäten och i fältarbetet. Jag tror mig dock vara medveten om vissa grundläggande strukturer som kan finnas inom ridsporten och hur dessa kan påverka personer i olika sammanhang. För att säkerställa att mina tolkningar varit rimliga och inte alltför snäva har diskussioner i handledargruppen och med andra doktorander varit till stor hjälp. Även i de olika fristående artiklarnas granskningsprocesser har det varit nödvändigt att tydliggöra min egen roll i forskningsprocessen, vilket kan ses som ett steg i

arbetet med reflexivet. Genom att ifrågasätta det förgivettagna har jag bearbetat min förståelse och försökt att se på materialet från olika perspektiv för att fånga sådant som riskerar att inte uppmärksammas för att jag tagit det för ”självklat”. Att jag samlat in data både genom enkäter och etnografiskt fältarbete har också gjort att jag sett flera perspektiv på det utforskade området (Yin, 2011), vilket i viss utsträckning kan ha hjälpt mig att komma ifrån förutfattade idéer och få en mer nyanserad bild av de unga ryttarnas villkor för delaktighet.

Etiska överväganden

Etikprövningslagen finns för att skydda människor vid forskning. När det kommer till barn i forskning finns särskilda bestämmelser, som till exempel att barn från 15 års ålder själva kan ge samtycke till att delta i forskning förutsatt att de förstår vad forskningen handlar om. För barn som inte fyllt 15 år krävs alltid vårdnadshavares samtycke, men också att barnet själv förstår vad forskningen handlar om (Vetenskapsrådet, 2024). Motiveringen för att ge unga egen beslutsförmåga anges dels vara att det finns motsvarande åldersgräns i annan lagstiftning som rör unga, dels att forskning rörande ungdomar kan vara av sådan känslig karaktär att den inte kan bedrivas om inte ungdomarna kan få besluta om medverkan utan föräldrarnas inblandning.

I ett tidigt skede valde jag av flera skäl att vända mig till unga ryttare i åldern 15-17 år. För det första är de snart att betrakta som vuxna och har erfarenhet och kan reflektera över sin tid inom ridsporten. För det andra möjliggjorde det valda åldersspannet också att ungdomarna själva kunde besluta om sitt deltagande vilket underlättade datainsamlingen, framför allt vad gällde enkäten.

Innan delstudie två påbörjades gjordes en ansökan till Etikprövningsmyndigheten, som godkändes (Dnr 2022-07043-01). I samband med insamlingen av data i båda delstudierna klargjordes tydligt vad forskningen handlade om och att de själva kunde avbryta sin medverkan när som helst. En viktig etisk aspekt är att de observerades identitet inte får röjas. Allt material har därför pseudonymiserats för att säkerställa att informanterna är skyddade (Vetenskapsrådet, 2024).

Att bearbeta data, presentera resultat och diskutera sina forskningsresultat innebär många etiska ställningstaganden längs vägen. Vilka aspekter lyfter jag fram och hur porträtterar jag det? Min avsikt med den här avhandlingen är att bidra med kunskap som

gör att forskningsfältet kan utvecklas. Jag vill därför göra några reflektioner kring att vara en ”kritisk vän” till idrotten (Larsson, 2016). Mina resultat tyder delvis på att de unga ryttarna har det ”bra” och är ”nöjda”, och ridlärare arbetar utifrån de förutsättningar de anser att de har. Detta är sant för de unga ryttarna och ridlärarna, och min uppgift har varit att kritiskt granska de sanningar som upplevs. Genom att analysera de unga ryttarnas sammanhang har jag upptäckt underliggande normer och värden, och kanske till och med missuppfattningar, som villkorar möjligheten till delaktighet. Förhoppningen är att avhandlingen, genom min granskning som ”kritisk vän”, kan leda till ökad delaktighet för unga ryttare – för *alla* unga ryttare – för det finns också de som inte upplever att de har det ”bra” och är ”nöjda”. Larsson (2016) diskuterar idrottsforskning i förhållande till idrottsliga praktiker och menar att en av forskarens uppgifter är att se och ifrågasätta de ”sanningar” som finns inom idrotten. Genom att forskare ifrågasätter dessa sanningar blir det möjligt att kritiskt granska idrotten och utveckla den så att den verkligen ”lever upp till vad den lovar” (Larsson, 2016, sid. 85).

Genom etiska överväganden i samband med urval, forskningsprocess och databearbetning är min avsikt att bidra till utveckling av den idrottsliga praktiken inom ridsporten vad gäller unga ryttares delaktighet.

Summering av artiklarna

Resultatet i avhandlingen presenteras som sammanfattningar av de olika artiklarna. Eftersom bakgrund och metod redan är beskrivet tidigare i avhandlingen ligger fokus i summeringen av artiklarna på resultat, diskussion och slutsatser.

Artikel I: Participation Rights in Youth Sport: Voices of Young Swedish Equestrians

Introduktion och syfte

Barnkonventionens Artikel 12 slår fast att alla barn ska ha rätt uttrycka sin åsikt i frågor som rör dem och få den beaktad (United Nations, 1989), vilken jag berättat om tidigare. Det finns en rad anledningar till att undersöka unga idrottares möjlighet att göra sin röst hörd och vara delaktiga och ett sätt är att förstå delaktighet är genom Harts (1992) stegmetafor. Studien syftade till att kartlägga om och på vilka sätt unga ryttare upplever att det är delaktiga. I tillägg till stegmetaforen används begreppen social och politisk delaktighet.

Metod och teoretiskt perspektiv

I studien användes en webbenkät, för att kartlägga och analysera unga ryttares erfarenheter av delaktighet. Enkäten bestod av 66 frågor, inklusive frågor med fritextsvar och den designades med utgångspunkt i att det kan finnas olika nivåer av delaktighet (Hart, 1992; 2008). Enkäten distribuerades online, 566 unga ryttare svarade på enkäten och andelen svarande var jämnt fördelade gällande olika typer av stall: 50 procent befann sig på ridskolor och 50 procent i privatägda (privata) stall. Datan bearbetades med deskriptiv statistik i Microsoft Excel och IBM SPSS Statistics.

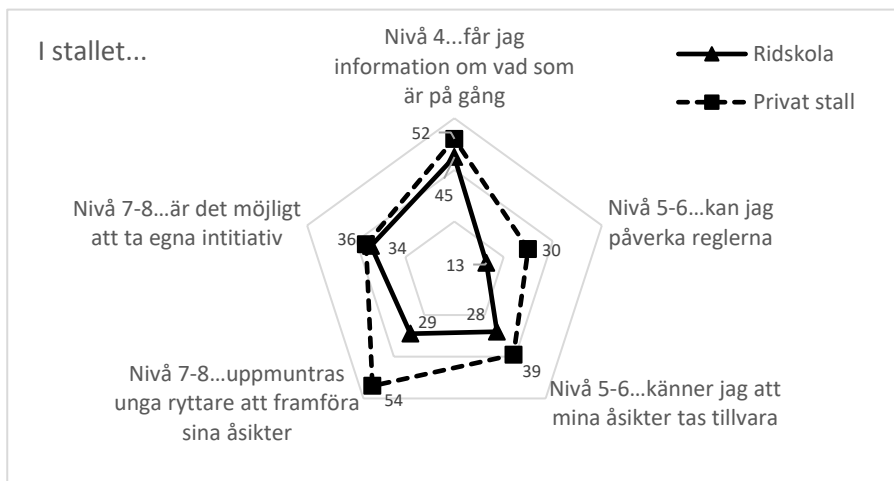
Resultat

Analysen baserades på Hart's (1992) nivåer av delaktighet, från att vara informerad till att kunna ta egna initiativ och fatta beslut tillsammans med vuxna. Initialt analyserades hela gruppen unga ryttare i förhållande till olika nivåer av delaktighet. De nivåer som användes i analysen var: nivå 4 informerad, nivå 5-6 informerad och konsulterad och/eller involverade i vuxnas beslut och nivå 7-8 tar initiativ och fattar beslut tillsammans med vuxna, se Tabell 5.

Tabell 5. Andel ungdomar som svarat stämmer helt/stämmer ganska bra eller stämmer inte så bra/stämmer inte alls på påståenden om olika nivåer av politisk delaktighet (%) (n= 419-428)

Nivå av delaktighet		Påstående <i>I stallet...</i>	Stämmer helt/ stämmer ganska bra	Stämmer inte så bra/stämmer inte alls
Nivå 7-8 Tar initiativ och fattar beslut tillsammans med vuxna	...är det möjligt att ta egna initiativ		88	12
	...uppmuntras unga ryttare att framföra sina åsikter		74	26
Nivå 5-6 Informerad och konsulterad och/eller involverade i vuxnas beslut	...kan jag påverka reglerna		62	38
	...känner jag att mina åsikter tas tillvara		81	19
Nivå 4 Informerad	...får jag information om vad som är på gång		91	9

Tabell 5 visar att en stor majoritet (91 %) av de unga ryttarna känner sig informerade om vad som händer (nivå 4). En majoritet (81 %) upplever också att deras åsikter beaktas, och två tredjedelar (62 %) anser att de kan påverka reglerna (nivå 5-6). En hög andel (74 %) anger att ungdomar uppmuntras att uttrycka sina åsikter och att de kan ta egna initiativ (88 %). Samtidigt svarar nästan 40 procent att de inte tycker att de kan påverka reglerna, och 26 procent upplever att deras åsikter inte beaktas. I den fortsatta analysen delades grupperna ridskola och privat stall upp och en jämförelse gjordes av andelen som svarade "stämmer helt" i olika nivåer av delaktighet, se Figur 5.

Figur 5. Andelen ungdomar på ridskolor och i privata stall som angivit "stämmer helt" på olika påståenden som rör nivåer av delaktighet (%) (n=419–428).

Figur 5 visar att unga ryttnare i privata stall verkar uppleva högre nivåer av delaktighet än de unga ryttarna på ridskolor. Andelar som svarade "stämmer helt" på de olika nivåerna av delaktighet är fördelade på följande vis:

Nivå 4 (får information): 45 % på ridskola och 52 % privata stall.

Nivå 5-6 (påverka regler): 13 % på ridskola och 30 % privata stall.

Nivå 5-6 (åsikter tas till vara): 28 % på ridskola och 39 % privata stall.

Nivå 7-8 (uppmuntras till att framföra åsikter): 29 % på ridskola och 54 % privata stall.

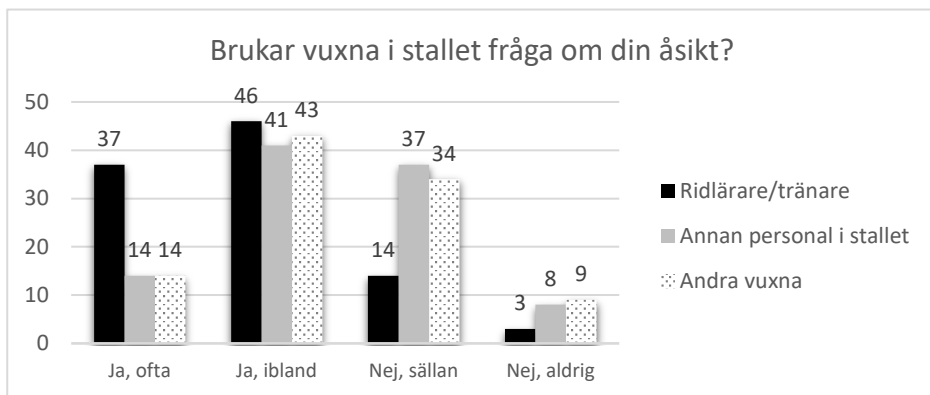
Nivå 7-8 (möjligt att ta egna initiativ): 34% på ridskola och 36 % privata stall.

Det är således större andel ungdomar i privata stall som anser att de blir informerade, att de kan påverka regler, att deras åsikter tas till vara, att de uppmuntras att framföra åsikter samt att de har möjlighet att ta egna initiativ. Resultatet tyder på att ungdomar på ridskolor känner sig mer begränsade beträffande politisk delaktighet. Detta resultat ledde till att den fortsatta analysen fokuserades mot unga ryttnare på ridskola. I Tabell 6 redovisas hur de unga ryttarna på ridskolan upplever social och politisk delaktighet.

Tabell 6. Unga ryttare på ridskolan; social- och politisk delaktighet (%) (n=219–225)

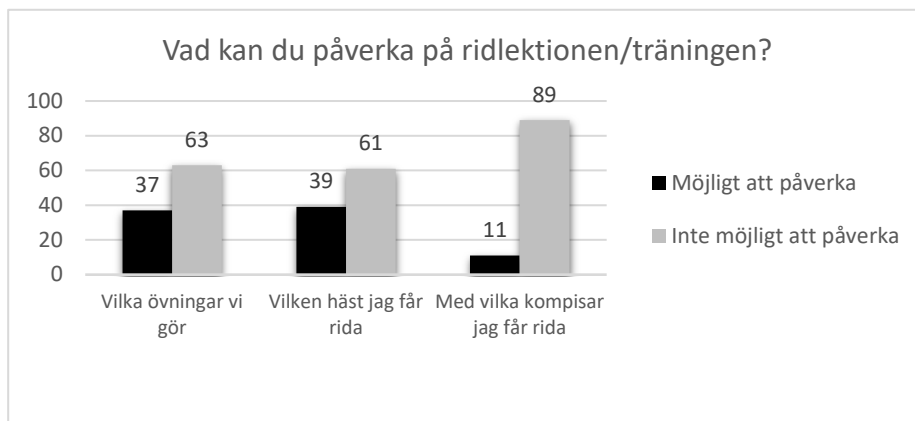
Delaktighet	Påstående I stallet...	Stämmer helt/stämmer ganska bra	Stämmer inte så bra/ stämmer inte alls
Social	...kan jag vara den jag är	94	6
	...är det fin gemenskap	93	7
	...känner jag mig som en i gänget	83	17
Politisk	...kan jag komma med egna förslag om vad vi ska göra	82	18
	...kan jag säga ifrån när jag tycker att något är fel	76	24
	...när vi ska göra något nytt, har jag möjlighet att komma med egna lösningar	70	30

Utifrån Tabell 6 går att konstatera att de unga ryttarna på ridskolan känner sig mer delaktiga på den sociala nivån än på den politiska. Den politiska delaktigheten, som kräver interaktion med vuxna, verkar vara mer begränsad, medan den sociala delaktigheten kan ske mellan ungdomarna själva. Om de vuxna på ridskolan efterfrågar ungas åsikt, framkommer i Figur 6.

Figur 6. Andel vuxna på ridskola som frågar om ungdomars åsikter (%) (n=211).

När det gäller vuxna på ridskolorna visar resultatet att ridlärare/tränare är de som oftast frågar de unga ryttarna om deras åsikter. Enligt ungdomarna frågar övrig stallpersonal sällan eller aldrig om deras åsikter. Eftersom ridlärare/tränare verkar vara de som efterfrågar de ungas åsikter blev nästa steg att belysa vad de unga ryttarna ansåg att de kunde påverka gällande ridlektionen/träningen (se Figur 7).

Figur 7. Andel ungdomar som upplever att de kan eller inte kan påverka ridövningar, vilken häst de ska rida och vilka kompisar de ska rida med (%) (n=281).

Trots att ungdomarna svarar att ridlärare ofta eller ibland frågar efter deras åsikt (se Figur 6), visar resultaten att en stor andel av ungdomarna inte känner att de har möjlighet att påverka sådant som har att göra med deras ridlektion/träning, såsom vilken typ av övningar de ska göra, vilken häst de ska rida och vilka kompisar de ska rida med.

Diskussion och slutsatser

Studien visar att majoriteten av ungdomarna känner sig inkluderade och att deras åsikter beaktas, men också att det finns unga ryttare som inte känner så. I artikeln konstateras att ungas delaktighet inte bara handlar om att ha en "röst", utan också om att deras åsikter behöver tas tillvara för att de ska ha reellt inflytande. En stor majoritet av de unga ryttarna indikerar att de kan ta egna initiativ, uttrycka sina åsikter och att de är informerade om vad som händer, vilket tyder på en hög grad av politisk delaktighet. Dock finns det skillnader beroende på om de unga ryttarna befinner sig på en ridskola eller i privata stallar. I privata stallar verkar ungdomarna ha större möjligheter att påverka verksamheten medan det på ridskolorna är det mer reglerat, vilket kan begränsa den politiska delaktigheten.

På ridskolorna upplever ungdomarna en hög grad av social delaktighet, men de kan inte alltid påverka aspekter som vilka övningar de gör under lektionerna eller med vilka kompisar de ska rida. En aspekt som noteras, och som indikerar att de unga ryttarna är begränsade i vad de kan och vågar säga, är att en fjärdedel av de unga ryttarna känner att de inte kan säga ifrån när de känner att något är fel. Att så är fallet understryker vikten av att skapa en kultur där ungdomars röster tas på allvar för att säkerställa en trygg idrottsmiljö.

Resultatet pekar på att kontexten (ridskola eller privat stall) spelar roll för hur unga ryttare upplever sin möjlighet till delaktighet, som att kunna påverka och uttrycka sina åsikter och få dem beaktade. Ridsporten behöver arbeta med att skapa en kultur där både social och politisk delaktighet uppmuntras och där ungdomars röster tas på allvar. Dessa resultat understryker vikten av att ridlärare/tränare/idrottsledare inte bara säkerställer att ungdomar får möjlighet att uttrycka sina åsikter utan att de också aktivt lyssnar på dessa åsikter, särskilt när det gäller negativa eller problematiska aspekter. För att skapa en kultur där delaktighet blir naturlig är det viktigt att förstå hur delaktighet kan möjliggöras i praktiken. Då kan idrottsledare skapa en idrottsmiljö där ungdomars delaktighet inte bara blir teoretisk utan också praktiskt genomförbar.

Artikel II: Respect me and Recognise my Ability

– Young Equestrians on How to Have a Voice in Sport.

Introduktion och syfte

För att göra barn och unga delaktiga inom idrotten och möjliggöra för dem att göra sin röst hörd behöver barn och ungas perspektiv beaktas (Head, 2011; Welty & Lundy, 2013; Purdy & Lang, 2024). Hur uttrycker unga idrottare själva att de vill vara delaktiga? Inom idrott saknas fortfarande forskning om hur barn och unga önskar vara delaktiga och idrottsledare har generellt en begränsad kunskap om barns rättigheter och vad det innebär att arbeta utifrån ett barnrättsperspektiv (Eliasson et al., 2017; Kidd & Donnelly, 2000). Lansdown (2011) och Lang (2022) konstaterar att ungas röster kommer i skymundan och att de ofta anpassar sig för att inte hamna utanför tränarens fokus (Øydna & Bjørndal, 2023). Fortfarande är ridsporten relativt utforskad, framför allt när det kommer till unga ryttares egna perspektiv. Studien syftade därför till att undersöka

hur unga ryttare uttrycker hur de vill vara delaktiga och analysera de villkor som tycks påverka detta.

Metod och teoretiska perspektiv

Datansamling skedde med en webbenkät, som beskrivits tidigare. Utöver att enkäten utformades utifrån nivåer av delaktighet, användes Lundys (2007) utökade förståelse av "voice" som teoretiskt perspektiv vid analysen.

Fem av enkätens frågor med fritextsvar var i fokus. Två av frågorna var uppföljningsfrågor om hur de unga ryttarna önskade vara mer delaktiga och tre av frågorna rörde de unga ryttarnas erfarenheter av att vara i stallet och hur de upplevde inflytande. De fem frågorna i fokus var:

"Jag vill vara mer delaktig i stallet,

om stämmer helt: På vilket sätt?" (n=169)

"Jag vill vara mer delaktig i ridlektionen/träningen,

om stämmer helt: På vilket sätt?" (n=132)

"Vad är det bästa med att vara i stallet?" (n=329)

"Vad är det sämsta med att vara i stallet?" (n=306)

"Vad tror du behövs för att ge ungdomar inom idrotten mer inflytande och en känsla av inkludering?" (n=285)

Dessa frågor gav insikter om vad som är viktigt för unga ryttare i deras idrott, samt hur de uppfattar kultur och inflytande. Fritextsvaren analyserades genom en reflexiv tematisk analys (Braun & Clarke, 2022) för att identifiera mönster och djup i datamaterialet och belysa viktiga faktorer för unga ryttares upplevelser av delaktighet och inflytande (Smith & Sparkes, 2017). För att förstå vilken typ av delaktighet som det gavs uttryck för användes begreppen social och politisk delaktighet (Thomas, 2007; Elvstrand, 2009; Redelius & Eliasson, 2022). Från dessa begrepp utvecklades ett tredje begrepp: hästcentrerad delaktighet, vilket redogörs för i resultatet.

Resultat

De unga ryttarna upplever att det bästa med att vara i stallet handlar om social delaktighet, personlig utveckling och att hitta en frizon med hästarna. Detta resultat speglar också deras önskan kring att vara mer involverade, eftersom delaktigheten kan ses som kopplad till deras relationer med både hästar och människor. Genom den fortsatta

analysen, som inbegrep frågorna om hur de önskade vara mer delaktiga och vad som krävdes för mer inflytande och delaktighet, identifierades tre huvudteman: 1) att bli respekterad och tagen i anspråk (få hjälpa till), 2) de vuxnas roll och 3) hästcentrerad delaktighet. Under temat "respekterad och tagen i anspråk (få hjälpa till)" uttrycker unga ryttare att de vill bli mer delaktiga både på ridlektionerna och i stallet. De önskar att deras röster får höras, tas på allvar, och att vuxna lyssnar och ger dem mer ansvar. De unga ryttarna vill påverka förändringar i stallet och vara mer involverade i beslutsfattande. Under temat "de vuxnas roll" framgår att unga ryttare anser att vuxna måste ge dem möjlighet att påverka och se dem som kompetenta. De vill att vuxna ska respektera deras åsikter och sluta tro att vuxna vet bäst. Samtidigt menar ungdomarna att de själva måste *våga* ta initiativ för att göra sina röster hörda. Slutligen, under temat "hästcentrerad delaktighet", belyser de unga ryttarna hur viktiga hästarna är för deras personliga utveckling och deras upplevelse av att vara delaktiga. Hästarna fungerar som både sociala partners och en grund för att involvera sig i beslut. Genom en hästcentrerad delaktighet kan de unga ryttarna således både utveckla en social och politisk delaktighet. Den politiska delaktigheten handlar om att kunna vara med i beslut och ta initiativ till förändringar som gör att hästarna ska få det så bra som möjligt. Sammanfattningsvis visar resultaten att unga ryttare vill bli respekterade, de vill påverka sina aktiviteter och vara med i beslut, de vill också umgås med varandra och hästarna. Hästen kan således vara en facilitator beträffande unga ryttares delaktighet.

Diskussion och slutsatser

Resultaten belyser vikten av att skapa en idrottsmiljö där unga ryttare får utrymme att uttrycka sina åsikter och bli respekterade. Ungdomarna efterfrågar mer engagemang och respekt från vuxna, och vill vara med och påverka såväl i stallet som på ridlektionen. De upplever att deras röster ofta inte tas på allvar, vilket leder till att de inte känner sig delaktiga eller att deras kunskap inte beaktas.

Hästens roll framhålls som central i ungdomarnas känsla av delaktighet: genom att vara nära hästarna får de inte bara utveckla sina färdigheter, utan också skapa relationer och känna sig inkluderade i sociala sammanhang. Synsättet med hästen som facilitator för delaktigheten (såväl social som politisk), introduceras i artikeln som ett centralt begrepp: hästcentrerad delaktighet. För att åstadkomma den hästcentrerade delaktigheten har vuxna, särskilt ridlärare, en viktig roll i att skapa sammanhang där en sådan

delaktighet blir naturlig och möjlig. En slutsats är att om unga ryttares ska känna sig mer delaktiga behövs en förändring av både strukturer och attityder. Att öppna upp för dialog och engagemang kring hästen, samt ge ungdomarna mer utrymme att uttrycka sina åsikter, kan leda till en känsla av både social och politisk delaktighet.

Artikel III: Giving orders or facilitating voices

– Coaches constructions of youth in equestrian sports.

Introduktion och syfte

Trots att barn och ungas rättigheter inom idrott diskuterats länge inom forskning (David, 2005), är det fortfarande en utmaning att få tränare och vuxna att arbeta utifrån ett barnrättsperspektiv där unga idrottare kan göra sin röst hörd. Siedentop (2002) och andra forskare som David (2005), Redelius (2012), och Lang (2022) menar att tränare inom idrotten ofta arbetar på ett auktoritärt vis där tränaren sätter agendan och beslutar över unga idrottare. Denna struktur begränsar ungdomars möjlighet att uttrycka sina åsikter och påverka sin idrottsaktivitet. Lang (2022) poängterar att idrottsledares syn på barn behöver förändras – från att se barn som beroende av vuxna till att barn ses som aktiva aktörer. Unga idrottares röster och rättigheter behöver tas på allvar för att möjliggöra en mer inkluderande och jämlik idrottsmiljö (Cronin, 2023).

Studien syftade till att undersöka ridlärares syn på unga ryttare och hur det påverkar unga ryttares möjligheter till delaktighet och att göra sin röst hörd. Hur ridlärare ser på unga ryttare benämns i artikeln som hur de konstruerar ungdom, och hur detta synsätt (konstruktionen) påverkar de unga ryttarnas chanser att göra sina röster hörda. Syftet var också att öka förståelsen för varför barns röster sällan blir hörda inom idrotten och hur tränare kan underlätta för ungdomar att få större inflytande i sin idrott.

Metod och teoretiska perspektiv

Studies utgångspunkt är det resonemang Lang (2022) för kring vuxnas konstruktioner av barn: tabula rasa-konstruktionen, den sårbara barnkonstruktionen och konstruktionen av barn som aktiva aktörer.

För att undersöka ridlärarnas konstruktioner av unga ryttare genomfördes etnografiska studier på två ridskolor, inkluderade observationer och intervjuer med ridlärare.

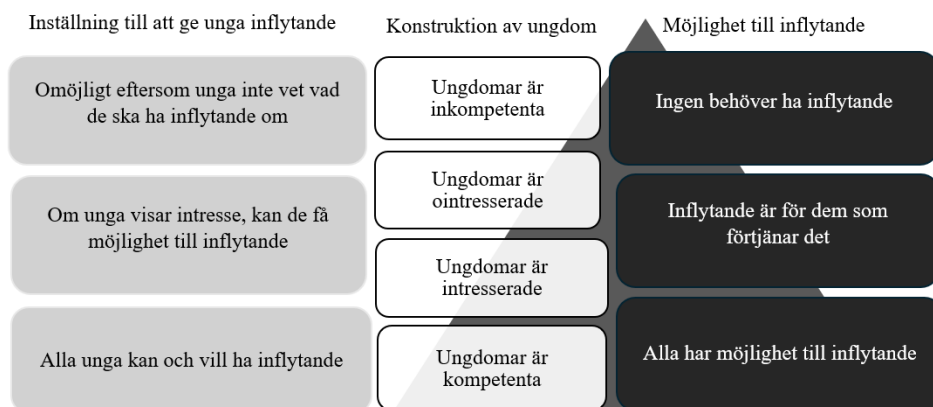

Fältarbetet sträckte sig över ca åtta veckor per ridskola. Under denna period observerades ridlärare och unga ryttare i olika situationer. Totalt genomfördes 203 timmars fältarbete, inklusive 10 intervjuer med ridlärare. Intervjuerna varade mellan 50–80 minuter och omfattade ridlärare med varierande åldrar och erfarenheter inom ridsporten.

Vid utformning av observationsanteckningar och intervjuguider användes Harts (1992) nivåer av delaktighet. Därefter genomfördes en analys med Langs (2022) teoretiska ramverk kring konstruktion av barndom som utgångspunkt. En central analysfråga var: Varför bör eller bör inte unga ges möjlighet till inflytande? Första analysfasen var deduktiv, då resultatet relaterades till Harts modell. Därefter utvecklades en mer induktiv analys för att förstå hur ridlärarna konstruerade och uppfattade ungdomarna. I analysen skapades olika synteser som representerade ridlärares syn på ungdom.

Resultat

Resultatet presenteras i form av kvalitativa synteser med avsikten att skapa förståelse för det som undersöktes (Maeda et al., 2022), i det här fallet de olika konstruktionerna av unga ryttare. Dessa synteser representerar inte enskilda ridlärare utan omfattar uttalanden från flera olika ridlärare. Följaktligen kan en ridlärares uppfattning representeras i mer än en av synteserna. Fyra sätt att konstruera ungdomar framkom i analysen: Ungdomar är inkompetenta, Ungdomar är ointresserade, Ungdomar är intresserade och Ungdomar är kompetenta (se Figur 8).

Figur 8. Pyramiden för ungas inflytande (The youth-voice pyramid).

Figur 8 åskådliggör ridlärarnas sätt att se på (konstruera) de unga ryttarna och hur det möjliggör eller inte för unga ryttare att ha inflytande. *Ungdomar är inkompetenta*: Ridlärare som ser ungdomar som inkompetenta anser att de unga ryttarna saknar förmåga och därför inte bör tillfrågas eller involveras i beslut. Detta synsätt på unga ryttare leder till en hierarkisk maktstruktur där ridläraren fattar alla beslut utan att rådfråga de unga, vilket minskar eller helt utesluter deras inflytande och delaktighet. *Ungdomar är ointresserade eller intresserade*: Ridlärare med dessa synsätt på unga ryttare villkorar delaktighet baserat på om de unga ryttarna visar intresse. Om de unga ryttarna inte frågar eller visar engagemang anses de inte förtjäna att få inflytande och vara delaktiga. Denna konstruktion riskerar att exkludera dem som inte är lika aktiva eller nyfikna från att delta i beslutsfattandet. *Ungdomar är kompetenta*: Ridlärare som ser ungdomar som kompetenta ger dem möjlighet att ställa frågor och ha inflytande och vara delaktiga i till exempel beslutsfattande. Dessa ridlärare ser ungdomar som kompetenta och som medskapare av de situationer som uppstår, vilket gör att ungdomarna får en verklig chans att uttrycka sina åsikter.

Diskussion och slutsatser

Ridlärarna som konstruerar unga ryttare som inkompetenta uppfattar att de unga ryttarna brister i kunskap och kompetens, vilket leder till att de fattar beslut utan att involvera ryttarna. Denna konstruktion skapar en hierarkisk relation där ridläraren ses som den överordnade. I enlighet med Langs (2022) konstruktioner av barndom ses de unga ryttarna som objekt som inte förväntas ha något att bidra med i beslutsprocessen, vilket resulterar i en låg grad av delaktighet.

Konstruktionen av unga ryttare som antingen intresserade eller ointresserade kan vara ett resultat av att ridlärarna inte tar sig tid att fråga eller lyssna på de unga ryttarna om deras intressen och behov. I stället antar ridläraren att de unga ryttarna är antingen intresserade eller ointresserade baserat på om den unga ryttarens intresse stämmer överens med ridlärarens. Dessa ridlärare tenderar att ge uppmärksamhet endast till de ryttare som aktivt visar intresse, vilket kan skapa en obalans och leda till att ryttare som är mindre benägna att uttrycka sig inte ges samma möjlighet att påverka. Detta synsätt, att de som hörs och syns mest ges utrymme, kan begränsa ungdomars delaktighet.

Ridlärare som ser de unga ryttarna som kompetenta aktörer ger dem utrymme att uttrycka sina åsikter. Dessa ridlärare ser ungdomarna som medskapare av det som händer

på ridskolan och involverar dem i beslutsprocesser. Unga ryttare får möjlighet att ställa frågor och uttrycka sina tankar, vilket ses som en viktig aspekt av deras engagemang och utveckling. Genom att beakta de unga ryttarnas synpunkter och ge dem en aktiv roll både i stallet och på ridlektionen, stärker ridlärarna deras delaktighet. Ridlärarna med denna syn på ungdom ger de unga ryttarna tid och utrymme, vilket inte bara skapar en mer inkluderande atmosfär utan även främjar utvecklingen av deras kompetens och ansvarstagande.

Studien visar att ridlärarnas konstruktioner av ungdom har en stor inverkan på de ungas möjlighet till inflytande och delaktighet. Konstruktionerna av ungdom som inkompetent, ointresserad/intresserad eller kompetent är inte separata utan kan samexistera, vilket gör att en ridlärare kan växla mellan de olika konstruktionerna beroende på situation.

En huvudsaklig slutsats är att det inte behöver vara tidskrävande att arbeta på ett mer inkluderande sätt om ridlärarna har en medveten pedagogisk hållning och är villiga att ge de unga ryttarna mer ansvar och utrymme för delaktighet. Det framgår att det finns ett behov av att förändra synsätt och metoder för att bättre inkludera unga ryttare och på så vis säkerställa deras rätt till delaktighet.

Artikel IV: Horses and hierarchies: A story of young equestrians' participation rights through a cultural hegemonic lens.

Introduktion och syfte

I den här artikeln står kultur och makt i fokus. Dessa begrepp är centrala i sammanhang där människor interagerar, som exempelvis inom idrottsföreningar (Parry, 1983; Henning & Andreasson, 2022; Andreasson & Carlsson, 2022). Idrottskulturer formas både av explicita regler och implicita normer som styr värderingar och handlingar (Redelius, 2016).

Inom ridsporten är hästen inte bara en förutsättning för att kunna utöva idrotten utan också en viktig del av ett kulturellt system (Gilbert, 2014) där hästarnas välfärd idag är en prioriterad fråga (SJVFS, 2019:17; Mellor, 2017). Ridsportens kultur har sina rötter i militära traditioner, och även om ridlärare idag arbetar mer med att bemöta ”kunderna” på ridskolan kvarstår till viss del en militär kultur i till exempel vokabulär och rutiner

(Hedenborg, 2009; Plymoth, 2012; Thorell, 2017). Ridsporten tycks, liksom många andra idrotter, präglas av ett vuxenperspektiv, vilket innebär att vuxnas dominerande ställning ses som naturlig (Grenfell & Reinhart, 2003; David, 2005; Sundhall, 2018).

Hierarkier och maktstrukturer påverkar både de sociala interaktioner och de normer som utvecklas inom idrotten (Parry, 1983; Henning & Andreasson, 2022). I artikeln används begreppet kulturell hegemoni i syfte att förstå hur maktstrukturer i kulturen påverkar unga ryttares sammanhang och möjligheter att vara delaktiga.

Metod och teoretiska perspektiv

Studien är baserad på etnografiskt fältarbete med observationer och fokusgruppsintervjuer med unga ryttare på två ridskolor i Sverige. De ridskolor där datainsamlingen skedde betraktas som "stora" ridskolor i Sverige, med över 500 utövare per vecka och fler än 35 hästar. Fältarbete genomfördes under 6–8 veckor på varje ridskola, totalt 203 timmar, där aktiviteter som ridlektioner, ungdomar som "hängde" på anläggningarna, aktiviteter i stallet och interaktioner med ridlärare observerades. I slutet av arbetet med observationerna genomfördes fokusgruppsintervjuer med unga ryttare (15–17 år). Fokusgrupperna bestod av ca fem ungdomar per grupp, och totalt intervjuades 30 unga ryttare. Intervjuerna varade mellan 60 och 90 minuter.

Hammersley & Atkinson (2019) påpekar att ett centralt antagande med etnografi är att förstå sammanhangen: vad människor gör och varför. Målet har varit att förstå kulturen och subkulturerna samt hur lokala meningssystem genererar beteenden, både explicita (baserade på regler) och implicita (observerbara i social interaktion) (Hammersley & Atkinson, 2019). I detta fall har fokus varit på hur unga ryttare tolkar och anpassar sig till den kulturella miljöns konventioner.

Gramscis (2011) begrepp kulturell hegemoni används för att analysera de maktstrukturer som framkommer. Enligt Gramsci handlar kulturell hegemoni om den kulturella, ideologiska och politiska dominans som en härskande grupp utövar över underordnade grupper (Gramsci, 2011; Allen et al., 2022). Dominerande ideologier och värderingar tas för givna av samhället, vilket innebär att människor förväntas följa dem snarare än att tvingas göra det. Den hegemoniska makten upprätthålls genom att den dominerande gruppen gör sina egna värderingar, normer och praktiker universella och naturliga, vilket får underordnade grupper att acceptera dessa utan motstånd (Andreasson &

Carlsson, 2022). Makt reproduceras genom normer, värderingar, föreställningar och regler, vilka styrs av den dominerande gruppen (Henning & Andreasson, 2022).

Det teoretiska ramverket för studien låg till grund för de analytiska frågorna: Vilka värderingar, normer och regler påverkar unga ryttares förutsättningar att vara delaktiga? Hur skapas och upprätthålls dessa värderingar, normer och regler? I analysprocessen skapades en etnografisk kreativ non-fictionberättelse för att göra komplexa sociala och kulturella frågor mer tillgängliga, samtidigt som berättelsen skrevs ”nära datan”. Genom att kombinera flera (30 unga ryttares) berättelser och scener skapades ”Dianas berättelse”. Berättelsen växlar mellan objektiva och subjektiva skildringar och reflekterar individernas egna erfarenheter för att ge en autentisk bild (Hamersley & Atkinson, 2019).

Resultat

Hästen anses vara den viktigaste inom kulturen, och dess välfärd och välmående prioriteras högt. Ofta framstår det som att hästen går före de unga ryttarnas behov och möjligheter att uttrycka sina åsikter. Ridlärarna, som en del av den dominanta gruppen, betonar vikten av att sätta hästens behov i första hand. De unga ryttarna anpassar sig till gällande normer för att få tillgång till hästarna, vilket ibland verkar ske på bekostnad av deras egen delaktighet. Detta skapar ett tyst belöningsystem där de unga ryttarna förväntas följa normerna utan att ifrågasätta eller reflektera över dem.

Kulturen på ridskolan upprätthåller också en maktstruktur där de unga ryttarna anpassar sig till både explicita och implicita regler, ofta utan att ha möjlighet att uttrycka sina egna åsikter eller delta aktivt i beslut. En sådan kultur liknar en militär tradition, där disciplin och hierarki är centrala, och ungdomarna förväntas följa normer för att få bli (få tillgång till att vara) delaktiga i exempelvis ungdomssektionen. Här är det den äldre generationen – ridlärare och äldre ryttare – som utövar makt och sällan ifrågasätts. Deras beteenden överförs indirekt till hur de unga ryttarna agerar mot varandra genom att de som är överordnade utövar ett auktoritärt ledarskap över andra ungdomar.

Vuxnas roll i denna maktstruktur är viktig att poängtera, då vuxna (speciellt ridlärare och äldre ungdomar) fungerar som ”gatekeepers” som styr och formar kulturen genom sina handlingar. Trots att ridlärarna ofta uppfattas som goda lyssnare som skapar en trygg och säker miljö, beskrivs deras ledarskap till stor del som auktoritärt. De unga ryttarna uttrycker att de sällan har möjlighet att påverka eller få den feedback de behöver.

Detta återspeglar en maktdynamik där ålder och erfarenhet spelar en stor roll, och där de yngre ryttarna känner att de inte kan uttrycka sina åsikter till fullo.

Diskussion och slutsatser

Artikeln visar att det finns tysta normer och värden som upprätthålls på ridskolan, och de unga ryttarna uppfattar dessa som det "normala" och anpassar sig till den rådande kulturen. Även om unga ryttare inte explicit ifrågasätter hierarkierna, skapar dessa strukturer en kultur där deras röst inte hörs och deras möjlighet till delaktighet minskar. För att skapa en mer inkluderande kultur där delaktighet blir naturlig måste maktstrukturer och normer utmanas och förändras, och ungdomarna måste ges möjlighet att uttrycka sina åsikter utan rädsla för negativa konsekvenser.

SVA

Diskussion

Syftet med den här avhandlingen var att undersöka och analysera villkoren för unga ryttare att utöva sina rättigheter att vara delaktiga. För att besvara syftet har jag genomfört studier som rör i vilken utsträckning de unga ryttarna upplever att de är delaktiga, på vilka sätt de vill vara delaktiga, hur ledarna konstruerar unga ryttare och på så vis möjliggör delaktighet (eller inte) samt sammanhangets betydelse för de unga ryttarnas delaktighet. I det avsnitt som nu följer diskuterar jag resultaten. Inledningsvis kommer unga ryttares delaktighet och hästens roll för delaktigheten att diskuteras. Därefter diskuteras ridlärarnas betydelse för delaktigheten, både ur de unga ryttarnas och ridlärarnas perspektiv. Sammanhanget för unga ryttares delaktighet blir belyst under rubriken delaktighetens villkor. Därefter riktas blicken mot hur gamla strukturer påverkar de unga ryttarnas villkor för delaktighet. Slutligen diskuteras förslag på framtida forskning.

Unga ryttares delaktighet

Jag vill vara mer involverad och kunna påverka, jag är inte dum i huvudet bara för att jag är under 18.

I vilken utsträckning är då de unga ryttarna delaktiga? I delstudie ett visar resultatet att en stor majoritet av de unga ryttarna generellt sett känner en hög grad av delaktighet. De allra flesta ungdomarna svarar att de helt eller till största delen håller med om att det går att ta egna initiativ, att de uppmuntras att framföra sina åsikter och att deras synpunkter beaktas. Dessa resultat går att relatera till de högre nivåerna på Harts delaktighetsstege (1992). Nästan alla (över 90 %) håller helt eller till största delen med om att de är informerade om vad som är på gång. En lägre andel unga ryttare på ridskola svarar att de är delaktiga jämfört med hur unga ryttare i privata stallar besvarar frågor om delaktighet. I linje med ett sociokulturellt perspektiv kan ridskolor och privata stall ses som olika rörelsekulturer där olika förutsättningar för delaktighet råder för de unga ryttarna (se

exempelvis Engström et al., 2018). I ett privatstall har ryttaren oftast tillgång till en häst och kan mer eller mindre själv bestämma hur hästen ska ridas eller tas om hand. En annan skillnad är att unga och vuxna i ett privatstall oftast agerar på samma nivå – båda kan ha liknande grad av ansvar, självständighet och frihet. Det finns säkerhetsregler som måste följas (Svenska Ridsportförbundet, 2023b), men reglerna i privata stallar verkar gå att påverka till viss del. En tolkning av att andelen unga ryttare i privata stallar svarar ”stämmer helt” på högre nivåer av delaktighet, kan vara att förhållandena i de privata stallarna ger ungdomarna större möjligheter att bestämma själva utan att behöva fråga någon vuxen. Detta indikerar att de upplever en politisk delaktighet då de har möjlighet att ta initiativ och fatta beslut (Hart, 1992; Thomas, 2007; Elvstrand, 2009). Det bör dock påpekas att denna, till synes icke-hierarkiska, situation kan göra de unga ryttarna mer utsatta eftersom det kan innebära att det i privata stall inte finns några självklara ledare eller andra ansvariga vuxna att vända sig till om det skulle behövas.

På ridskolorna är verksamheten mer reglerad. I ridskolekulturen finns tydliga regler som rör ridnivåer och säker hästhantering som till viss del präglas av ridsportens militära historia (Hedenborg, 2009; Eliasson, 2017). Säkerhetsregler är särskilt viktiga i ridskolesammanhang, eftersom kunskap om hästhantering och riderfarenhet varierar bland ridskoleeleverna (Svenska Ridsportförbundet, 2018). Ridskolorna äger till största delen hästarna, och det medför skillnader i ansvar för och tillgång till hästarna. Här är de unga beroende av vuxna, som exempelvis ridlärare och stallpersonal, på ett annat sätt än i de privata stallarna. Resultaten visar att en viss maktordning finns på ridskolor, där vuxna är de som bestämmer (se även Eliasson, 2017; Sundhall, 2018). En sådan maktordning yttrar sig till exempel i vem som äger och ansvarar över hästarna och som bestämmer vilka regler som ska gälla. Ett skäl till att ridlärare bestämmer vilka hästar som ryttarna ska rida kan vara för att hästarna är svårridna och därmed kan medföra en säkerhetsrisk för de ryttare som inte behärskar en viss typ av häst ännu. Hästarnas utbildningsståndpunkt och ridbarhet kan också vara en anledning till att ridlärare, utan att fråga unga ryttare, bestämmer vilka ridövningar som är lämpliga (Wolframm, 2014; Eliasson, 2017). Alla dessa aspekter som har att göra med säkerhet och utbildningsståndpunkt hos ryttare och hästar behöver dock inte medföra att de unga ryttarna inte ska ges möjlighet att göra sin röst hörd kring vilken häst de vill rida eller vilka övningar de skulle vilja göra. En tolkning av den bristande dialogen kan vara att ridlärarna anammar ett militärt auktoritärt ledarskap och rollen som pedagog kommer i skymundan.

Ridlärarna överför kunskap via envägskommunikation snarare än att engagera de unga ryttarna i dialog (Lundesjö Kwart, 2020). Att överföra kunskap kan härledas till behavioristiska modeller för lärande där utövare inte ges möjlighet att reflektera och förstå meningsfullheten i det som görs (Light & Harvey, 2017). Genom att både ha en dialog om hur hästarna ”är” och diskutera vad som krävs i olika ridövningar, skulle de unga ryttarna kunna göras delaktiga och en förståelse skapas mellan ridlärare och unga ryttare.

Paradoxen

I inledningen av avhandlingen skrev jag att det verkar vara en paradoxal situation i ridsporten. Ridsporten är en idrott som utvecklar unga flickors ledaregenskaper, men också en idrott där unga ryttare blivit tystade och utnyttjade (se till exempel Tidningen Ridsport, 2022). Syns den här paradoxen på något sätt i avhandlingens resultat? Enkätstudien visar att en majoritet av de unga ryttarna säger sig kunna utöva sin rätt att vara delaktiga, men det finns en del som inte känner så. Paradoxen gör sig påmind när det gäller andelen ungdomar som uttrycker låg grad av delaktighet, där det kan konstateras att en av tio upplever att de inte är informerade om vad som händer och en av fem uppger att deras åsikter sällan eller aldrig beaktas.

Ytterligare en del av resultatet sticker ut i förhållande till att unga ryttare känner sig tystade. Det handlar om frågan huruvida de unga ryttarna kan säga ifrån när de känner att något är fel. En majoritet av de unga ryttarna på ridskolan (76%) håller helt eller till stor del med om att de kan säga ifrån om något är fel, men en fjärdedel (24%) lyfter fram att de nästan aldrig eller aldrig kan säga ifrån när de upplever att något är fel. Dessa svar tyder på att det är något som hindrar dem. Det är en sak att ha en röst i mer allmänna frågor, men en annan sak att kunna göra sin röst hörd när det innebär att påtala felaktigheter. För att kunna säga ifrån när något är fel behöver de unga ryttarna känna att de blir lyssnade på, även om deras åsikter inte går i linje med de vuxnas (Lansdown, 2011; McMellon & Tisdall, 2020; Lang, 2022). Inom idrott är det inte ovanligt att barn och unga anpassar sig efter vuxna och ”gör rätt” för att få vara med (Øydna & Bjørndal, 2023). Hur kan det komma sig att var fjärde ung ryttare (på ridskola) inte känner att de kan säga ifrån? Det som kan förstås av resultaten är att vuxna ibland agerar överordnat och att det inte ges utrymme för dialog, samtidigt som många regler gäller i de unga ryttarnas sammanhang. Reglerna i sin tur är bestämda av de vuxna och förvaltas av de vuxna. Genom att förstå den rådande kulturen som hierarkiskt regelstyrd med

auktoritära ledare går det att förstå att de unga ryttarnas sammanhang inte främjar engagemang och dialog (Light & Harvey, 2017). Att då våga säga till om något är fel är ett stort steg. Kan unga ryttare inte säga ifrån när de känner att något är fel, är risken att de accepterar och anpassar sig, vilket kan leda till att tystnadskulturer skapas och vidmakthålls (se till exempel Johansson, 2017; Barker Ruchti & Varea, 2023).

Det kan konstateras att ridsportens kultur bör skifta från ett hierarkiskt, auktoritärt förhållningssätt till ett förhållningssätt där vuxna lyssnar på, beaktar och agerar på de unga ryttarnas röster (Lundy, 2007; Light & Harvey, 2017). På så vis kan ridsporten ge fler unga känslan av en högre grad av inflytande, och att de vågar säga till om något känns fel. Att ge utrymme för unga att vara delaktiga även i ”vardagen” kan skydda unga ryttare och skapa en trygg idrott (se till exempel Lansdown, 2001). Ridsportförbundets arbete med ungdomsinflytande behöver nå alla unga ryttare, inte bara dem som är mest engagerade och som ”hörs mest” (Elvstrand & Närvänen, 2016). Det är en rättighet att göra sin röst hörd och ungas röster ska därför alltid beaktas, inte bara för att det är ”viktigt med ungdomsinflytande” i ungdomssektioner och föreningsstyrelser, utan även i situationer när det kan kännas obekvämt.

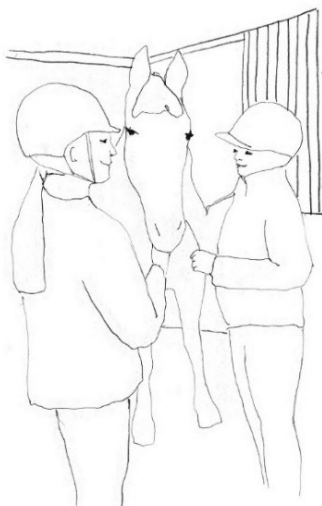
Den hästcentrerade delaktigheten

Jag vill ha möjlighet att umgås med alla i stallet, lära mig, och vara en i gemenskapen. Och såklart, vill jag vara mer med hästarna.

I föregående del av diskussionen konstaterades att kontexten på ridskolan tycks påverka känslan av delaktighet hos de unga ryttarna. Denna kontext har tidigare beskrivits som en ”social arena” av Thorell med kollegor (2017) och i denna avhandling kan det delvis bekräftas att det sociala samspelet är viktigt för de unga ryttarnas delaktighet. Resultatet av enkäten visar att den sociala dimensionen av delaktighet upplevs högre än den politiska av de unga ryttarna på ridskola. Känslan av att vara en del av en gemenskap och att ”man kan vara sig själv” kan vara mer relaterad till interaktion med vänner än den politiska delaktigheten som på ett annat sätt behöver erbjudas av vuxna (Elvstrand, 2009). Det finns dock en motsägelse i resultatet vad gäller de sociala aspekterna, de unga ryttarna upplever att gemenskapen med kompisar är en viktig del av deras idrottsutövande men verkar inte ha mycket att säga till om vad gäller med vilka kompisar de får rida

med. Således har de inget inflytande vad gäller den sociala aspekten kopplat till ridlektionen, vilket kan tyda på att den sociala delaktigheten uppstår någon annanstans, till exempel i stallet med hästarna och varandra.

De två dimensionerna av delaktighet (social- och politisk-) är ofta sammankopplade och relaterade till varandra (Elvstrand, 2009). Utöver den sociala och politiska delaktigheten, som lyfts i enkätsvaren, finns en annan viktig aspekt: hästen. Hästen lyfts fram som en partner både ur ett socialt och politiskt perspektiv. I bearbetningen av resultaten från enkätens fritextsvar framkommer en delaktighet som kan skapas kring hästen som jag benämner som hästcentrerad delaktighet. Samhörigheten med hästen är ett sätt att tänka kring djurens betydelse för människans välbefinnande på fritiden, i det här fallet i samproduktion med hästen (Danby et al., 2019). Delaktigheten tillsammans med hästen kan ses som en form av social delaktighet, där hästen blir en gemensam grund för att utveckla sociala relationer. När unga ryttare tar hand om hästar träffar de (nya) vänner och blir en del av en gemenskap, liknande vad Thorell med kollegor (2017) benämner som den sociala arenan. När de unga ryttarna beskriver vad de vill påverka och ha inflytande över (politisk delaktighet) är budskapet också tydligt: hästen. Att se hästen som en facilitator för delaktighet, både den sociala och politiska, kan erbjuda fler än de redan engagerade, aktiva eller pratglada att vara delaktiga. Hästen skulle därmed kunna bidra till att skapa en öppen och trygg plats som inkluderar alla, även de som inte uttryckligen ber om det (Lundy, 2007; Elvstrand & Närvänen, 2016).

5/4

Hästen – en tillgång och ett hinder

Jag skulle vilja hjälpa till mer i stallet, typ som att ta ut hästarna i hagen, mocka och sopa i stallet och putsa utrustning.

Hästen är central för ridsporten. Utan den skulle sporten inte finnas. Hästen är central för de unga ryttarna. Det har framgått av resultaten. Hästen är en anledning att välja yrket ridlärare. Det konstaterar de ridlärare som blivit intervjuade.

Dessutom visar avhandlingens resultat att den hästcentrerade delaktigheten skulle kunna möjliggöra delaktighet för ännu fler unga ryttare än idag. Hästen fyller således många viktiga roller bara genom att vara häst. För att ridsporten ska få pågå och fortgå behöver hästen få vara just det – häst. I och med detta blir det viktigt för ridsporten hur hästen hanteras och hålls, det vill säga hur den sköts om av de människor som ska använda den. Några exempel på att främja hästens naturliga beteenden kan vara att den ska få gå i flock, den ska få tillräckligt med utevistelse och den ska få lämpligt foder. Utöver detta är en viktig del i hästhållningen att hästen ska ridas och hanteras på ett sätt den inte tar skada av. Ett uppmärksammat område där detta blir belyst handlar om hästens välfärd (SJVFS, 2019:17; Mellor, 2017). Idag (läs 2025) står hästens välfärd högt upp på ridsportagendan och den uppmärksammas på många olika vis både nationellt och internationellt. Diskussioner kring hästvälfärd och att sätta hästens bästa i centrum är något som synliggörs på många olika vis. Svenska Ridsportförbundet signalerar detta tydligt, bland annat genom en kunskapstour om hästvälfärd under hösten 2024 och våren 2025 (Svenska Ridsportförbundet, 2024d). Det framgår också av de regler och det förhållningssätt som kommuniceras på ridskolorna att hästen ska stå i centrum.

Resultatet i avhandlingen visar att hästen är viktig för de unga ryttarnas känsla av delaktighet, och det framkommer tydligt att de vill hjälpa till och vara delaktiga för att hästarna ska få det så bra som möjligt. Att hästen står i centrum är inget nytt, Hedenborg (2006, s. 60) skriver om en artikel i Lantarbetaren från 1955 som handlar om tuffa arbetsförhållanden i stallet att: ”man i ett stall arbetar för samma mål och att hästens välmående står i centrum”. Detta är något som tycks leva kvar i den kultur de unga ryttarna befinner sig i idag (2025). Utöver att sätta hästens välmående i centrum verkar de unga ryttarna på många sätt också anammat den pågående diskussionen om hästens välfärd. Ett exempel är en ung ryttare som uttrycker: ”Du ska inte störa hästen. Om du ska gå in

till hästen måste du vara där minst 20 minuter och sköta”. Hästen ska alltså inte störas i sitt ”hem” i onödan. Samtidigt uttrycker de unga ryttarna tydligt att de önskar mer delaktighet kring hästen; de vill ha mer hästcenterad delaktighet.

De unga ryttarnas bild är ganska tydlig; hästen står i centrum och de vill att den ska må så bra som möjligt. Det är när de deras bild ställs i förhållande till resultatet från ledarperspektivet det blir mer obegripligt. Här framkommer en annan bild. En av de konstruktioner av unga ryttare som framkommer i resultatet är att ridlärare ser unga ryttare som ointresserade eller inkompetenta. För, jämfört med när ridlärarna var unga, menar ridlärarna att dagens unga ryttare inte är särskilt intresserade. De fåtal unga ryttare, som enligt ridlärarna, är intresserade kan få mer ansvar och tillgång till hästarna. Delaktigheten blir villkorad baserad på intresse och de som (vågar) fråga (Elvstrand & Närvenen, 2016). De som inte frågar tycks uppfattas som ointresserade eller okunniga. Det blir en motsättning i resultatet och något som skaver eftersom det av resultaten framkommer att de unga ryttarna tydligt ger uttryck för att de vill vara delaktiga kring hästen på olika sätt. Men enligt ridlärare som konstruerar unga ryttare som ointresserade eller inkompetenta är det alltså inte så. Hur kan dessa motsättningar förstås? Något verkar ha gått snett i kommunikationen. Hästen finns ju där. Ungdomarna finns ju där. Varför är de inte med hästarna? En tolkning är att unga ryttare uppfattar att man inte ska gå in till hästarna i onödan som i exemplet ovan: att man stör hästen om man inte är inne hos den i minst 20 minuter. För att skapa förutsättningar och villkor för delaktighet krävs att regler och normer tydliggörs och inte lämnas till ungdomar att tolka i tysthet (Henning & Andreasson, 2022). Då kan regler bli hinder för delaktigheten. I stället behövs interaktion och kommunikation som är utformad så att de passar just de ungdomar som ska göras delaktiga (Archard & Skivenes, 2009; Head, 2011). Genom en tydlig och öppen dialog med de unga ryttarna kan ridlärare förklara till exempel att regeln om 20 minuter kanske inte handlar om tid, utan snarare om att det ska vara lugnt i stallet.

Det är viktigt att diskussioner om hästhållning och hästens välfärd lyfts. Det handlar om att rättfärdiga det ridsporten går ut på och att djuren behandlas enligt de lagar och regler som finns. Utan det finns ingen framtid för ridsporten. Men framtiden är också de barn och unga som utövar idrotten. Det är dags att ta de ungas röster på allvar, lyssna på dem, fråga vad de vill, utan att skylla på att de inte kan eller är ointresserade. För de är ju där. Deras intresse kanske bara behöver fångas på ett annat sätt än hur vuxna föreställer sig.

De unga ryttarna och ridläraren

Ridläraren har så mycket makt. Hen kan kicka ut en från ridskolan om hen vill.

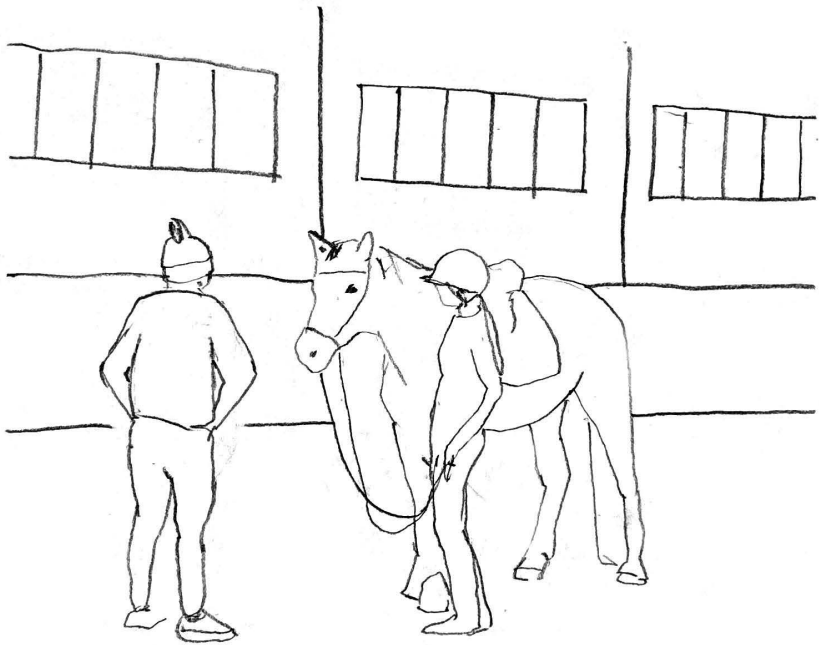
De unga ryttarna vill vara mer delaktiga i aktiviteter både i stallet och på ridlektionerna. En anledning till att de inte gör sin röst hörd kan vara att de uppfattar att idrottens mål enbart är att utvecklas sportsligt och att de därför inte vill fråga eller ifrågasätta för att "passa in" socialt (Øydna & Bjørndal, 2023). MacPhail (2011) menar att ett sätt för unga att göra sin röst hörd är att kombinera idrottsaktiviteter med socialt umgänge samt att idrottsledare involverar ungdomar i planeringen av sin idrott. De unga ryttarna framhåller att några av de bästa stunderna är när ridläraren stannar efter ridlektionen och de kan prata om ridpasset, vilket tyder på att de uppskattar när ett socialt umgänge uppstår. När ridlärare ger dem detta utrymme och lyssnar på dem finns möjlighet att skapa verkligt inflytande (Lundy, 2007).

Ett exempel när utrymmet uteblir är på ridlektionerna där resultat från både delstudie ett och två, visar att ridlärarna inte involverar de unga ryttarna genom att fråga dem i särskilt stor utsträckning. Detta i sin tur leder till att de unga ryttarna inte vågar fråga. Enligt Lundy (2007) är dessa två steg (att ges utrymme och att göra sin röst hörd) de inledande stegen som behövs för att sedan bli lyssnad på och därmed möjliggöras inflytande. Genom att erbjuda de unga ryttarna inflytande över ridlektionernas planering, kanske steget till att våga fråga på lektionen inte känns lika stort. Att erbjuda utrymme för de unga ryttarna att göra sin röst hörd förefaller vara en svårighet, där finns något som hindrar ridlärarna. En tolkning av att detta upplevs som en svårighet är att ridlärarna inte är vana att tänka på det sättet, vilket kan förklaras av deras egen bakgrund och erfarenhet inom ridsporten. De har själva upplevt auktoritära, militära ridlärare. Utifrån ett sociokulturellt perspektiv är ridlärarens agerande ett resultat av vad de själva upplevt, och så som de uppfattar att det "ska vara". Genom att ridlärarna inte reflekterar över sitt eget förhållningssätt kan det begränsa utrymmet för de unga ryttarnas delaktighet.

Att vuxna bestämmer över träning och tävlingar är vanligt inom idrotten (David, 2005) och så är fallet även inom ridsporten. Poängteras bör dock att de unga ryttarna till stor del uttrycker att de är nöjda med sitt idrottande och upplever att de har det "bra" i stallet. Här används ett kulturellt hegemoniskt perspektiv i tolkningen av deras

sammanhang eftersom de samtidigt ger uttryck för hierarkier och makt, inte minst vad gäller tillgången till hästarna. I den kulturella hegemonin är det den dominerande uppfattningen som styr och blir ”vardag” för individerna i kulturen (Gramsci, 2011; Henning & Andreasson, 2022). Således är dessa hierarkiska strukturer och den maktobalans som finns inte något som de unga ryttarna uppfattar som något negativt utan snarare något som ”bara är”; ojämlikheten har normaliserats.

Resultat från enkätens fritextsvar visar att vuxna inom ridsporten (inte enbart ridlärare) behöver både fråga och lyssna (och respektera), till exempel i svar som *”Vuxna måste sluta tro att de vet bäst och öppna upp för ungdomars förslag”*. Ungdomarna upplever att de vuxna ofta betar sig överlägset och inte har tilltro till deras förmåga, trots att ungdomarna i studien är 15-17 år och snart att betrakta som vuxna. De unga ryttarna påpekar också att det är de själva som måste ta ansvar för att bli delaktiga. Men när de uttrycker hur de ska göra ger de en hint om de förutsättningar som råder: man måste vara *”modig nog”* och *”unga människor måste våga”* för att göra sin röst hörd. Sådana utsagor synliggör underförstådda normer, liksom maktordningen mellan vuxna och unga. En sådan ojämlik ordning visar sig i de vuxnas attityder, vilket ofta hindrar delaktighet (Templeton et al., 2022). Vad kan då denna ojämlika ordning ha sin grund i? Ur ett sociokulturellt perspektiv kan flera tolkningar göras. En tolkning är att de vuxna som betar sig överlägset, i detta fall vuxna ryttare, också har en bakgrund inom ridsporten. De har kanske själva utsatts för vuxna i överordnad ställning när de var yngre, och agerar därför utifrån sin erfarenhet i sammanhanget. En annan tolkning som kan göras är att de vuxna ser sig som ridlärarens ”mellanhand” baserat på sin ålder (Sundhall, 2018) och därför agerar på samma vis som de tror att en ridlärare hade gjort. I linje med ett sociokulturellt perspektiv med fokus på pedagogiska processer bekräftar vuxnas agerande hur de traderar och lär ut något som ”är” vilket också verkar normaliseras i kulturen (Parry, 1983; Gramsci, 2011). De unga ryttarnas perspektiv visar att vuxna har betydelse för villkoren för delaktighet, där ridlärarna spelar en viktig roll. Ridlärarnas perspektiv blir belyst under följande rubrik.

SVA

Ridlärarens perspektiv

Nej, men de är inte delaktiga. Jag vet inte vad de skulle vara delaktiga i.

Det är som det är i stallet.

Det framgår av resultaten både i delstudie ett och två att ridläraren har en viktig roll i att skapa förutsättningar för de unga ryttarnas delaktighet. Det är en svår uppgift att vara ridlärare, och många parametrar kan spela roll för hur de utför sitt ledarskap (Waerner, 2015; Thorell, 2017). Sådant som hästvälstånd, säkerhet och rutiner är bara några av de aspekter som ridlärarna utgår från i sitt yrkesutövande (se till exempel Svenska Ridsportförbundet, 2024c). I rollen som ridlärare, inte minst med de unga ryttarnas delaktighet i åtanke, krävs ett situationanpassat förhållningssätt (Mintzberg, 1980; Head, 2011). Enligt ridlärarna själva är tid en svårighet i sammanhanget: att hinna med att arbeta med delaktighet. Om de unga ryttarna ska få ridlärarens tid, krävs att de visar intresse och att de är kompetenta nog att utföra de sysslor som de vill vara delaktiga i.

Genom att se unga ryttare som inkompetenta, hindras delaktigheten och en hierarkisk struktur skapas per automatik, det vill säga en viss maktordning etableras (Lang, 2022). Att en maktordning existerar, uttrycks av en av ridlärarna genom att denne bland annat beskriver sig själv som en ”diktator”, som om det vore något naturligt. Ett sådant synsätt är ett tecken på en kulturell hegemoni där ett visst sätt att vara normaliseras inom en viss kultur (Gramsci, 2011). När unga ryttare ses som inkompetenta tyder det på en låg nivå av delaktighet eftersom de inte bjuds in eller får möjlighet att kunna påverka (Lundy, 2007). Genom en sådan konstruktion av unga ryttare följer att de är i behov av att vuxna talar om för dem hur det ”ska vara”, vilket kan liknas vid att se en ung idrottare som ett oskrivet blad (*tabula rasa*) (Lang, 2022).

En typ av ridlärare villkorar ungas delaktighet baserat på intresse. Om unga ryttare visar intresse, kan ridläraren tänka sig att låta dem vara delaktiga. Dessa ridlärare baserar sin definition av ”intresse” på hur det var under deras egen uppväxttid och hur deras eget intresse tog sig uttryck. Att de inte frågar de unga ryttarna mer, tyder på att de ser barn som oförmögna. Thedin Jakobsson och Redelius (2007) påpekar att ett sådant synsätt inte är ovanligt inom idrotten; unga idrottare måste anpassa sig till idrottens ”krav” snarare än tvärtom. Ridläraren med detta sätt att se på de unga ryttarna ställer alltså krav för att de ska få vara delaktiga; *”om de är intresserade och har frågor, då tar jag mig*

tid för dem". När unga ryttare visar intresse kan ridlärarna se dem som (delvis) kompetenta aktörer och då ges de möjlighet till delaktighet (Lang, 2022).

En fråga att ställa sig i förhållande till konstruktionen av ungdomar som ointresserade, är vad ridlärarens uppdrag är. Hur ska de unga kunna vara intresserade av något de ännu inte vet så mycket om? Genom att väcka intresse och erbjuda kunskap kan ridläraren verka för både en social och politisk delaktighet (Elvstrand, 2009), kanske i form av den hästcentrerade delaktigheten. Om unga ryttare involveras och blir lyssnade på kan de bli medskapare av de sammanhang de befinner sig i och delaktiga på de sätt de önskar (Lundy, 2007; Head, 2011; MacPhail, 2011). Ridläraren kan därför behöva omvärdera sitt förhållningssätt och försöka *göra* de unga ryttarna intresserade snarare än att *beskylla* dem för att inte vara det.

Det finns dock ridlärare som visar att det varken behöver ta tid, eller krävas kunskap för att de unga ryttarna ska få möjlighet att vara delaktiga. Deras inställning till de unga ryttarna baseras till viss del på att de själva upplevt att de har varit "rädda" för ridlärare när de var unga och inte vill skapa samma rädsla hos de unga ryttarna de möter. Ur ett sociokulturellt perspektiv är en tolkning att dessa ridlärare påverkats av sin historia så till vida att de medvetet antar ett annat pedagogiskt förhållningssätt och värderar en meningsfull interaktion för att de unga ryttarna ska lära sig. Ridlärare som agerar på detta sätt har också en förmåga och vilja att skapa de utrymmen som behövs för att inkludera de unga ryttarna. De ridlärare som bevisar att delaktighet är möjlig skapar en öppen dialog, en interaktion i sammanhanget, där de unga ryttarna vågar fråga och får pröva sig fram. Det här visar att det inte är omöjligt att se de unga ryttarna som kompetenta aktörer, med egna idéer om sitt idrottande (Lansdown, 2001; Elvstrand & Lago, 2019; Lang, 2022). I denna konstruktion av unga ryttare ges de unga ryttarna möjlighet att interagera med ridlärare. De får också utrymme att lösa problem och blir inkluderade och lyssnade på, vilket ses som viktiga aspekter för att skapa reell delaktighet (Lundy, 2007). Att dessa ridlärare ger unga ryttare chanser att göra sin röst hörd, visar att det är möjligt att göra unga ryttare delaktiga; varken tid eller säkerhetsföreskrifter är ett hinder utan blir något att "lösa" tillsammans.

Ett uttryck som framkom vid flertalet tillfällen i det insamlade materialet var "*det är som det är*", och det är därför vissa strukturer ser ut som de gör, och att det inte går att påverka dem. Ett exempel är att ridlektionerna till viss del följer traditionella metoder där ridläraren står i mitten och utfärdar kommandon och tillsägelser. Att använda sig av

traditionella undervisningsmetoder behöver i sig inte vara fel, men i många fall verkar det gå ut över de unga ryttarnas känsla av delaktighet. Att ridsportens kultur inte alltid uppfattas som öppen för frågor är något som tidigare uppmärksammats av Eliasson (2017) och Thorell med kollegor (2016) som i sina studier funnit att unga ryttare uppfattar det som att de ”stör” om de ställer frågor. Att inte kunna ställa frågor, eller reflektera i dialog med sin ridlärare kan härledas till vuxnas sätt att se på barn där barnet lär sig något för att ”bli” snarare än att få en aktiv del i sitt lärande (se till exempel Light & Harvey, 2017). Ridlärarna bör därför reflektera över sitt pedagogiska förhållningssätt, så att de kan engagera de unga ryttarna mer aktivt i deras inlärningsprocess. Det har uppmärksammats tidigare att förändringar är möjliga och att det verkar ske ett skifte i hur ridlärare uppfattar sitt uppdrag (Thorell et al., 2016; Lundesjö-Kvart, 2020). Mina resultat tyder dock på att mycket av de traditionella strukturerna finns kvar och upprätthålls i kulturen.

Delaktighetens villkor

Hästens välbefinnande går före dig själv.

Svenska Ridsportförbundet framhäver ofta sitt trygghetsarbete och att de är kända för att arbeta med strukturer för ungdomsinflytande (se till exempel Motion 2023/11.3). Det är givetvis bra att ridsporten arbetar aktivt med dessa frågor, men i förhållande till denna avhandlings resultat verkar det finnas mer att göra. Exempel på sådant som de unga ryttarna accepterar är att de känner sig som ”slavar”, att de är rädda för att bli utkickade från ridskolan, att vuxna ger kommentarer på ett otrevligt sätt och att ungdomarna inte vågar fråga. Dessutom tycks hästen och dess välbefinnande ”gå före” de unga ryttarna själva, enligt hur de tolkar de regler som finns. Resultaten i den här avhandlingen visar ett flertal exempel på när unga ryttares röster inte hörs, och delaktigheten kommer i skymundan liksom att det normaliseras i kulturen (Gramsci, 2011). Är det bara de röster som gör och säger rätt saker som blir lyssnade på? Liknar de unga ryttarnas villkor för delaktighet de som lyfts i forskning om inflytande i skola, att de som ”sköter sig” får förutsättningar att vara delaktiga (Quennerstedt et al., 2023)? Mina resultat tyder delvis på det, men det är inte något som de unga ryttarna verkar störas av. Många av de unga ryttarna upplever att de är delaktiga och de trivs i sin idrott. Det som sker i den kulturen

de befinner sig i är ”som det ska vara” och det ”normala” tillståndet, de unga ryttarna anpassar sig således omedvetet till givna normer som på så vis också traderas (Parry, 1983; Gramsci, 2011).

Att delaktigheten är villkorad framkommer både i delstudie ett och två, och vittnar om orättvisor som åskådliggörs på olika vis. Många av de villkor som finns skapas av de vuxna, såväl vuxna ryttare som ridlärare. Men diskussionen bör gå längre än till ett individuellt perspektiv. Genom att uttrycka vissa delar av ridsportens historia, med hästen i centrum, som ett ”kulturarv”, har Svenska Ridsportförbundet (Svenska Ridsportförbundet, 2015) också en del i att traditioner förs vidare och införlivas av unga. Vad kulturarvet är och innebär kanske är något som behöver klargöras för att kulturen ska bli mer öppen?

Det finns uppenbarligen något i kulturen som gör att ”*det är som det är*”. I kulturen blir vissa normer och värden de som dominerar och upprätthålls av de högst upp på i hierarkin (Gramsci, 2011). Kulturen är inget som ridlärare själva ”hittat på” utan ridsporten formas av en mängd faktorer: de signaler som förbundet sänder ut, inte minst genom att trycka på kulturarv som ska föras vidare, de skyltar och regler som finns, hur ridlärare förväntas hålla sina ridlektioner (Svenska Ridsportförbundet, 2005; 2015; 2024c), eller vad som står i fokus på sociala medier (Broms et al., 2021). Idag blir hästen en omedveten bärare av traditioner och hästens välfärd får det största fokuset, vilket inte är fel i sig. Problematiken som uppstår är när dessa regler och förhållningssätt inte diskuteras öppet utan lämnas åt unga ryttare att tolka, särskilt då kulturen också innebär att de inte vågar fråga om sådant de inte förstår, av rädsla att inte få tillgång till den de helst vill vara med: hästen.

Att ungdomsinflytande är viktigt är något som betonas av ridsportförbundet. Det är genom ungdomssektionens styrelse på olika nivåer (från föreningsnivå till förbunds-nivå) unga ges inflytande inom ridsporten (Svenska Ridsportförbundet, 2024a). Många unga ryttare som medverkade i den här avhandlingens delstudier, strävade efter att få komma med i ungdomssektionens styrelse. Om man är med i ungdomssektionens styrelse finns möjlighet till utbildningar arrangerade av Svenska Ridsportförbundet och att engagera sig i olika saker på ridskolan. Men alla blir inte invalda i styrelsen, och därmed får alla inte tillgång till den delaktighet det medför. För att bli invald behöver de yngre som vill vara med i styrelsen engagera sig och göra som de äldre (som är med i styrelsen) säger. Det är ett tydligt tecken på att den dominerande gruppen styr och att en

hierarkisk ordning har normaliserats (Gramsci, 2011). En berättigad fråga är: när unga väl är med i ungdomssektionens styrelse – vilket inflytande har de då *egentligen*? De unga ryttarna verkar känna sig inkluderade, men deras aktiviteter och vad de ”får” göra baseras på förväntningar från vuxna på att de ska göra så ”som det alltid har varit”, vilket också är tecken på en kulturell hegemoni (Henning & Andreasson, 2022). Få av de unga ryttarna kan komma på något nytt som de *faktiskt* varit med och tagit initiativ till. Det här visar på ytterligare villkor och ett uttryck för den tysta makten som råder, där förgivettagna föreställningar om hur saker ska vara reproduceras av de grupper som domineras (Parry, 1983; Andreasson & Carlsson, 2022).

Å ena sidan är det bra att ridsporten så tydligt arbetar med ungdomsinflytande och att detta är inskrivet i stadgar, å andra sidan är frågan vilket reellt inflytande unga har. Unga ryttare ska vara med i beslutsfattande organ, men har de fått all information de behöver, eller blir deras medverkan bara symbolisk? Vad skulle hända om de kom med någon idé som går utanför den givna kulturens ramar? Vågar de ta sådana initiativ? Det finns ingen större mening med att inkludera barn och unga i beslut som de ändå inte har något inflytande över, då blir deras medverkan snarare symbolisk än leder till reellt inflytande (Hart, 1992; Lansdown, 2001). Kanske är det detta som uttrycks i utsagan ”*det är som det är*”? Det vill säga, i den rådande kulturen finns givna normer och värden, så det är ingen mening att ge ungdomar inflytande (Gramsci, 2011). Men det går inte att motivera ”det är som det är” med att det ”alltid har varit så”. Åström (1995) noterar att det är vanligt inom idrott att det sker en viss eftersläpning i vad som uttrycks i stadgar och strategier i förhållande till vad som sker i praktiken. Så verkar vara fallet även inom ridsporten. I det här fallet förefaller det handla om att de hierarkiska normerna upprätthålls, trots att ridsporten framhåller sitt ungdomsinflytande och satsningar på en trygg idrott (se även Johansson, 2022). Frågan är om dessa satsningar når hela vägen till de ungas ryttarnas vardag.

I Artikel 12 framgår tydligt att barn ska ha rätt att uttrycka ”sina egna åsikter”, det vill säga utan press eller påtryckningar (Lansdown, 2011). Delaktigheten för ridsportens unga verkar vara villkorad genom de uttalade och outtalade normer och värden som påverkar vad som anses är lämpligt eller inte att göra, säga eller fråga. Vad som värdesätts i kulturen bidrar alltså indirekt till föreställningar hur man ska vara och handla. De unga ryttarna lär sig således hur de ska bete sig för att göra ”rätt” (Larsson, 2016; Henning & Andreasson, 2022).

Gamla strukturer i en ny värld

Ungdomssektionens styrelse har jättemycket makt, ingen vågar säga emot och så bestäms allt och det blir som det blir.

Genom att förstå dåtiden, hur historiska processer ligger till grund för vår nutid, skapas en idrottsmedvetenhet och gör det möjligt att tänka kring framtiden (Hedenborg, 2016). Att förstå idrottskulturers historiska sammanhang och de interaktioner som sker inom dessa, gör det möjligt att skapa en djupare förståelse för såväl kulturbärare som kulturskapare (Engström & Redelius, 2002). Det är tydligt att ridsporten är formad av sin militära historia i hög grad, men frågan är om unga ryttares delaktighet verkligen skulle behöva präglas av denna historia på det sätt som framkommer i den här avhandlingen. Det framgår tydligt att det finns maktstrukturer och sådant som ”sitter i väggarna” i antaganden om hur det ”är” i ridsporten. Ett exempel på något som tycks sitta i väggarna är att man på något vis ska förtjäna din plats (Hedenborg, 2006). Liknande skildringar kommer till uttryck i avhandlingens resultat; genom att hjälpa till och visa att du är intresserad ges du tillgång till hästen, och får större chanser att inte hamna i den ”överblivna” ridgruppen.

Kulturer som ”sitter i väggarna” har belysts i skolans värld av Quennerstedt med kollegor (2023). De visar hur maktordningar där vuxna står över barn och unga upprätthålls. Att ålder spelar roll för maktstrukturer ser ut är också något som Hedenborg (2006) påpekar (se även Sundhall, 2018). Det innebär att de som har makt (och är äldre) överför de gamla traditionerna till kommande generation. Att en sådan trädning av maktordningar förekommer är tydlig också i denna avhandling. Det handlar både om ett synsätt på ungdomar som exempelvis inkompetenta och ointresserade och att en hierarkisk kultur upprätthålls och överförs till de yngre generationerna (Gramsci, 2011). Ett tydligt exempel på denna hierarki är förfarandet av ungdomssektionens styrelse att dela ut prickar till dem som inte sköter sig, och att de yngre som aspirerar på att få vara med i ungdomssektionens styrelse upplever att de är ”slavarna”. Den dominanta gruppen, i det här fallet de äldre ungdomarna, får således en tydlig maktposition. Det auktoritära sättet att leda, som till stor del baseras på militära anor (Thorell & Hedenborg, 2015; Lundesjö-Kvart, 2020), anammas till viss del av de unga ryttarna. Att de unga ryttarna upplever ledarskapet som auktoritärt visar sig exempelvis i rådslan att fråga eller

ifrågasätta. Det verkar till och med gå så långt att de tror att de kan bli avstängda ("utkickade") om de säger eller gör fel saker. En sådan ridskolekultur är också förgivettagen och blir inte ifrågasatt. Därmed överförs den från äldre till yngre (Gramsci, 2011).

I en studie av Eliasson (2017, s. 480.) återges ett citat från en ridlärare som lyder: "Mänskliga rättigheter är inte så stor sak här". Ett sådant synsätt återspeglas till viss del i mina studier. Ridlärare tänker inte alltid i banor av att barn och unga har rättigheter, och om de gör det, så verkar det finnas en hel del hinder för att möjliggöra delaktigheten. Relaterat till skolforskning skulle det också kunna handla om att i viss mån se rättigheter som ett hot, att om unga uppmuntras att utöva sina rättigheter så kommer de att utmana vuxnas auktoritet (Quennerstedt et al., 2023). Vuxnas auktoritet gör sig påmint till exempel i de fall som handlar om vuxna ryttares otrevliga attityd gentemot de unga ryttarna. Att komma fram till en ung ryttare efter ridpasset och "tala om hur hästen ska ridas" eller att medvetet överlåta bygge av hoppbanan till de unga ryttarna, är några tecken på att vuxna intar en överordnad maktposition.

Barnkonventionen är sedan 2020 lagstadgad i Sverige, och redan 2017 poängterade Thorell att ridsporten behöver medvetandegöra både de informella och formella normer och regler som gäller inom kulturen. Och för att kunna åstadkomma förändring av kulturen krävs ett genomtänkt, strategiskt och planerat arbete som förankras genom exempelvis värdegrundsarbete (Thorell, 2017). Det har gått åtta år sedan detta konstaterande och min avhandling tyder på att det finns arbete kvar att göra. Mycket verkar fortfarande "vara som det är", det vill säga "som det alltid har varit". Strukturer, kulturer och relationer normaliseras och vad som förekommer i kulturen blir inte synligt. Det är inte ovanligt inom idrotten att så är fallet, inte minst när det handlar om otrygga idrottsmiljöer (Eliasson & Johansson, 2024). Att ändra kulturer är en process som tar tid, men det första steget är att bli medveten om vad som behöver förändras för att skapa ett öppet klimat där unga vågar komma till tals. Idag, 2025, ska ingen ung idrottare behöva känna sig som slav, få en prick som bestraffning, uppleva att vuxna kör med dem eller vara rädd för att fråga.

Det manliga arvet och det kvinnliga nuet

Som tidigare nämnts är majoriteten i av deltagarna i mina studier flickor. I delstudie ett var två procent av de som svarade på enkäten pojkar, och i delstudie två var två

personer pojkar/män av totalt 40 deltagare. I avhandlingen har genus inte varit fokus, men det är värt att reflektera över.

Trots att ridsporten ofta förknippas med flickor, är ridsportens kultur rotad i maskulina traditioner (Plymouth, 2012; Hedenborg, 2013). Samtidigt som det manliga militära arvet präglar idrotten fungerar stallet som en betydelsefull social plats för många unga flickor (Forsberg, 2007; Ojanen, 2012; Thorell et al., 2017). I kulturen uppmuntras både maskulinitet, genom ett auktoritärt ledarskap, samt femininitet, som ofta tar sig uttryck i omtanke och omsorg kring hästen (Forsberg & Tebelius, 2011; Hedenborg, 2013). Resultaten i avhandlingen visar att manliga militära strukturer fortfarande existerar och delvis förvaltas av unga flickor. De manliga strukturerna traderas från äldre till yngre generationer. På detta sätt förvaltas ett manligt arv av kvinnor i nutid. Hur kön ”görs” inom idrotten är något som påverkar vad de unga idrottarna lär sig, vad som är tillåtet och vad som inte är tillåtet (Fagrell, 2002). Därmed kan det manliga arvet och vad unga flickor lär sig av det, spela roll för deras villkor för delaktighet. Att delaktighet och genus är värt att beakta lyfter jag även under rubriken förslag till framtida studier.

Fostrar stallet fortfarande framtidens ledare?

År 2007 skrev Forsberg i sin licentiatavhandling att stallet fostrar framtidens ledare genom att unga flickor utvecklade en handlingskraft. De unga flickorna lär sig att ta ansvar, ta hand om hästarna, bemöta människor i stallet och utvecklar därmed en rad färdigheter (Forsberg & Tebelius, 2011). Det framgår i Forsbergs studier att de unga flickorna är med hästarna och tar hand om dem, *de har tillgång till* hästarna. De fostras in i den befintliga stallkulturens normer och regler. Flickorna i Forsbergs studie lärde sig ett ledarskap präglat av de militära anor som finns i stallkulturen.

Det här väcker två frågor i förhållande till mina resultat: Om de unga ryttarna inte *får tillgång till* hästarna, går de då miste om chansen att utveckla sitt ledarskap? Och – är det ledarskap de utvecklar ett ledarskap som håller för framtiden? Forskning kring ledarskap idag handlar om mycket annat än det auktoritära ledarskapet (se till exempel Ståhl et al., 2018). Vilket typ av ledarskap är det som unga ryttare lär sig i stallet? Det är frågor som jag inte ställt i den här avhandlingen, men frågor som är värda att reflektera över och undersöka vidare. Vill ridsporten fostra framtidens ledare behöver ridsporten vara med i framtiden. Under följande rubrik kommer mina reflektioner kring framtiden.

Förslag till framtida studier

I arbetet med en avhandling formuleras ett syfte och frågeställningar som sedan guidar studiens vägval. På vägen till färdig avhandling dyker det upp olika sidospår som inte varit möjliga att undersöka inom ramen för den här avhandlingen, utan som är något för framtida forskning. Avhandlingen i sig väcker också frågor som är värda att följa upp i framtida studier.

Ingen av ridskolorna i mina studier hade en anställd fritidsledare, något som påtalades av ridlärarna. En fritidsledare, menade ridlärarna, hade haft tid att ägna sig åt de unga ryttarna medan ridlärarna hade så mycket annat att göra, så som exempelvis att ta hand om stall och hästar eller hålla ridlektioner. Frågan om fritidsledare har inte varit fokus i avhandlingen, men är en fråga för framtida forskning. Det finns idag ridskolor med fritidsledare och det finns ridskolor utan fritidsledare: är det möjligt att det är fritidsledaren som gör skillnaden när det gäller unga ryttares delaktighet?

I avhandlingen har jag undersökt ridsporten genom de unga ryttarna, ridlärarna och de sammanhang de befinner sig i. Jag har inte riktat blicken mot Svenska Ridsportförbundet och hur de ställer sig till om och hur barnkonventionen implementeras i deras föreningars dagliga verksamhet. Det vill säga – finns det något systematiskt arbete för att följa upp om barnkonventionen efterlevs? Ett framtida forskningsområde skulle också kunna vara att undersöka utbildningsmaterial för blivande ridlärare, samt innehåll på de ridlärarutbildningar som finns i Sverige idag, och därigenom analysera vilken kunskap blivande ridlärare får om barnkonventionen och vilka pedagogiska verktyg de delges.

Alla, oavsett ambitionsnivå, ska ha möjlighet att vara delaktiga, inte bara de som är mest ambitiösa eller ”starkast” i sin idrott. Tävlingar har inte varit i fokus i den här avhandlingen, även om många av de unga ryttarna som svarade på enkäten verkade vara intresserade av att tävla på olika nivåer. En frågeställning att rikta blicken mot i framtiden är hur ridsportens tävlingsstruktur är organiserad. I sammanhangen ridskola och privata stallar råder olika förutsättningar och i förhållande till tävlingsverksamhet olika villkor. Kan det påverka unga ryttares delaktighet på något vis?

Frågan om genus har inte varit i fokus i denna avhandling, men är intressant att belysa i framtida forskning av flera anledningar. På vilka sätt påverkas unga ryttares delaktighet av det manliga arvet? På vilka sätt skulle pojkar vilja vara mer delaktiga? Finns

det någon skillnad i delaktighet jämfört med andra idrotter som gör att ridsporten tycks tappa, eller inte intressera, unga pojkar?

Ridlärarna i mina studier motiverade ofta sitt yrkesval genom sin kärlek till hästen snarare än att de var intresserade av sin roll som pedagog. Att undersöka ridlärarens motiv till att bli ridlärare är ett område för framtida forskning. Varför väljer man att bli ridlärare: för att man älskar hästar eller för att man älskar att undervisa?

Mina studier väcker också frågor kring delaktighet inom barn- och ungdomsidrott i stort. Är det skillnader i lagsporter kontra individuella sporter när det kommer till delaktighet? Hur vill barn och unga som inte har en häst i centrum vara delaktiga i sin idrott?

svA

Slutsatser

Sammanfattningsvis bidrar denna avhandling med kunskap om villkoren för unga ryttares rätt till delaktighet. Genom att kombinera olika slags metoder har olika aspekter av villkor för delaktighet belysts, vilka analyserats ur ett sociokulturellt perspektiv. Förhoppningsvis kan de resultat som presenteras i avhandlingen bidra till ridsportens arbete med att i högre grad möjliggöra delaktighet för unga ryttare. Ett sådant arbete handlar inte minst om att se över strukturer och kulturer. Nedan redogör jag för slutsatser i förhållande till avhandlingens syfte och frågeställningar. Avslutningsvis följer några praktiska implikationer.

Kontexten spelar roll

Avhandlingen visar på en ridsportkultur där många unga ryttare upplever en hög grad av delaktighet och är nöjda vid första anblicken, men där det också finns dimensioner som visar något annat. I de olika rörelsekulturerna privat stall och ridskola framträder att unga ryttare upplever delaktighet till olika hög grad. Vidare präglas kulturen på ridskolan av ”givna” normer där unga ryttare uppfattar att de ska anpassa sig för att ”få vara med”. Det kan vara en förklaring till varför nästan var fjärde ung ryttare på ridskolan känner att de inte kan säga till om något är fel vilket kan leda till att tystnadskulturer skapas. De slutsatser som kan dras är att kontexten har betydelse för delaktigheten. Hur kulturen uppfattas av de unga ryttarna påverkar vad unga ryttare känner att de får och vågar göra.

Det pedagogiska förhållningssättet spelar roll

En central slutsats är att delaktigheten för unga ryttare kan öka om de upplever att deras åsikter respekteras och beaktas av vuxna, särskilt ridlärare. När de inte får möjlighet att påverka i stallet eller på ridlektionen, minskar deras upplevelse av delaktighet. För att öka delaktigheten måste vuxna aktivt ta ungdomars åsikter på allvar och omvärdera sitt pedagogiska förhållningssätt. Vuxna och ridlärare behöver se de unga ryttarna som

kompetenta nog att komma med idéer, lyssna på dem och beakta deras åsikter. Genom att skapa en öppen dialog och interagera med de unga ryttarna på en jämlik nivå skulle sådant som idag upplevs som hinder för delaktighet i stället kunna diskuteras och bli gemensamma lösningar. Att ge utrymme för hästcentrerad delaktighet kan till exempel vara ett sätt att öka känslan av både social och politisk delaktighet. Ridlärarens pedagogiska förhållningssätt och hur ridläraren agerar kan vara det som gör skillnaden för de unga ryttarnas delaktighet.

Normer och värderingar spelar roll

Normer och värderingar på ridskolan sprids av, vad som inom ett kulturellt hegemoniskt perspektiv kallas, de dominerande grupperna. De dominerande grupperna i avhandlingen synliggörs på olika nivåer, från Svenska Ridsportförbundet, som ger signaler till ridlärare, som ger signaler till vuxna ryttare, som ger signaler till ungdomssektionens styrelse, som ger signaler till dem som vill komma med i ungdomssektionen. Huruvida den hierarkiska ordningen sträcker sig ännu längre ner i åldrarna har inte varit fokus i den här avhandlingen. Dessa dominerande grupper inom ridsporten tycks bidra till hierarkier som ungdomarna själva förvaltar.

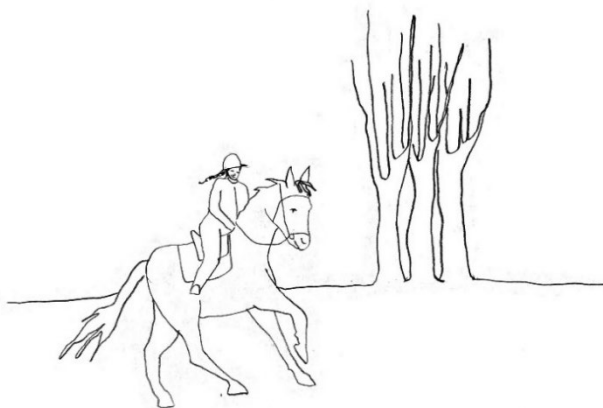
Skapa en inkluderande kultur

För att ungdomarna ska känna sig mer delaktiga behöver kulturen förändras så att unga kan vara delaktiga utan att vara rädda att göra fel. En sådan kultur kan åstadkommas genom att öppna upp för dialog och engagemang, inte bara i relation till ridlektionerna utan också i frågor som rör hästarna. När ungdomarna får uttrycka sina åsikter utan rädsla för negativa konsekvenser, stärker det deras delaktighet och engagemang. Att ändra på kulturer tar lång tid och kräver ett medvetet arbete, men behöver för den sakens skull inte kännas omöjligt. De förändringar som behöver göras måste däremot genomsyra hela ridsporten, inte bara enskilda individer, stallar eller ridskolor. Att skapa möjlighet för delaktighet behöver inte ta extra tid eller vara besvärligt, något som ridlärare i mina studier bevisar. Det går att lyssna, fråga och inkludera utan några större ansträngningar.

Praktiska implikationer

Jag vet att det är en svår uppgift att vara ridlärare. Därför vill jag passa på att göra några medskick till vuxna inom ridsporten, så som till exempel verksamma inom förbundet, ridlärare eller vuxna ryttare. Många av de praktiska implikationerna rör även tränare och ledare inom idrottsrörelsen i stort. Dessa medskick kan bidra till att fler unga ryttare (och idrottare) känner sig delaktiga.

- U För att göra unga delaktiga behöver vi fråga dem hur de vill vara delaktiga. Skapa dialoger med dem, de har mycket att bidra med. De unga ryttarna kan också få möjlighet att ställa frågor eller komma med idéer och förslag anonymt, så att alla vågar komma till tals.
- U Använd sociala aktiviteter, här är hästen en fantastisk resurs. Men detta görs inte av sig självt, ridlärare behöver ta sig tid (eller få tid i sitt schema) för att skapa möjligheter till den hästcentrerade delaktigheten.
- U Ungdomar är kompetenta och har idéer. Det går inte att utgå från att de inte kan eller inte är intresserade. Ställ frågor eller försök engagera dem. Det behöver inte ta tid: ställ en motfråga, lyssna, kom på saker tillsammans. Prata om varför regler finns. Visa att en idé är genomförbar eller inte, genom att prova!
- U Fundera över vilka budskap som förmedlas på ridskolan, från ridklubben, från idrottsförbundet, från ridlärarna och från ungdomssektionens styrelse. Hur kan de uppfattas om du intar de ungas perspektiv? Är budskapen tillåtande eller inte? Skulle du – om du var ung – våga fråga eller ifrågasätta?

SVT

Summary in English

Introduction

This thesis is about young equestrians in Sweden and the conditions for making their voices heard. Why are young equestrians of particular interest? Equestrianism is one of the largest youth sports in Sweden in terms of the number of practitioners. According to the Swedish Equestrian Federation (2020), are more than half of the members of the country's riding clubs under 26 years old and the Swedish Equestrian Federation states that the federation works actively to include children and young people in boards and youth sections at both local and central levels so they can make their voices heard.

The UN Convention on the Rights of the Child has been legislated in Sweden since 2020 which means that activities concerning children must be carried out in accordance with the Convention, this includes sport. One of the core principles of the Convention is Article 12, which stipulates that children who are capable of forming their own views have the right to freely express those views in all matters affecting the child. The views of the child shall be given weight in accordance with the age and maturity of the child (United Nations, 1989). This article implies that children are seen as active agents in their own lives. Children should not only have the opportunity to express themselves and have their voices heard, but they should also be listened to and have an influence on matters that concern them. According to Lansdown (2011), participation can be defined as an ongoing process in how children and young people learn to express themselves and contribute to decision-making at various levels. This means that adults need to take responsibility for creating opportunities for children to be involved (Lundy, 2007; Lansdown, 2011; Horgan & Kennan, 2022).

Participation can be defined in different ways, Thomas (2007) discusses two different meanings: participation in decision-making and participation (engagement) in activities. Elvstrand (2009, see also Redelius & Eliasson, 2022) focuses on participation as part of the democratic concept, with two dimensions. One dimension involves inclusion

and “being part of,” while the other concerns influencing and having impact. To distinguish between the two, the terms social participation and political participation can be used. Social participation relates to the sense of belonging to a group, focusing on the inclusive aspects and the social benefits gained from participation. Political participation, on the other hand, concerns having the opportunity to take initiatives, influence, and be involved in decision-making processes (Thomas, 2007; Elvstrand, 2009; Redelius & Eliasson, 2022). In this dissertation, I define participation, inspired by these definitions, as both social participation (in terms of being included and being part of) and political participation (in terms of having influence and impact). Having influence, being heard, and feeling included has been shown to be important for continued involvement in sport (Trondman, 2011; Thedin Jakobsson et al., 2018). Working with children’s participation can also be a crucial factor in preventing abuse and harassment (Hong, 2006; Wessensteiner, 2015).

One factor that complicates participation seems to be that adult power positions sometimes result in children's safety being secondary, thus not being listened to. The power of adults means that their thoughts and opinions are superior, which leads children to feel they cannot or should not question (Lansdown, 2001; Grenfell & Reinhart, 2003; Eliasson, 2017). That young athletes do not dare to question or speak up suggests the existence of a culture of silence. Such conditions also exist in equestrianism, and since the global #MeToo movement (see for example Brittain, 2025), there have been reports in articles, documentaries and series where young equestrians share their experiences of how they have been mistreated in various ways (see, for example Tidningen Ridsport, 2022). Several years later, retrospective testimonies from young equestrians emerge, revealing how they did not dare to come forward due to the risk of consequences (see, for example, Aftonbladet, 2022; Sveriges Television, 2023). These testimonies come from young equestrians who, in various ways, have been exploited to gain advantages.

Equestrian sport has also shown to be a place where young girls develop leadership skills and learn to take responsibility and initiative (Forsberg, 2007; Forsberg & Tebelius, 2011). It is not uncommon to see headlines like "The Stable Fosters Future Leaders" (see, for example, Saldert, 2008; Hadjipetri Glantz, 2022). However, it seems that the stable, which is influenced by a military tradition, is not always accessible to

young equestrians, something Thorell et al. (2018) highlight as a crucial issue for the future in making children and young people participants.

Aim and Research questions

A paradox emerges within equestrian sports, where a context exists that fosters young equestrians to take responsibility and initiative, while at the same time young equestrians appear to be silenced and powerless. There appears to be a lack of understanding of ways in which young equestrians feel they can influence their sport and how they wish to be involved. Furthermore, there is a research gap in how, if at all, equestrian leaders work to create opportunities for young equestrians to have a voice. It is within this context that the aim of the thesis is to explore and analyse the conditions for young equestrians to exercise their right to have a voice. Four research questions were posed and explored through two studies. The questions concern young equestrians, leaders, and the context in which they find themselves.

Research questions:

- What are the possibilities for young equestrians to be involved in their sport?
- How do young equestrians express that they want to be involved?
- How do riding instructors' constructions of youth influence young equestrians' possibilities to influence?
- What characterises the context in which young equestrians have the opportunity to be involved (or not)?

Theoretical framework

A sociocultural perspective is employed to analyse the conditions for young equestrians to influence and have their voices heard. To understand the conditions, various perspectives are highlighted in the different articles.

The theories used can be divided into theory for examining participation and theory for analysing the conditions for participation. Throughout the process of the thesis, the "Ladder of Participation" (Hart, 1992) has served as a starting point, particularly in how the studies are methodologically designed, as described in the methodology chapter. In addition, the Ladder of Participation was used as theoretical foundation in the first article of the thesis to explore young equestrians perceived levels of participation. To better understand young equestrians' perspective on participation and to shed light on the

sociocultural context regarding the young equestrians' opportunities to express their opinions, this study draws from "The Lundy Model". The model highlights the space for participation (space), how they can make their voice heard (voice), who is listening (audience), and whether it leads to influence (influence) (Lundy, 2007).

When it comes to the leader perspective, Lang (2022) discusses how sports leaders' constructions of children and young people affect their possibilities to make their voices heard. Inspired by Lang (2022), I investigate riding instructors' constructions of young equestrians to shed light on what it might mean for young equestrians' opportunities to influence.

Finally, to understand the contexts in which the young equestrians find themselves, I use Gramsci's concept of "cultural hegemony" (Parry, 1983; Gramsci, 2011; Henning & Andreasson, 2022). By employing cultural hegemony as a theoretical framework, this research explores how norms and values are created and maintained in the culture where young equestrians are situated and how this affects young equestrians' opportunities to be involved.

Method

To address the aims of this thesis, two methods are applied: in study 1 with an online survey for young equestrians and in study 2 with ethnographic studies (observations, interviews) at two Swedish riding schools. These methods were chosen to comprehend different perspectives and a pluralistic understanding of young equestrians' reality. The individual studies in this thesis are connected to the research questions. In study 1, the perspective of the young equestrians is examined, and in study 2, the perspective of the leaders and the context at the riding schools are explored. An overview of the studies with research questions and methods is presented in Table 7.

Table 7. Overview of the studies

	RQs	Methods	Articles
<i>Study 1</i>	What are the possibilities for young equestrians to be involved in their sport?	Online survey, mainly quantitative analysis of multiple-choice questions.	Article 1: Participation Rights in Youth Sport: Voices of Young Swedish Equestrians.
	How do young equestrians express that they want to be involved?	Online survey, mainly qualitative analysis of free-text questions.	Article 2: Respect me and Recognise my Ability – Young Equestrians on How to Have a Voice in Sport.
<i>Study 2</i>	How do riding instructors' constructions of youth influence young equestrians' possibilities to influence?	Ethnographic-inspired study with observations and interviews.	Article 3: Giving orders or facilitating voices – Coaches constructions of youth in equestrian sports.
	What characterises the context in which young equestrians have the opportunity to be involved (or not)?		Article 4: Horses and hierarchies: A story of young equestrians' participation rights through a cultural hegemonic lens.

The Ladder of Participation

The Ladder of Participation was developed by Hart (1992) it serves as a metaphor highlighting different levels of participation among children and young people. It should be emphasised that participation in the ladder is not seen as dichotomous; it is not either/or. The ladder illustrates levels of participation from non-participation to the highest level of participation, where young people can initiate actions themselves (Hart, 1992; 2008). At the bottom of the ladder, participation is referred to as manipulation, decoration, and symbolism, meaning that children and young people participate, but they have no real influence in decisions. Further up the ladder, children and young people are informed, consulted, and involved in adult decision-making. Finally, at the highest level of participation, children and young people themselves initiate and make decisions together with

adults. In later work, Hart (2008) revised the ladder to a platform, considering that everyone may not seek the highest level of participation in all matters. However, the opportunity to participate at the highest level should always be present (Hart, 2008). During data collection in this thesis, the Ladder of Participation was used to highlight the levels of participation in the context of the young equestrians. In accordance with Harts (1992; 2008), participation is not assumed to be a dichotomous variable, but instead something that can be experienced and requested in different ways by different individuals. Participation is not simply either/or.

Findings

This thesis consists of four individual papers presented as scientific articles. The articles can be found on the respective journals' websites, with a brief overview presented below.

Article I: Participation Rights in Youth Sport: Voices of Young Swedish Equestrians

The Convention on the Rights of the Child state that all children and young people have the right to have a voice in matters concerning them, in accordance with age and maturity. With the importance of youth sport being a safe place, from abuse and harassment, it is crucial to ensure that young athletes can exercise their participation rights. Drawing from an online study involving over 550 Swedish young equestrians aged 15-17, the aim was to investigate whether and in what ways young equestrians can make their voices heard. The results show that the possibility to have a voice is conditioned by socio-cultural factors such as what type of stable they attended. The analysis was underpinned by the Ladder of Participation. The study concluded that social interaction and access to horses are important conditions for how young equestrians experience the possibility to have a voice.

Article II: Respect me and Recognise my Ability – Young Equestrians on How to Have a Voice in Sport.

For youth sport to be a safe place, to attract and retain children and young people, it is, it is important to hear the voices of young athletes. To include children's voices

emanates from the Convention on the Rights of the Child, which states that all children and young people have the right to have a voice in matters concerning them, in accordance with age and maturity. The present study collected data through an online survey with free text fields (in open-ended answers) to capture young Swedish equestrians' thoughts about having a voice in their sport. Thus, young equestrians' own voices are highlighted, suggesting how they want to be involved and indicating prevailing conditions for them to be heard. The results suggest that there may be limited space for young equestrians to be involved. Young equestrians want to be trusted for their competencies, and the horse is an important partner for them. The study concluded that how adults recognise and show respect shape the perception of young equestrians' ability to have a voice. How access to horses is given and how activities are facilitated are examples of factors influencing this.

Article III: Giving orders or facilitating voices – Coaches constructions of youth in equestrian sports.

This article contributes to and expand the ongoing discussion about coaches' constructions of children and youth and the impact it has on the participatory agenda in sport, i.e. young athletes' chances to have a voice. The focus is on coaches in Swedish equestrian sport, more specifically termed riding instructors, and how they facilitate (or not) the voices of young equestrians (aged 15–17). Drawing on ethnographic fieldwork at two Swedish riding schools, the aim was to empirically explore how instructors' construction of youth affects young equestrians' chances of having a voice. The fieldwork included observations 6-8 weeks at each riding school and interviews with 10 riding instructors. Thereby, we hope to contribute to and expand the understanding of why children's voices are still weak in the sporting context. Four ways of constructing youth emerged from the analysis: Youth as incompetent, Youth as uninterested, Youth as interested and Youth as competent. These different constructions influenced instructors' way of giving youths a voice.

Article IV: Horses and hierarchies: A story of young equestrians' participation rights through a cultural hegemonic lens.

Using a narrative approach, this article employs ethnographic creative nonfiction to examine the sporting culture and everyday life within riding schools. Ethnographic

fieldwork was conducted with observations and focus groups interviews with 30 young equestrians at two riding schools. The aim was to examine how rules, norms and values seemed to impact young equestrians' opportunities to be involved. The theoretical framework draws on the concept of cultural hegemony to explore how power structures and hierarchical relations become embedded within riding schools. The results show how authority and influence are woven into the young equestrians' sporting experiences, impacting their ability to fully engage in their participation rights. The results suggest that values and norms within the context of the riding schools are both consciously and unconsciously accepted and maintained. The findings suggest there is a need for cultural shifts, ensuring that the voices of young equestrians and the welfare of the horses develop hand in hand for the future of the equestrian sport.

Discussion and conclusions

This thesis contribute with new knowledge about the conditions for young equestrians' right to make their voices heard. The results and conclusions presented in this thesis give an understanding of how equestrian sports facilitate (or not) participation by reviewing structures and cultures.

The current research project presents equestrian cultures where young people are satisfied and feel that they are involved at first glance, but where emerging dimensions suggest a more complex reality than just a single picture. The culture is characterised by "given" norms to which young equestrians perceive they have to adapt. This may explain why almost one in four young equestrians feel that they cannot speak out if something is wrong and that a culture of silence exists, which suggests that context impacts the conditions for having a voice. These findings reveal that the riding school context maintain a culture where young people do not want to ask or question.

A central conclusion is that participants themselves want more respect from adults, especially riding instructors and coaches. They want their opinions to be taken into account, to be taken seriously in order to feel included and involved. When they are not given the opportunity to influence at the stable or riding lessons, their experience of participation decreases. To increase participation, adults must actively take young people's opinions seriously. To take young equestrians seriously, the riding instructors must see the young equestrians as competent enough to come up with ideas, listen to them and act on those ideas. By creating an open dialogue and interacting with young equestrians

on equal terms, the issues that are perceived as barriers could instead be discussed and become common solutions.

Norms and values at the riding school are spread by what in cultural hegemony are called the dominant groups. The dominant groups in the thesis are made visible at different levels, the Swedish Equestrian Federation, which gives signals to riding instructors, which gives signals to adult equestrians, which gives signals to the youth section's board, which gives signals to those who want to join the youth section. Whether hierarchical order extends even further down the ages has not been the focus of this thesis. It can be stated that these dominant groups in equestrian sports seem to contribute to the hierarchies that young people themselves manage. It is also clear that a certain behaviour is rewarded, something that young equestrians have taken note of and adapted to.

For young people to feel more involved, a culture needs to be created where they can take part without being afraid of making mistakes. This can be achieved by adult (instructors) 'opening up' for dialogue and engagement, not only in relation to the riding lessons but also in how the horses are handled and the work in the stable is structured. When young people are able to express their opinions without fear of negative consequences, it strengthens the possibilities for their participation and commitment.

Changing a culture takes a long time and requires conscious work. The results in this thesis point toward that changes need to be made to facilitate (all) young equestrians' voices. However, these changes should permeate the entire equestrian sport, not just individual stables or riding schools. A shift in pedagogical approach is called for within the whole of equestrian sport. Creating opportunities for participation does not have to take extra time or be difficult, a point that the riding instructors in the above studies show. It is possible to listen, ask and include young people. The actions of riding instructors and other adults could make the difference in making young equestrians involved and hearing their voices.

Författarens tack!

Att korsa SLU med GIH definierar mig som person. Jag älskar djur och natur och att röra på mig och idrotta. Att få ha en fot i varje lärosäte har varit som att hitta hem. Jag visste inte att det var GIH som fattades mig, och är så glad att jag hittade hit.

Inget hade förstås varit möjligt utan dig, Karin Redelius. Du lever verkligen som du lär. När jag tog kontakt hösten 2018 lyssnade du och var intresserad. Du öppnade din famn, och jag är evigt tacksam över det. Jag vet att det krävdes en hel del av dig fram till att jag antogs som doktorand i december 2020. Det är mitt första tack till dig, att du gjorde det möjligt från början. Att sedan få ha dig som handledare har varit ett privilegium. Klok, mänsklig, noggrann och uppmuntrande – Tack för att du ser!

Britta Thedin Jakobsson, alltid med ett leende på läpparna. För dig är inget omöjligt. Tack för all pepp och stöd i stunder när det känns kämpigt. Att få uppleva ridskolorna med dig gav extra dimensioner. En liten hälsning ska väl Roger också få som odlade mitt idrottsintresse redan på gymnasiet.

Karin Morgan, alltid stringent och tydlig. Ärlig med glimten i ögat. Tack för att du genom dina utmanande frågor har fått mig att förstå och reflektera. Du har varit en stabil ridsport-punkt i mitt handledargång.

Stiftelsen Hästforskning, Centrum för Idrottsforskning och GIH som finansierade projektet – Tack för att ni satsade på unga ryttares delaktighet och gjorde det möjligt att genomföra doktorandprojektet.

GIH, vilket underbart ställe! Öppet, livfullt och roligt. Det är människorna som gör det. Palle, Tack för att du som nybliven prefekt vågade ”satsa” på att anställa mig. Tack till biblioteket för all hjälp att orientera mig i alla möjliga frågor. Tack till doktorandrådet,

Karin, Sara, Chris, Olga och Lisa, att arbeta med er i rådet var lärorikt och kändes viktigt; tack för alla möten, idéer och aktiviteter.

Alla som deltagit på RKS doktorandseminarium genom åren – Tack för insiktsfulla och tankeväckande kommentarer på olika texter genom åren. Åsa, du var extra peppande inför den artikel jag skickade till YOUNG och inspirerade när jag sedan skulle ge mig ut i mina etnografiska studier – Tack! Susanne J, du har uppmuntrat, stöttat och funnits där som ett bollplank, inte minst kring artikel fyra – Tack! Jag ser fram emot att få fortsätta arbeta med dig på ett eller annat sätt. Micke, du stöttade mig i ”det narrativa” och fick mig att våga gå ”all in” inte minst genom exempel på artiklar som hjälpte mig framåt – Tack!

RKS doktoranderna – ni ger en gemenskap som skapar trygghet!

Lisa, Saga, Astrid, Greta, Sara, Isak, Daniel, Anna R, Chris, Jesper, Dan, Eva – att få umgås med er och prata högt och lågt om allt möjligt är en ynnest. Jag kommer verkligen att sakna det, men tro mig – jag kommer att försöka fortsätta. Tack för att ni finns! Astrid och Lisa, Tack för att jag fick uppleva livets mest märkliga afterwork med er; det är inte alla som har hängt i ett förlossningsrum tillsammans i fem timmar! Tack för det, men också för att ni alltid ser och stöttar. Under åren har det hänt mycket i våra liv: allt ifrån flytt till bebisar, hormoner och hundar. Livet! Sara, vi har gått sida vid sida de här åren och jag är så glad för vår vänskap – Tack för att du är du! Jag tror allvarligt talat att jag inte hade klarat min doktorandtid utan dig. Tack för all hjälp, med stort och smått under alla år. Du har bokstavligen hållit mig i handen när det varit kämpigt. Alla hotellrum vi delat, alla samtal vi haft, jag är enormt tacksam över det. Snart fortsätter vi med egna idéer och det ser jag verkligen fram emot!

Håkan Larsson som läste min forskningsplan och examinerade den – Tack för att du redan då fick mig att öppna de kritiska ögonen och våga se saker ur andra perspektiv. Det gjorde att jag fick kliva ut ur min egen (häst)box och upptäcka idrottsvetenskapen ännu mer. Mikael Quennerstedt och Helene Elvstrand var granskare vid halvtidsseminariet. Tack! Ni gav värdefulla kommentarer som verkligen formade slutfasen av mitt projekt, gjorde det mer fokuserat och gav mig en bra grund att fortsätta från. Stort Tack också till Ulrika Tranaeus och Johan R Norberg som granskade min kapp på kvalitets-

granskningsseminariet. Jag var jättenervös, men ni gjorde det tryggt och konstruktivt så att jag kände mig stärkt och inspirerad under slutspurten med skrivandet.

Tack gudfar Johan för tipset om korrekturläsare, och Tack till Joakim som korrekturläste avhandlingen. Thank you, Scott and Richard, for taking the time to proofread and assist me with my English at various stages of my PhD journey. Och Tack Lisen, mamma till en av mina ridskoleelever och själv nyligen disputerad, för att du dubbelkollade engelskan i avhandlingen.

Mina fina kollegor på SLU, Hippologeheten: Mia, Åsa, Miia, Göran, Jan, Ellinor och Jane. Tack för alla glada hejarop! Sussi, du fick mig att sikta mot målet och sådde ett frö i hotellrummet i Edinburgh år 2012. Anna-Lena, du uppmuntrade mig att ta klivet, jag vet att du fick kämpa på vägens gång och jag är så tacksam för det. Ett Tack också till alla kollegor och studenter på Flyinge, Strömsholm och Wången, ni ger framtidstro.

Till kollegorna på ridskolan. Ni är så viktiga för mig. Men framför allt för många barn och unga. Natasha, Tack för att du tålmodigt lyssnat, frågat, suckat och skrattat på alla våra hundratals luncher. Du har ställt frågor från både ridsportens, ridlärnarnas och ungdomarnas perspektiv. Eva, du har varit uppmuntrande och stöttande i varje vägskäl jag tagit i min (ridsport) karriär. Tänk att du följt mig från att vara en ängslig nybörjare, genom ungdomsår och tävlingar till anställd och numera god vän. Kan inte tacka dig nog. En sådan idrottsledare borde alla få ha!

Till alla barn och vuxna som jag fått förmånen att undervisa på ridskolan – Tack för den glädje ni ger. Ni är en stor inspirationskälla!

Vänner. Vad vore man utan dem? Ni vet vilka ni är och jag vill verkligen tacka för alla glada tillrop under resans gång. På luncher, middagar, promenader, hästryggen, skidsparret, joggingturen, i skogen, i luren, på whatsapp, i Tösse... Tack för att ni finns!

Ett extra Tack till min barndomsvän Sussi, som ritat illustrationerna i avhandlingen. Vi har drömt om mycket tillsammans. Jag minns när vi var tonåringar och du drömde om att ägna dig åt konst och jag om hästar. Tänk att drömmarna på sätt och vis flätats samman i den här avhandlingen. Tack för att du tog dig tid, att rita hästar är ingen enkel sak!

Mamma – jag vill bli som dig när jag blir stor. Stark, klok och omtänksam. Tack för din villkorlösa kärlek, trygga famn och alla otaliga gånger du ställt upp för mig och dina barnbarn. Ingen är som du!

Pappa – på en blomsteräng i Sörmland, en hästrygg i Mongoliet eller i Gustav Vasas skidspår. Tack för att du öppnat så många dörrar som fått mig att älska djur, natur och idrott.

Lillebror Ludde, du finns i vått och torrt, i stort och smått. Det känns tryggt. Tack!

Liva, Olivia, Isabelle, Oscar och August. Mina gudbarn. Var och en med sin egen väg i livet. Jag ser fram emot att följa er, och kanske kommer jag vara lite mer delaktig nu.

Bernhard och Arthur. Att få vara med er är det bästa som finns.

Arthur, du sa en gång i när du höll mig sällskap i mitt skrivande: ”Mamma, ditt jobb verkar vara som att lägga en pärlplatta – man måste ha tålamod men man blir väldigt glad när man är klar”. Precis så är det. Nu är den här pärlplattan färdig, nu lägger vi nya tillsammans. Bernhard, en gång när jag skjutsade dig till hockeyn pratade vi om tränarna. Jag frågade dig hur en bra tränare skulle vara. ”De ska liksom vara lite såhär chill, mamma, såna som man kan prata normalt med. Så som pappa är.” Jag hoppas du får ha chill personer kring dig hela livet både som barn och när du blir äldre. Till er båda: sluta aldrig fråga och vara nyfikna! Det är så härligt att få upptäcka nya saker tillsammans med er, det kommer vi ha ännu mer tid till framöver. Jag älskar er!

Jonas, min bästa vän och livets kärlek. Du uppmuntrar till drömmar och vi sätter gemensamma mål. Den här avhandlingen är ett bevis på det. Vi brukar skoja om tur, men det är faktiskt tur för mig att du finns. Jag älskar dig.

Jag vill också tacka hästen. Utan hästen hade den här avhandlingen inte funnits. Alla hästar där ute i Sverige, Tack för att ni finns och betyder något för någon. Navarone ’Navve’, du var min viktigaste punkt nästan 20 år! Hos dig har jag kunnat hämta andan. Jag saknar din varma mule och mjuka päls. Fram till våren 2024 fick du vara en glad pensionär. Det skulle inte varit möjligt utan dig Susanne – Tack!

Det största Tacket ska ändå alla som medverkat i mina studier ha. Utan er så skulle den här avhandlingen bara vara blanka sidor. Tack till alla unga ryttare som svarade på enkäten. Tack till ridskolorna som, utan att tveka, tackade ja till att vara med i projektet. Till Er ridlärare som välkomnade mig i er vardag och för de samtal vi hade både i fältarbetet och intervjuerna. Tack till Er unga ryttare som lät mig få vara en liten del av er vardag på ridskolan, för att ni öppnade upp er under intervjuerna och berättade om hur ni tänkte kring saker och ting.

Till alla medverkande, både i enkätstudien och i fältarbetet – Tack för er uppriktighet och för att ni lät mig ta del av hur ni tänker och känner!

Jag hoppas jag förvaltad det väl.

Tessan Waerner
Djursholm & Tösse, mars 2025

Referenser

- Aftonbladet (27 augusti 2022). *Stallslavarna*. <https://www.aftonbladet.se/sportbladet/a/0G5nx2/ridsport-unga-tjejer-utnyttjas-pa-stora-hastgardar-stallslavarna>
- Andrade, C. (2020). The Limitations of Online Surveys. *Indian Journal of Psychological Medicine*, 2020;42(6), 575-576. <https://doi.org/10.1177/0253717620957496>
- Andreasson, J., & Carlsson, B. (2022). Sport, dominance, hegemonic culture, and rebellion: an introduction. *Sport in Society*, 25(6), 1103–1105. <https://doi.org/10.1080/17430437.2022.2063579>
- Allen, G., Milne, B., Velija, P., & Radley, R. (2022). ‘Hearing their voice’: the experiences of physical education with pupils diagnosed with severe learning disabilities. *Sport, Education and Society*, 29(3), 342–357. <https://doi.org/10.1080/13573322.2022.2141704>
- Arnstein, S. R. (1969). A ladder of citizen participation. *Journal of the American Institute of Planners* (now Journal of the American Planning Association), 35 (1969), pp. 216–224.
- Archard, D. & Skivenes, M. (2009). Hearing the child. *Child & Family Social Work*, 14(4), 391-399. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2206.2008.00606.x>
- Aspán, M. (2009). *Delade meningar. Om värdepedagogiska invitationer för barns inflytande och inkännande*. Doktorsavhandling Pedagogiska institutionen, Stockholms universitet. Stockholm: E-print Stockholm.
- Barker-Ruchti, N., & Varea, V. (2023). Surviving child sexual abuse in women’s artistic gymnastics: It’s beautiful, because had I stayed in the past, I wouldn’t have evolved as a person. *International Review for the Sociology of Sport*, 59(5), 660-678. <https://doi.org/10.1177/10126902231218180> (Original work published 2024)
- Bessant, J. (2004). Mixed messages: youth participation and democratic practice. *Australian Journal of Political Science*, 39(2), 387-404. <https://doi.org/10.1080/1036114042000238573>
- Biesta, G, Stams G-J, Dirks E., Rutten E., Veugelers W & Schuengel C. (2001). Does sport make a difference? An exploration of the impact of sport on the social integration of young people. I: Steenbergen J., De Knop, P & Elling, A. (ed), *Values and norms in sport. Critical reflections on the position and meanings of sport in society*. Oxford: Meyer & Meyer Sport Ltd.
- Biesta, G., Lawy, R. & Kelly, N. (2009). Understanding young people's citizenship learning in everyday life. The role of contexts, relationships, and dispositions. *Education, Citizenship and social justice*, 4(1), 4-24. <https://doi.org/10.1177/1746197908099374>

- Bodén, L. & Gunnarson, K. (2021). *Introduktion till postkvalitativ metodologi*. Stockholm: Stockholm university press.
- Braun, V. & Clarke, V. (2022). *Thematic Analysis – a practical guide*. London: Sage.
- Brittain, A. (11 mars 2025). *Me Too movement*. <https://www.britannica.com/topic/Me-Too-movement>.
- Broms, L. & Bentzen, M. & Radmann, A. & Hedenborg, S. (2021). Stable Cultures in Cyberspace A study about equestrians' use of social media as knowledge platforms. *Scandinavian Sport Studies Forum*, p 33-58.
- Broms, L. (2024). *Equestrian (media) cultures in transition?: mediatization of stable cultures through social media*. Doktorsavhandling, Malmö Universitet. Lund: Mediatryck.
- Bryman, A. (2006). Integrating quantitative and qualitative research: How is it done? *Qualitative Research*, 6(1), 97-113. <https://doi.org/10.1177/1468794106058877>
- Camy, J., Fargier, P., Perrin, C. & Belli, A. (2017). Forms of interdisciplinarity in four sport science research centres in Europe. *European Journal of Sport Science*, 17(1), 30-41.
- Carpentier, N. (2016). Beyond the Ladder of Participation: An Analytical Toolkit for the Critical Analysis of Participatory Media Processes, *Javnost - The Public*, 23:1, 70-88, DOI: 10.1080/13183222.2016.1149760
- Coakley, J. & White, A. (1999). Making decisions. How young people become involved and stay involved in sports. I: Coakley, J. & Donnelly, P. (ed). *Inside sports*. (s.77-85). London: Routledge.
- Cronin, C. (2023). Care in sport coaching; different perspectives and alternative voices. *Sports Coaching Review*, 12(1), 1–5. <https://doi.org/10.1080/21640629.2022.2164836>
- Dagens Nyheter. (7 september 2022). *Ung landslagsryttare trakasserade med sexmeddelanden – får behålla ryttarlicensen*. <https://www.dn.se/sport/ung-landslagsryttare-trakasserade-med-sex-meddelanden-far-behalla-ryttarlicensen/>
- Danby, P., Dashper, K., & Finkel, R. (2019). Multispecies leisure: human-animal interactions in leisure landscapes. *Leisure Studies*, 38(3), 291–302. <https://doi.org/10.1080/02614367.2019.16288>
- David, P. (2005). *Human rights in youth sport. A critical review of children's rights in competitive sports*. New York: Routledge.
- Denscombe, M. (2021). *The good research guide: for small-scale social research projects*. (5th ed). Maidenhead, England: McGraw-Hill/Open University Press
- Donnelly, P. (2008). Sport and human rights. *Sport in Society*, 11(4), 381-394. <https://doi.org/10.1080/17430430802019326>
- Duschinsky, R. (2012). Tabula Rasa and Human Nature. *Philosophy*. 87(4), 509-529. Doi:10 1017/S0031819112000393

- Eliasson, I. (2009). *I skilda idrottsvärldar: Barn, ledare och föräldrar i flick- och pojkfotboll*. Doktorsavhandling, Umeå universitet: Pedagogiska institutionen.
- Eliasson, I. (2015). "In different sports worlds": Socialisation among children, coaches, and parents in girls' and boys' football teams. *European Journal for Sport and Society*, 12(2), 187–214. <https://doi.org/10.1080/16138171.2015.1168796>
- Eliasson, I., Karp, S. & Wickman, K. (2017). Developing sports with a children's rights perspective? Intentions, methods, and priorities of development projects in local Swedish sports clubs. *European Journal for Sport and Society*, 14:3, 244-264.
- Eliasson, I. (2017). The gap between formalised children's rights and childrens real lives in sport. *Sociology of Sport* 2017, vol 52(4) 470-496. <https://doi.org/10.1177/1012690215608516>
- Eliasson, I. (2024). Breaking the Silence of Abuse in Children's Sports: Experiences and Effects of Emotional Abuse Towards Young Athletes in Sweden. *YOUNG*, 32(4), 397-422. <https://doi.org/10.1177/11033088241254228>
- Eliasson, I. & Johansson, S. (2024). Trygg idrott – en inblick i utvecklingen av svensk idrott och samhällsvetenskaplig idrottsforskning. I: Peterson, T. *Samhällsidrotten och idrottsamhället. Humanistisk och samhällsvetenskaplig idrottsforskning under 50 år*. Malmö: Bokförlaget idrottsforum.
- Elvin, G. (2011). Möjligheternas dokument. I: Norberg R J. & Pihlblad J. (red). *För barnets bästa Centrum för idrottsforskning 2011:2*, Malmö: Holmbergs.
- Elvstrand, H. (2009). *Delaktighet i skolans vardagsarbete*. Doktorsavhandling, Linköpings universitet: Institutionen för beteendevetenskap och lärande. Linköping: LiU-Tryck.
- Elvstrand, H. & Närvänen A L. (2016). Children's Own Perspectives on Participation in Leisure-time Centers in Sweden. *American Journal of Educational Research*. 4 (6), 2016, pp 496-503. <http://pubs.sciepub.com/education/4/6/10>
- Elvstrand, H. & Lago, L. (2019). 'You know that we are not able to go to McDonald's': processes of doing participation in Swedish leisure time centres. *Early Child Development and Care*, 189(13), 2156-2166. <https://doi.org/10.1080/03004430.2018.1443920>
- Engström, L-M. & Redeilus, K. (2002). *Pedagogiska perspektiv på idrott*. HLS Förlag: Stockholm, andra tryckningen 2005.
- Engström, L-M (2002). Idrottspedagogik. I: Engström, L-M. & Redeilus, K (red). *Pedagogiska perspektiv på idrott*. HLS Förlag: Stockholm.
- Engström L-M., Redelius, K. & Larsson, H. (2018). Logics of practice in movement culture: Lars-Magnus Engström's contribution to understanding participation in movement cultures. *Sport, Education and Society*, 23(99), 892-904. <https://doi.org/10.1080/13573322.2017.1290597>
- Erciyes, E. (2020). Paradigms of Inquiry in the Qualitative Research. *European Scientific Journal*, ESJ, 16(7), 181. <https://doi.org/10.19044/esj.2020.v16n7p181>
- Fagrell, B. (2002). Genus – historien om kvinnligt och manligt. I: Engström, L-M. & Redeilus, K. (red) *Pedagogiska perspektiv på idrott*. HLS Förlag.

- Fejes, A & Thornberg, R. (red) (2019). *Handbok I kvalitativ analys*. Upplaga 3. Stockholm: Liber.
- Fornäs, J. (2012). *Kultur*. Stockholm: Liber.
- Forsberg, L. (2012). *Manegen är krattad – om flickors och kvinnors företagsamhet i hästrelaterade verksamheter*. Doktorsavhandling, Luleå tekniska universitet.
- Forsberg, L. (2007). *Att utveckla handlingskraft. Om flickors identitetsskapande processer i stallet*. Licentiatavhandling, Luleå tekniska universitet.
- Forsberg, L. & Tebelius, U. (2011). The riding school as a site for gender identity construction among Swedish teenage girls. *World Leisure Journal, Vol 53*, No 1, pp. 42-56.
- Gilbert, M. (2014). Young Equestrians – The horse stable as a cultural space. I: Gillet, J. & Gilbert, M. (ed). *Sport, Animals and Society*. New York: Taylor & Francis.
- Gramsci, A. (2011). *Prison notebooks* (J. A. Buttigieg, Trans.). Columbia University Press. (Originalarbete publicerat 1975)
- Grenfell, C. C. & Reinhart, R. E. (2003). Skating on thin ice – Human Rights in Youth Figure Skating. *International review for the sociology of sport, 38*(1), 79-97.
- Guba, E. G., & Lincoln, Y. S. (1994). *Competing paradigms in qualitative research*. In: N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.), *Handbook of qualitative research* (pp. 105-117). Sage Publications
- Hadjipetri Glantz, S. (1 september 2022). *Stallet en plantskola för chefer*. Tidningen Chef. <https://chef.se/artiklar/stallet-plantskola-for-chefer/>
- Hammarberg, T. (1990). The UN Convention on the Rights of the Child--And How to Make It Work. *Human Rights Quarterly, 12*(1), 97–105. <https://doi.org/10.2307/762167>
- Hammersley, M. & Atkinson, P. (2019). *Ethnography: Principles in Practice* (4th ed). New York: Routledge
- Hart, R. A (1992). *Children's Participation: From Tokenism to Citizenship*. UNICEF Innocenti Essays, No. 4, Florence, Italy: International Child Development Centre of UNICEF.
- Hart, R. A. (2008). Stepping back from” The ladder”: Reflections on a Model of Participatory Work with Children. I: Reid et al (eds). *Participation and Learning* (p 19-31). Nederländerna: Springer.
- Hart, J. (2023). The Child as Vulnerable Victim: Humanitarianism Constructs Its Object. *International Journal of Environmental Research and Public Health, 20*(6):5102. <https://doi.org/10.3390/ijerph2006510>
- Head, B. W. (2011). Why not ask them? Mapping and promoting youth participation. *Children and Youth Services Review, 33*(4), 541-547. <https://doi.org/10.1016/j.chilyouth.2010.05.015>
- Hedenborg, S. (2006). Barnarbete, barns arbete eller hobby? Stallarbetet i generationsperspektiv. *Historisk Tidskrift, 126*:1, 47-68.

- Hedenborg, S. (2009). Till vad fostrar ridsporten? En studie av ridsportens utbildningar med utgångspunkt i begreppen tävlingsfostran, föreningsfostran och omvårdnadsfostran. *Educare, vol 1*, pp 61-78.
- Hedenborg, S. (2013). *Hästkarlar, hästtjejer, hästälskare: 100 år med Svenska ridsportförbundet*. Strömsholm: Svenska ridsportförbundet.
- Hedenborg, S. (2016). *Idrottsvetenskap – En introduktion*. Lund: Studentlitteratur.
- Hedenborg, S., Norberg R. J. (2019). *Barnkonventionen och föreningsidrotten – handbok för idrottsledare*. UNICEF- Sverige Göteborg: Göteborgstryckeriet.
- Henning, A. & Andreasson, J. (2022). *Hegemony and sport – power through culture in theory and practice*. Common Ground Research Networks: Illinois, USA.
- Hong, F. (2006). Innocence lost: Child Athletes in China, I: MacArdle, D. & Giuli-anotti, R (Eds.) *Sport, Civil Liberties and Human Rights*, London: Routledge.
- Horgan, D. & Kennan, D. (Eds.) (2022). *Child and youth participation in policy, practice and research*. New York: Routledge.
- Johansson, S. (2017). *Sexual Relationships between Athletes and Coaches: Love, Sexual Consent, and Abuse*. Doktorsavhandling, Gymnastik och idrottshögskolan.
- Johansson, S. (2022). From policy to practice: Measures against sexual harassment and abuse in Swedish Sports Federations. *Frontiers and active living*, 4. <https://doi.org/10.3389/fspor.2022.841653>
- Jordbruksverket. (2005). *Kartläggning och analys av hästverksamhet i Sverige*. Rapport, 2005.
- Kehily, M J. (2008). Understanding Childhood. In: Kehily, M J. (ed.). *An Introduction to Childhood Studies*, (2nd ed., pp. 1 – 16). Maidenhead: Open University Press.
- Kidd, B., & Donnelly, P. (2000). Human Rights in Sports. *International Review for the Sociology of Sport*, 35(2), 131-148. <https://doi.org/10.1177/101269000035002001>
- Kohler-Riessman, C. (2008). *Narrative methods for the human sciences*. London: Sage.
- Larsson, H. (2002). Vetenskapliga perspektiv. I: Engström, L-M. & Redeilus, K. *Pedagogiska perspektiv på idrott*. HLS Förlag: Stockholm, andra tryckningen 2005.
- Larsson, H. (2016). Pedagogiska perspektiv på idrott. I: Hedenborg, S (red) *Idrottsvetenskap – En introduktion*. Lund: Studentlitteratur.
- Lang, M. (2022). Advancing children's rights in sport: coaching, childhood agency and the participatory agenda. *Sports Coaching Review*, 11(1), 41-63. <https://doi.org/10.1080/21640629.2021.1990655>
- Lansdown, G. (2001). *Promoting children's participation in democratic decision-making*. UNICEF Innocenti Essays, Florence: Innocenti Research Centre, Italy.
- Lansdown, G. (2011). *Every child's right to be heard. A resource guide on the un committee on the rights of the child general comment no. 12*. UK: The Save the Children Fund and UNICEF. Typeset: Grasshopper Design Company.

- Light, R. L. & Harvey, S. (2017). Positive Pedagogy for sport coaching. *Sport, Education and Society*, 22:2, 271-287. DOI: 10.1080/13573322.2015.1015977
- Lindberg, M. & Hedenborg, S. (2021). "It's fun but at the same time difficult": Experiences of and perspectives on children's participation in decision-making processes in Physical Education and Health. *Forskning og Forandring*, 4(2), 128-147. <https://doi.org/10.23865/fof.v4.3299>
- Linghede, E., Larsson, H., & Redelius, K. (2015). (Re)presenting equestrian histories—storytelling as a method of inquiry. *Sport, Education and Society*, 21(1), 82–95. <https://doi.org/10.1080/13573322.2015.1061985>
- Loland, S. & McNamee, M. (2017). Philosophical reflections on the mission of the European College of Sport Science: Challenges and opportunities. *European Journal of Sport Science*, 17(1), 63-69.
- Lundesjö-Kvart, S. (2013). *Ridlärares pedagogiska praktik: en verksamhetsteoretisk studie*. Licentiatavhandling, Uppsala Universitet.
- Lundesjö-Kvart, S. (2020). *Konsten att undervisa ryttare – en studie om ridlärares pedagogiska praktik*. Doktorsavhandling: Uppsala Universitet.
- Lundy, L. (2007). 'Voice' is not enough: conceptualizing Article 12 of the United Nations Convention on the Rights of the Child. *British Educational Research Journal*, 33(6), 927–942. <https://doi.org/10.1080/01411920701657033>
- MacPhail, A. (2011). Youth voices in physical education and sport: what are they telling us and what do they say they need? In: Armour, K. *Sport pedagogy – an introduction for teaching and coaching*. Harlow, England: Pearson Education Limited.
- Maeda, Y., Caskurlu, S., Kenney, R.H., Kozan, K., Richardson, J.C. (2022). Moving qualitative synthesis research forward in education: A methodological systematic review. *Educational Research Review*, (35), 100424. <https://doi.org/10.1016/j.edurev.2021.100424>
- Maher, A. J., & Fitzgerald, H. (2020). The culture of special schools: perceptions of the nature, purpose and value of physical education. *Educational Review*, 74(4), 773–787. <https://doi.org/10.1080/00131911.2020.1721437>
- Maw, S.J. (2012). *What does it mean to teach riding? A snapshot of contemporary practices in England and Western Australia*. PhD Thesis, Murdoch University, Perth, WA.
- Mayall, B. (2000). The sociology of childhood in relation to children's rights. *The international Journal of Children's Rights*, 8, 43-259.
- McMellon, C. & Tisdall, E. Kay M. (2020). Children and Young People's Participation Rights: Looking Backwards and Moving Forwards. *International journal of children's rights*, 28(1) 157-182. <https://doi.org/10.1163/15718182-02801002>
- Mellor, D.J. (2017). Operational details of the Five Domains Model and its key applications to the assessment and management of animal welfare. *Animals* 7(8), 60. <https://doi.org/10.3390/ani7080060>
- Mintzberg, H. (1980). *The nature of managerial work*. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

- Mitchell, M., Lundy, L. & Hill, L. (2023). Children's Human Rights to 'Participation' and 'Protection': Rethinking the relationship using Barnahus as a case example. *Child Abuse Review*, 32(6), e2820. <https://doi.org/10.1002/car.2820>
- Molnar, G & Purdy, L. G (2016). *Ethnographies in Sport and Exercise Research*. London: Routledge.
- Motion 2023/11.3 Motion nr 2: *Svenska Ridsportförbundet Förslag om ungas inkludering i idrottsrörelsens demokratiska process*: <https://www.rf.se/underwebbplatser/riksidrottsmotet/moteshandlingar/motioner>
- Nationalencyklopedin (2020). www.ne.se (hämtad januari 2023)
- Norberg, R.J & Pihlblad, J. (2011). *För barnets bästa*. Centrum för idrottsforskning 2011:2. Malmö: Holmbergs.
- Norberg R, J. (2013). *Spela vidare: när kontraktet bryts – om idrott som inte ser till barnets bästa*. CIF-antologi. Växjö: Davidsons Trycker AB.
- Norberg, R.J. & Wahlgren, L. (2023). *Statens stöd till idrotten – uppföljning 2022*. Centrum för idrottsforskning 2023:1. Stockholm: Elanders Sverige AB.
- Norberg R.J, Dartsch Nilsson, C. Wahlgren, L. & Pihlblad, J (2024). *Statens stöd till idrotten – uppföljning 2023*. Centrum för idrottsforskning 2024:1. Elanders: Stockholm.
- Ojanen, K. (2012). 'You became someone' Social hierarchies in girls' communities at riding stables. *YOUNG*, 20(2), 137-156. <https://doi.org/10.1177/110330881202000202>
- Parry, S. J. (1983). Hegemony and Sport. *Journal of the Philosophy of Sport*, 10(1), 71–83. <https://doi.org/10.1080/00948705.1983.9714402>
- Proposition 1998/99:107, *En idrottspolitik för 2000-talet – folkhälsa, folkrörelse och underhållning*. Stockholm: Riksdagen.
- Peterson, T. (2024). *Samhällsidrotten och idrottssamhället. Humanistisk och samhällsvetenskaplig idrottsforskning under 50 år*. Malmö: Bokförlaget idrottsforum.
- Plymoth, B. (2012). Gender in equestrian sports: an issue of difference and equality. *Sport in Society*, 15(3): 335-348.
- Pramling Samuelsson I & Sheridan, S. (2003). Delaktighet som värdering och pedagogik. *Pedagogisk forskning I Sverige* 8(1-2). s.70-84.
- Quennerstedt, A. (2010). Children, But Not Really Humans? Critical Reflections on the Hampering Effect of the "3 p's". *The International Journal of Children's Rights*, 18(4), 619-635. <https://doi.org/10.1163/157181810X490384>
- Quennerstedt A. & Quennerstedt M. (2013). Researching children's rights in education: sociology of childhood encountering educational theory. *British Journal of Sociology of Education*, 35(1), 115-132, DOI: 10.1080/01425692.2013.783962
- Quennerstedt, A., Thelander, N. & Häggglund, S. (2023). *Barns och ungas rättigheter i utbildning*. 3:e upplagan. Malmö: Gleerups.

- Pavlogiannis, G., Eliasson, I., & Söderström, T. (2024). Exploring the Landscape of Children's Rights in Sports: A Scoping Review of Research Topics and Approaches in Social Sciences. *YOUNG*, 32(4), 440-468. <https://doi.org/10.1177/11033088241226556>
- Purdy, L. G., & Lang, M. (2024). Imagining sport in Lithuania: young athletes' views on safe sport. *European Journal for Sport and Society*, 21(3), pp 295-312. <https://doi.org/10.1080/16138171.2024.2335574>
- Redelius, K. (2002). *Ledarna och barnidrotten. Idrottsledarnas syn på idrott, barn och fostran*. Doktorsavhandling, Lärarhögskolan. Stockholm: HLS Förlag.
- Redelius, K. (2012). *Idrottsledarna och barnkonventionen – om idrottande barns rättigheter*. Gymnastik och idrottshögskolan, RF-rapport.
- Redelius, K. (2015). Att utveckla idrott med barnrättsperspektiv. I: Fahlén, J. & Karp, S. (red). *Idéer för idrottsutveckling*. Stockholm: SISU idrottsböcker, 2015, s. 9-22.
- Redelius, K., Kempe-Bergman, M., Larsson, B. & Linghede, E. (2016). *Gör idrotten som idrotten vill? Barn- och ungdomsidrottens utformning i retorik och praktik*. FoU-rapport 2016:4, Riksidrottsförbundet.
- Redelius, K. (2016). Idrottens barn- och ungdomsledare och ledarskapets villkor. I: Hedenborg, S (red). *Idrottsvetenskap – en introduktion*. Lund: Studentlitteratur
- Redelius, K. & Eliasson, I. (2022). *Vår idrott – eller deras? Unga idrottares perspektiv på delaktighet*. FoU-rapport 2022:2. Riksidrottsförbundet.
- Riksidrottsförbundet (2019). *Idrotten Vill*. Stockholm: Riksidrottsförbundet.
- Rudolfs, B., Doupona Topič, M., Diketmüller, R., Martin Horcajo, M., Vertommen, T., Toftegaard Stöckel, J. & Hartill, M. (2019). Final Report: *VOICES FOR TRUTH AND DIGNITY – Combatting sexual violence in European Sport through the voices of those affected*. Cologne: German Sport University.
- Saldert, J. (25 oktober 2008). *Här fostras framtidens ledare*. Dagens Industri. <https://www.di.se/artiklar/2008/10/25/har-fostras-framtidens-ledare/>
- SFS 2003:460. *Etikprövningslagen*. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2003460-om-etikprovning-av-forskning-som_sfs-2003-460
- Shier, H. (2001). Pathways to participation: openings, opportunities and obligations. *Children & Society*, Volume 15, pp 107-117.
- Smith B. & Sparkes A C. (2017). *Routledge handbook of qualitative research in sport and exercise*. New York: Routledge.
- Smith, B & Sparkes, A.C (2009). Narrative analysis and sport and exercise psychology: Understanding lives in diverse ways. *Psychology of Sport and Exercise*, 10(2), 279-288, <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2008.07.012>.
- Smith, B. & McGannon, K. & Williams, T. (2016). Ethnographic creative non-fiction: Exploring the what's, why's and how's. In: Molnar, G. & Purdy, L. (red). *Ethnographies in Sport and Exercise*. London: Routledge.

- SOU 2008:59. *Föreningsfostran och tävlingsfostran. En utvärdering av statens stöd till idrotten: betänkande av Idrottsstödsutredningen*. Socialdepartementet, Stockholm.
- SAOL, Svenska Akademiens Ordlista (2024). www.svenska.se (hämtad december 2024)
- SO, Svensk Ordbok (2021). www.svenska.se (hämtad mars 2025)
- Sveriges lantbruksuniversitet (2023). www.slu.se (hämtad januari 2023)
- Svenska Ridsportförbundet (2005). *Ridinstruktion*. Strömsholm: Svenska Ridsportförbundet.
- Svenska Ridsportförbundet (2015). *Framtidens Ridskola*. Strömsholm: Svenska Ridsportförbundet och Sisu.
- Svenska Ridsportförbundet (2017a). *Ridskola 2025. Strategidokument för framtidens ridskola*. Strömsholm: Svenska Ridsportförbundet.
- Svenska Ridsportförbundet (2017b). *Ungt engagemang*. Strömsholm: Svenska Ridsportförbundet.
- Svenska Ridsportförbundet (2018). *Säker med häst*. Strömsholm: Strokirk Landströms.
- Svenska Ridsportförbundet (2020). *Ridsporten i siffror, årsredovisning Svenska Ridsportförbundet 2020*. Strömsholm: Svenska Ridsportförbundet.
- Svenska Ridsportförbundet (2021). *Ungt Engagemang*. Strömsholm: Svenska Ridsportförbundet.
- Svenska ridsportförbundet (2023a). *Verksamhetsberättelse 2023*.
https://ridsport.se/download/18.770798971919741b11235f1d/1727703293265/Verksamhetsber%C3%A4ttelse%202023_ver1.pdf
- Svenska Ridsportförbundet (2023b). *Säkerhet*. <https://ridsport.se/om-oss/sakerhet> (december 2024).
- Svenska ridsportförbundet (2024a). *Ungdom*. www.ridsport.se/ungdom (december 2024).
- Svenska Ridsportförbundet (2024b). *Vår ungdomssektion*: <https://utbildning.sisuforlag.se/ridsport/utbildning/foreningsledare/var-ungdomssektion/> (december 2024).
- Svenska ridsportförbundet (2024c). *Kompetensbeskrivning Svensk Ridlärare Level I*.
https://ridsport.se/download/18.282d65d9185993cb37cacce/1686913466601/Kompetens_SRLI.pdf (december 2024).
- Svenska Ridsportförbundet (2024d). *Kunskapstour om hästvelfärd*. <https://ridsport.se/nyheter/nyheter-hastvalfard/nyheter-hastvalfard/2024-09-17-premiar-for-kunskapstour-om-hastvalfard>
- Sveriges Television (22 februari 2023). *Uppdrag Granskning – Ligg inte med dina elever*. SVT. <https://www.svtplay.se/video/85o3ZDm/uppdrag-granskning/ligg-inte-med-dina-elever>
- Siedentop, D. (2002). Junior Sport and the Evaluation of Sport Cultures. *Journal of Teaching in Physical Education*, 21(4), 392-401.

- Sinclair, R. (2004). Participation in practice: making it meaningful, effective and sustainable. *Children & Society*, 18(2), 106-118. <https://doi.org/10.1002/chi.817>
- SJVFS 2019:17. *Djurskyddsförordningen*. Jordbruksverket.
- Sinohara, T. (2020). Child rights and sports law: how can we protect young athlete's human rights under the UN Convention on the Rights of the Child? *International Sports Law Review Pandektis*, 13(1-2), 136-154.
- Ståhl, M., Nordmark, T., Redelius, K., Fahlström, PG., Glemne, M., Hedberg, M., Linner, S., Werman Josefsson, K., Jonsson, L., Åkersdotter, C., Kenttä, G. (2018). *Idrottens ledarskap*. Stockholm: SISU idrottsböcker.
- Sundhall, J. (2018). Åldersmaktordningen och barns rätt till delaktighet. I: Johansson, T. & Sorbring, E. (red). *Barn- och ungdomsvetenskap: grundläggande perspektiv*. Stockholm. Liber.
- Säljö, R. (2014). *Lärande: perspektiv och metaforer*, Lund: Studentlitteratur.
- Söderberg, C. (2018). Hur skapa distans till det bekanta fältet? I: Gruber, S. & Gustafsson, K. (red). *Etnografisk forskning i praktiken. Reflektioner från pågående avhandlingsprojekt*. Rapport från institutionen för samhälls- och välfärdsstuder, 2018:1, Linköpings universitet.
- Templeton, M., Cuevas-Parra, P. & Lundy, L. (2022). Children's participation in international fora: The experiences and perspectives of children and adults. *Children & Society*, 00, 1–20. <https://doi.org/10.1111/chso.12629>
- Thedin Jakobsson, B. & Redelius, K. (2007). *Idrottsledare som dörröppnare – Handslaget, ledarskap och känslan av sammanhang*. FoU-rapport 2007:19. Stockholm: Riksidrottsförbundet.
- Thedin Jakobsson, B. (2015). *Vilka stannar kvar och varför? En studie om ungas föreningsidrottande under ungdomsåren*. Doktorsavhandling, Gymnastik och idrotts-högskolan.
- Thedin Jakobsson, B., Lundvall, S., Brun Sundblad, G., & Redelius, K. (2018). Participation patterns in Swedish youth sport. A longitudinal study of participants aged 10-19 years. *Swedish Journal of Sports Research*, 7(18), 25-52.
- Thorell, G. Hedenborg, S. (2015). Riding instructors, gender, militarism and stable culture in Sweden: Continuity and change in the twentieth century. *The International Journal of the History of Sport*, 32(5) pp. 650-666.
- Thorell, G., Hedenborg, S., Stråhlman, O., & Morgan, K. (2016). From giving orders to engaging in dialogue: Military norms being challenged at the Swedish riding school. *International Review for the Sociology of Sport*, 53(4), 451-470. <https://doi.org/10.1177/1012690216665111>
- Thorell, G. (2017). *Framåt Marsch! Ridläraryrollen från dåtid till samtid med perspektiv på framtid*. Doktorsavhandling, Göteborgs universitet.
- Thorell, G., Augustsson, C., Stråhlman, O. & Morgan, K. (2017). The Swedish riding school: a social arena for young riders. *Sports in Society*, 21(9), 1416-1431. <https://doi.org/10.1080/17430437.2017.1390564>

- Thomas, N. P. (2007). Towards a theory of children's participation. *International Journal of Children's Rights*, 15 (2007), 199–218.
- Tidningen Ridsport (4 juli 2022) *Få förändringar sen #visparkarbakut*. <https://www.tidningenridsport.se/tag/visparkarbakut/>
- Trondman, M. (2011). *Ett idrottspolitiskt dilemma*. Centrum för idrottsforskning 2011:3 Malmö: Holmbergs.
- Turkeri-Bozkurt, H. & Bulgu, N. (2020). Is injury part of sports? A children's rights perspective. *International Review for the Sociology of Sport*, 55(1), 98-114. <https://doi.org/10.1177/1012690218778536>
- UNICEF (2007). *Implementation Handbook for the Convention on the Rights of the Child*. UNICEF: Geneva.
- UNICEF (2024). *Barnkonventionen full version*: https://assets.ctfassets.net/gl8rzq2xcs2o/FUJ64Tf4T7SHdFcZPfj7Y/ccbb852ddac1ff7287134cdf7579b691/UNICEF_Barnkonventionen_fullversion_2024__1_.pdf
- United Nations (1989). *Convention on the Right of the Child*. Geneva: United Nations Office of the High Commissioner.
- Vetenskapsrådet (2024). *God forskningssed*. Stockholm: Vetenskapsrådet.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.
- Waerner, T. (2015). *Ridsportens ledarskap – en utmaning*. Magisteruppsats, Umeå universitet.
- Walters, S. R., Payne, D., Schluter, P. J. & Thomson, R. W. (2012). 'It just makes you feel invincible': a Foucauldian analysis of children's experiences of organised team sports. *Sport, Education and Society*, 20:2, 241-257.
- Wessensteiner, J. R. (2015). The importance of listening: engaging and incorporating the athlete's voice in theory and practice. *Br J Sports Med*, 49(13), 839-840. <http://dx.doi.org/10.1136/bjsports-2015-094601>
- Welty, E. & Lundy, L. (2013). "A children's rights-based approach to involving children in decision making", *JCOM* 12(03): C02. <https://doi.org/10.22323/2.12030302>
- Wolfram, I. (2014). *Coaching Riders: The Science of Equestrian Sports: Theory, Practice and Performance of the Equestrian Rider*. Abingdon: Routledge.
- Yin, R.K. (2011). *Kvalitativ forskning från start till mål*. Lund: Studentlitteratur.
- Åström, G. (1995). *Med flätorna i brevlådan: En studie av könsmaktordningen inom idrottsrörelsen*. Stockholm: Riksidrottsförbundet.
- Øydna, M. L. & Bjørndal, C. T. (2023). Youth athlete learning and the dynamics of social performance in Norwegian elite handball. *International Review for the Sociology of Sport*, 58(6), 1030-1049. <https://doi.org/10.1177/10126902221140844>

Bilaga 1 – Enkät

ENKÄT UNGA RYTTARES RÄTT TILL DELAKTIGHET

Hej! Den här enkäten är en del av ett forskningsprojekt som handlar om unga ryttares rätt till delaktighet i sin idrott. Du som svarar ska vara 15-17 år. Projektet är ett samarbete mellan Gymnastik- och idrottshögskolan (GIH), Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och Ridskolan Strömsholm. Finansieringen kommer från Stiftelsen Hästforskning. Det är frivilligt att delta i undersökningen. Du som svarar kommer att vara anonym. Det innebär att ingen kan veta vem som besvarat enkäten. Din medverkan är viktig för att öka kunskapen om ungas delaktighet i idrott. Tack för att du tar dig tid att svara på frågorna! Enkäten är öppen till den 15 september.

Om du undrar över något får du gärna kontakta Therese.Waerner@slu.se

Först följer några frågor om din bakgrund

1. Ålder:

2. Kön:

3. Var bor du?

landsbygd/glesbygd

mindre tätort (färre än 15.000 inv)

medelstor tätort/stad (15.000 - 99.000 inv)

större stad (100.000-300.000 inv)

storstad inklusive förorter (Sth, Gbg, Malmö)

4. Vilken är din sysselsättning?

går i högstadiet

gymnasiet

jobbar

annat:

5. Om du går i gymnasiet, vilket program går du? (fritext)

6. Ingår ridning och/eller hästkurser på ditt program?

ja

nej

7. Vilken är din och dina föräldrars bakgrund?

jag och båda mina föräldrar är födda i Sverige

jag och en av mina föräldrar är födda i Sverige

jag är född i Sverige, båda mina föräldrar är födda i ett annat land än Sverige

jag och båda mina föräldrar är födda i ett annat land än Sverige

8. Hur pass bra ställt ekonomiskt tycker du att din familj har det?

inte alls bra

ganska bra

bra

mycket bra

9. Vilka fritidssysselsättningar betyder mest för dig? Skriv tre saker som du tycker särskilt mycket om att göra.

10. Är du medlem i en ridklubb?

ja

nej

11. Om ja, är du med i ungdomssektion/styrelsearbete eller liknande?

12. Om du inte är med i ungdomssektion/styrelse, vet du om det finns någon sådan?

ja

nej

vet ej

13. Hur många år har du ridit?

14. Hur ofta är du i stallet (räkna alla stall du är i)?

15. Hur ofta rider du?

16. Vad stämmer in på dig? (fler alternativ möjliga)

rider på ridskola

har egen häst

är medryttare

går på ridgymnasium

annat (egen text)

Svara på följande frågor utifrån det stall du är i mest

17. Hur brukar du ta dig till stallet?

går

cyklar

åker moped

åker kommunalt
bli skjutsad
annat

18. Vilken är stallets huvudsakliga inriktning?

ridskola
privat stall
kollektivstall
annat:

19. Hur många hästar finns i stallet?

1-14 hästar
15-25 hästar
26 hästar eller fler

20. Vilka vuxna arbetar i ditt stall? (fler alternativ möjliga)

ingen vuxen
ridskolechef
ridlärare
tränare
stallpersonal
fritidsledare
vaktmästare
cafeteriapersonal
andra (egen text)

21. Vilka andra vuxna finns i ditt stall? (fler alternativ möjliga):

inga andra
hästägare
vuxna ridelever
föräldrar
vuxna i styrelsen
medryttare
andra (egen text)

22. Brukar du vara med i tävlingar?

nej
ja, klubbävlingar
ja, lokala tävlingar
ja, regionala tävlingar
ja, nationella tävlingar
andra (egen text)

23. Är du engagerad i stallet utöver ridningen?

nej

ja

24. Om ja, beskriv på vilket sätt? (fritext)

25. Om ja, hur kommer det sig att du är engagerad i stallet? (fritext)

26. Om nej, hur kommer det sig att du inte är engagerad i stallet? (fritext)

Nu följer ett antal påståenden som handlar om hur det är i ditt stall. Försök tänka efter och svara så noga du kan, (tänk på stallet i normala fall utan restriktioner för smittspridning)

stämmer helt – stämmer ganska bra – stämmer inte så bra – stämmer inte alls

27. I stallet är det fin gemenskap

28. I stallet finns det möjlighet att ta egna initiativ

29. I stallet kan jag komma med egna förslag om vad vi ska göra

30. När vi ska göra något nytt i stallet utformar vi lösningar tillsammans

31. När vi ska göra något nytt i stallet funderar jag själv ut hur jag ska göra

32. I stallet är det ofta någon som talar om för mig hur jag ska göra

33. I stallet vågar jag fråga när jag undrar över något

34. I stallet får jag information om vad som är på gång

35. I stallet kan jag påverka de regler som finns

36. I stallet upplever jag att samma regler gäller för alla, oavsett ålder och nivå

37. I stallet känner jag att ridlärare och annan personal lyssnar på vad jag har att säga

38. I stallet kan jag vara den jag är

39. I stallet känner jag att verksamheten framför allt är anpassad för oss unga (utöver hästarna, såklart)

40. I stallet kan jag säga ifrån när jag tycker något är fel

41. I stallet uppmuntras unga att framföra sina åsikter

42. I stallet känner jag att mina åsikter tas till vara

43. Jag skulle vilja vara mer delaktig i stallet

44. Om stämmer helt eller ganska bra, på vilket sätt skulle du vilja vara mer delaktig? (fri text)

45. Om stämmer inte så bra eller inte alls, varför vill du inte vara mer delaktig?

46. Jag skulle vilja vara mer delaktig i utformningen av ridlektionerna/ridträningen
Jag tar inte ridlektioner/ridträningar

47. Om stämmer helt eller ganska bra, på vilket sätt skulle du vilja vara mer delaktig (fri text)

48. Om stämmer inte så bra eller inte alls, varför vill du inte vara mer delaktig?

49. Jag skulle vilja vara mer delaktig i avsuttna aktiviteter (ex. teori, rykttävling, spök-kväll)

50. Om stämmer helt eller ganska bra, vilka aktiviteter skulle du vilja vara mer delaktig i?

51. Om stämmer inte så bra eller inte alls, varför vill du inte vara mer delaktig?

52. Jag känner mig som ”en i gänget” i stallet

Nu kommer frågor som har andra svarsalternativ.

53. Känner du att du har inflytande över din ridning?

ja, ofta

ja, ibland

nej, sällan

nej, aldrig

54. Vad kan du påverka på ridlektionen/träningen? (fler svar möjliga)

ingenting

vad vi ska göra för ridövningar

vilken häst jag får rida

med vilka kompisar jag får rida

jag tar inte ridlektioner/träningar

annat jag kan påverka:

55. Brukar ridlärare/tränare fråga hur du ser på saker och ting?

ja, ofta

ja, ibland

nej, sällan

nej, aldrig

56. Brukar annan personal i stallet fråga hur du ser på saker och ting

ja, ofta

ja, ibland

nej, sällan

nej, aldrig

57. Brukar andra vuxna i stallet fråga hur du ser på saker och ting

ja, ofta

ja, ibland

nej, sällan

nej, aldrig

58. Är du rädd för att göra fel i stallet?

ja, ofta

ja, ibland

nej, sällan

nej, aldrig

59. Är du rädd för att bli utanför gruppen i stallet?

- ja, ofta
- ja, ibland
- nej, sällan
- nej, aldrig

60. Är du rädd för att bli skadad i stallet?

- ja, ofta
- ja, ibland
- nej, sällan
- nej, aldrig

61. Vilka är de viktigaste anledningarna till att du är i stallet? (markera de **två** viktigaste):

- för att vara med hästarna
- för att rida
- för att utvecklas
- för att mina föräldrar vill det
- för gemenskapen med kompisar
- för att träffa ridlärarna/personalen
- att tävla och bli framgångsrik
- annat

Nu kommer några avslutande frågor där du får svara med egna ord

62. Om jag var ansvarig i stallet för en dag, då skulle jag göra/försöka ändra det här:

63. Om jag var ridlärare för en dag, då skulle jag göra/försöka ändra på det här:

64. Det bästa med att vara i stallet är:

65 Det sämsta med att vara i stallet är:

66. Vad tror du krävs för att unga ska få större inflytande och vara mer delaktiga i sin idrott?

TACK FÖR ATT DU TOG DIG TID ATT SVARA PÅ ENKÄTEN!

Bilaga 2 – Intervjuguide ridlärare

Intervjuguide, ridlärare

Erfarenhet och utbildning inom ridsport

- Antal år inom ridsporten, yrkesroller, erfarenheter i branschen?
- Antal år på ridskolan och arbetsuppgifter?
- Varför vill du arbeta med det här?
- Vad är det svåraste (sämsta) med att vara ridlärare? Beskriv

Interaktion med unga ryttare

- Hur går det till när ungdomar kommer till stallet? Vad förväntas av ungdomarna då?
- Vad skulle du säga man behöver veta för att komma till stallet/ridlektionen? Hur får man veta det?
- Hur (och när) skulle du beskriva att kommunikation och information sker med de unga ryttarna?
- Vem vänder de unga sig till? (Vem vänder du dig till?)
- Finns det några gånger du känner dig otillräcklig i din roll?

Unga ryttares delaktighet i verksamheten

- Jag har märkt att det ofta är ganska tomt i stallet, varför tror du att det är det?
- Jag har märkt att ryttarna sällan ställer frågor under ridlektionen, varför tror du att det är så?
- Jag har märkt att det är lite olika i grupperna, en del är engagerade och en del rider sin lektion och det ”räcker”, vad tror du att det beror på?
- Om någon ung ryttare har en idé om något i stallet eller på ridlektionen (typ ändra på något, eller förslag) vad gör du/hur går det till?
- När det kommer till tävling, hur går det till? Vem blir uttagen/får alla/grunder för att få tävla?
- Stallvärdar – hur fungerar det? Vem får bli? Vad ingår? Vilka ansvar har de? Har ni utbildningar/möten och hur är de utformade?
- Beskriv hur skötarsystemet är uppbyggt, kurser för skötare, antal dagar, antal skötare, vem vänder de sig till osv?
- Finns det någon/några gånger du känner att du blivit riktigt arg på någon ung ryttare och i så fall varför?
- Finns det någon gång någon ungdom har vänt sig till dig med något svårt/känsligt? Vad gjorde du då?

Möjlighet och hinder för ungas delaktighet

- Hur skulle du säga att de är delaktiga/hjälper till/kan påverka på en ridlektion? (ge förslag)
- Hur skulle du säga att de är delaktiga/hjälper till/kan påverka i stallet? (ge förslag)
- Hur skulle du säga att de är delaktiga/hjälper till/kan påverka i klubbens verksamhet? (ge förslag)
- Vad behöver de unga kunna? På vilket sätt får de unga vara med och delta? Vad förväntas av dem?
- Vad skulle du säga finns för möjligheter att öka engagemang och/eller inflytande för unga, om du fick tänka fritt (önska)? Skulle något behövas för att göra det?
- Ser du några hinder för ungas delaktighet? Och i så fall, hur skulle man kunna arbeta för att komma runt dessa hinder?
- Kan du ge exempel på när unga varit delaktiga/hjälpt till/kan påverka i verksamheten?

Sammanhang för delaktighet

Direkta frågor som rör ungas möjligheterna möjligheter att vara delaktiga i olika typer av aktiviteter exempelvis ridlektioner, stallaktiviteter och andra sociala sammanhang. Ritövning med delaktighetsstegen.

Förklara stegen och dess nivåer och säg att ungdomarna har fått fylla i den, när du tittar på den – vad tror du ungdomarna kommer att/har svarat? Varför tror du att de svarat så? När är ungdomarna som mest delaktiga? När är ungdomarna som minst delaktiga? Vad är delaktighet för dig?

Fördjupande rörande delaktighet i samband med ridlektioner

- Jag ser att det finns beskrivet på hemsidan vad de olika grupperna ska arbeta med under terminen. Kan du berätta om hur du gör när du planerar ridlektionerna och hur de ska genomföras.
- Vad utgår du från när du planerar och genomför ridlektionerna (innehåll, tävling, individer, grupp)? Är det något särskilt viktigt att tänka på i genomförandet?
- Hur går du till väga för att ryttarna ska träna/lära sig? (frågar instruerar, dialog, känsla återkoppling/feedback)
- Hur följer du upp att de övar (lärt sig) det som är tänkt?
- Hur ”vet” du att de lärt sig det som var tänkt?
- Kan ungdomarna vara med och påverka ...planering, hästval, med vilka kompisar?

Ytterligare erfarenheter eller tankar kring ungas delaktighet och inflytande i ridsporten.

- Om du tänker på andra sporter och inflytande/delaktighet, hur tror du att ridsporten skiljer sig åt eller liknar dem i den här typen av frågor?
- Finns det något annat du tänker på vad gäller unga ryttare och delaktighet/inflytande?

Bilaga 3 – intervjuguide unga ryttare

Intervjuguide, fokusgruppsintervjuer unga ryttare

Erfarenhet inom ridsporten och engagemang på ridskolan

- Vad är det bästa med att vara på ridskolan?
- Vad är det bästa med att rida (lektioner)?
- Om jag kom som ny till ridskolan, hur skulle ni beskriva för mig att det går till här?
- Hur ser en ridskolevecka ut för dig?

Tankar kring ungdomsverksamheten på ridskolan/klubben.

- Kan ni berätta om personalen som jobbar här och ungefär vad de jobbar med?
- Hur ofta träffar ni ridlärarna? Brukar ni prata? Eller kommunicera på andra sätt (whatsappgrupp till exempel)
- Vem skulle ni säga att ni vänder er till om det är något?
- Kan ni förklara för mig hur U:sek fungerar?

Möjlighet till delaktighet, engagemang och inflytande

Ritövning med delaktighetsstegen (nivåer: inte delaktig, informerad, tillfrågad, med i beslut, tar egna initiativ) Prata kring vad de noterar.

- Om och när är det inte möjligt att vara delaktig?
- När de hamnar i mitten, beskriv hur det går till och i vilka sammanhang?
- Vad kan de ta egna initiativ kring, och vad skulle de vilja ta egna initiativ till? Hur skulle de vilja ha det och vem skulle de vilja vända sig till?
- När ni kommer med ett förslag, har ni utrymme att göra som ni vill sedan?
- Kan ni påverka saker på ridskolan? Utveckla – stall – ridlektion – annat? Beskriv.
- Hur bestäms olika saker på ridskolan? Kan ni vara med och påverka (ge exempel på saker till exempel i stallet, vid ridning).
- Hur blir man stallvärd och hur går det till? Vem bestämmer? Hur vet man vad som ska göras/vad gäller?
- Hur bestäms tävlingar, vem får vara med, hästfördelning?

Information till unga ryttare

- Vad är det man behöver veta innan man ska rida/komma till stallet/tävla – får ni reda på det? Räcker det?
- Innehåll på ridlektioner, hur får man veta det, vill man veta mer?
- Hur är det att komma ny till ridskolan, minns ni det?
- Hur nås ni av information som gäller saker på ridskolan?

Att bli lyssnad på att kunna göra sin röst hörd

- Finns det någon gång det har känts jobbigt att åka till stallet? Varför?
- När ni blir arga eller ledsna över något, vart vänder ni er då? Jag har märkt att några börjar gråta ibland, kan ni beskriva vad det är som händer då och efteråt?
- Om det är något som inte känns riktigt rätt i stallet, vad gör ni då?
- När känns det som bäst att vara i stallet? Varför?
- Vilka vuxna känner ni lyssnar på er?
- Jag har märkt att det ofta är ganska tomt i stallet, vad tror ni det beror på?
- Jag har märkt att det inte är så många frågor på ridlektionen, vad tror ni det beror på?
- Finns det tillfällen då man inte vill delta i ridlektioner? Vad gör att man inte vill delta i ridlektioner?
- Har det hänt någon gång att lektioner inte varit bra?

Ungas perspektiv på inflytande – i ridning/i stallet/i övrigt?

- Vad behövs för att det ska vara en bra ridlektion?
- Vad ska man lära sig i stallet och på ridlektionen? Är det något som är speciellt viktigt?
- Hur går det till att lära sig för dig när du rider? Vad är utmanande, svårt, enkelt?
- Är det något du skulle vilja göra mer eller mindre av på ridlektionerna?
- På vilket sätt vill du bli undervisad, hur ska ridningen gå till?
- Ni håller säkert på med andra idrotter eller har gjort, om ni jämför hur mycket ni kan påverka i ridsport är det någon skillnad? Beskriv, mer mindre hur.

Ungas önskningar om delaktighet och inflytande

- Om ni fick bestämma över ridskolan och stallet, skulle ni ändra på något?
- Skulle barn och unga kunna inkluderas på andra sätt än idag?
- Vad känner ni att ni kan föreslå, bestämma?
- Är ni nöjda, tycker ni att det är för mycket/för lite?

Ungas önskningar inför framtiden

Frågor som rör deras tankar inför framtiden i ridsport.

- Vad krävs för att ni ska fortsätta?
- Vad skulle kunna få er att sluta?
- Hur tror ni det kommer bli med er ridning i framtiden?

Ytterligare tankar och reflektioner kring möjligheten att vara delaktig

- Jag började med att fråga vad som var det bästa med ridskolan, vad skulle ni säga är mindre bra/det sämsta med ridskolan?
- Finns det något ni skulle vilja vara mer engagerade i på ridskolan?
- Är det något du vill tillägga gällande lärande och kunskap inom ridning/ridsport?
- Är det något ni vill tillägga som är viktigt för att man ska fortsätta rida och vara i stallet?
- Tycker ni att det har varit ”som vanligt” under de veckor jag har varit här?
- Någon fråga – övrigt?

Artiklarna i sin helhet

Waerner, T., Thedin Jakobsson, B., Morgan, K., & Redelius, K. (2024). Participation Rights in Youth Sport: Voices of Young Swedish Equestrians. *YOUNG*, 32(4), 378-396. <https://doi.org/10.1177/11033088231218855>

Waerner, T, Thedin Jakobsson, B., Morgan, K., & Redelius, K. (inskickat manuskript juni, 2024). Respect me and Recognise my Ability – Young Equestrians on How to Have a Voice in Sport. *In review*.

Waerner, T., Thedin Jakobsson, B., Morgan, K., & Redelius, K. (2024). Giving orders or facilitating voices – Coaches' constructions of youth in equestrian sport. *Sports Coaching Review*. Förhandspublicering online: <https://doi.org/10.1080/21640629.2024.2443721>

Waerner, T (inskickat manuskript, feb 2025). Horses and hierarchies: A story of young equestrians' participation rights through a cultural hegemonic lens. *In review*.